

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสุวิธานนท์
รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา
2. ชื่อ นางพรณี ขวามะลิ
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ คศ.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2
3. ชื่อ นายประวิทย์ โกวิทยากร
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแลแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2
4. ชื่อ นางวรรณมา สุขประดิษฐ์
ครูชำนาญการพิเศษ คศ.3 โรงเรียนอนุบาลยะลา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1
5. ชื่อ นางสาวอรทัย ประทุมชาติภักดี
ครูชำนาญการ คศ.2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสงขลา เขต 2

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวิจัย

1. แผนการเรียนรู้
2. แบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน
3. แบบทดสอบวัดการอ่านและการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน

**แผนการเรียนรู้ และแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

แผนการเรียนรู้ในการวิจัยเรื่อง “การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี” ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการเรียนรู้จำนวน 17 แผน ประกอบด้วย แผนเตรียมการอ่านและการเขียน 1 แผน และแผนการเรียนรู้ที่ใช้วรรณกรรมท้องถิ่น 16 แผน แบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มเพลงพื้นบ้าน ได้แก่
 - 1.1 เพลงชาनोंง
 - 1.2 เพลงไกวเปล
 - 1.3 การเล่นภูบาสามะ
2. กลุ่มนิทานพื้นบ้าน ได้แก่
 - 2.1 นิทานเรื่องเส้นผมของแม่
 - 2.2 นิทานเรื่องโต๊ะลาดูดาดง
 - 2.3 นิทานเรื่องเศรษฐีกับขาก
 - 2.4 นิทานเรื่องกระจกกับหอย
3. กลุ่มตำนาน ได้แก่
 - 3.1 ตำนานบ้านพิเทน
 - 3.2 ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว
 - 3.3 ตำนานบ้านควนกะลาทอง
 - 3.4 ตำนานปืนใหญ่พญาตานี
4. กลุ่มปริศนาคำทายและสำนวนไทย ได้แก่
 - 4.1 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์
 - 4.2 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช
 - 4.3 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับอาชีพ
 - 4.4 สำนวนไทยเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

ตารางแผนการเรียนรู้

เรื่อง การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี

จำนวน 17 แผน ใช้วิธีสอนอ่าน 3 วิธี

เทคนิค/วิธีสอน	แผนการเรียนรู้/วรรณกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
เทคนิคคำถาม	แผนการเรียนรู้เตรียมการอ่านและการเขียน นิทานเรื่องชวานากับงูเห่า	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนทนาถึงวิธีการปฏิบัติตนในการอ่าน 2. นักเรียนอ่านนิทานเรื่องชวานากับงูเห่า 3. ถามคำถามตามลำดับขั้นของ Bloom 4. นักเรียนฝึกตั้งคำถามตามลำดับขั้นของ Bloom 5. สรุปความจากนิทานเรื่องชวานากับงูเห่า
1. เทคนิค คำถาม จำนวน 5 แผน	<p>แผนการเรียนรู้ที่ 1 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 2 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 3 สำนวนไทย “ต้องเขียดคอย่ากลัวคว ฉวยลูกสาวอย่ากลัวเสียเมีย ”</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 4 สำนวนไทย “ติง กอซ็อง = ปีบว่างเปล่า ”</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 5 สำนวนไทย “แดงจนเกล็ดแห้ง”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับปริศนา/ สำนวนไทย 2. อ่านปริศนาคำทาย/ สำนวนไทย 3. ถามความหมายของคำทุกคำในปริศนา/ สำนวนไทย 4. นักเรียนสรุปความหมายของปริศนาคำทายและคำเฉลย/ อธิบายความหมายของสำนวนไทย 5. นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการอ่านปริศนา 6. ทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน อธิบายความหมายของปริศนาคำทาย/ สำนวนไทย แล้วช่วยกันเฉลย

เทคนิค/วิธีสอน	แผนการเรียนรู้/วรรณกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>2. แบบนิรนัย</p> <p>จำนวน 6 แผน</p>	<p>แผนการเรียนรู้ที่ 6</p> <p>เพลงกล่อมเด็ก “เพลงชาน้อง”</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 7</p> <p>เพลงกล่อมเด็ก “เพลงไกวเปล”</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 8</p> <p>นิทานเรื่อง เส้นผมของแม่</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 9</p> <p>นิทานเรื่อง โต้ะลาดูดาดง</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 10</p> <p>นิทานเรื่อง เศรษฐีกับขยาจก</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 11</p> <p>นิทานเรื่อง กระจกกับหอย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำหลักการอ่านแบบนิรนัย 2. ให้นักเรียนดูภาพเปล ชนิดต่างๆ (ภาพบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ริมน้ำ ภาพขยาจก ภาพกระจก ภาพกระจก) 3. อ่านชื่อเรื่อง แล้วทายเนื้อเรื่อง 4. อ่านเรื่องที่ละย่อหน้า คาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ของแต่ละย่อหน้า 5. สร้างความสัมพันธ์โดยการเชื่อมโยง คำสำคัญ 6. นำแนวความคิดมาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ที่ทำนายไว้ 7. ทำแบบฝึกหัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
<p>3. แบบอุปนัย</p> <p>จำนวน 5 แผน</p>	<p>แผนการเรียนรู้ที่ 12</p> <p>การละเล่น “กุบาสามะ”</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 13</p> <p>ตำนานบ้านพิเทน</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 14</p> <p>ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 15</p> <p>ตำนานบ้านควนกะลาทอง</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 16</p> <p>ตำนานปิ่นใหญ่พญาตานี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำหลักการอ่านแบบอุปนัย 2. อ่านเนื้อเรื่อง โดยอ่านชื่อเรื่องแล้วเดาความหมายของเรื่อง 3. อ่านเนื้อเรื่องคร่าวๆ แล้วสรุปความรวมทั้งหมด 4. อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดทีละย่อหน้า แล้วสรุปเรื่องอีกครั้ง 5. นักเรียนอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง 6. ทำแบบฝึกหัดและช่วยกันเฉลยคำตอบ

แผนการเรียนรู้เตรียมการอ่านและการเขียน
กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
นิทานเรื่องชวานากับงูเห่า เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามได้ถูกต้อง อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ เรื่องที่กำหนดให้ ได้ถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

2.1 หลักการอ่านจับใจความ

- (1) นั่งท่าสบาย ตัวตรง กระยะสายตาห่างจากหนังสือประมาณ 1 ฟุต
- (2) ไม่เอียงคอ หรีดา หรือส่ายหน้าตามบรรทัด
- (3) ไม่ทำปากขมูบขมิบหรือออกเสียงขณะอ่าน
- (4) กวาดสายตาตลอดบรรทัดไม่มองย้อนกลับ
- (5) ไม่ใช้นิ้วหรือสิ่งของใดๆชี้ตามตัวอักษร
- (6) มีสมาธิและปฏิบัติตนตามลำดับขั้นของการอ่าน

2.2 หลักการเขียน

- (1) เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี
- (2) ทำงานสะอาด เป็นระเบียบ
- (3) เว้นวรรคตอนถูกต้อง

2.3 นิทานเรื่องชวานากับงูเห่า

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 15 นาที

1. สาธิตวิธีปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความให้นักเรียนสังเกตทำนั่งอ่าน ทำยืนอ่าน วิธีการจับหนังสือ การกระยะห่างจากหนังสือ วิธีการเคลื่อนสายตา และการอ่านอย่างมีสมาธิ แล้วให้ทุกคนปฏิบัติตาม
2. ให้นักเรียน 2 คน ออกมาหน้าชั้น แสดงวิธีการนั่งอ่านและการยืนอ่านหนังสือ ให้เพื่อนๆ ร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างคนที่ 1 และคนที่ 2

3. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปหลักการอ่าน ทำนั้งอ่านและทำขึ้นอ่านที่ถูกต้องโดยให้นักเรียน
- 2 คน ออกมาเขียนหลักการอ่านและหลักการเขียนบนกระดานดำตามที่เพื่อนๆช่วยกันสรุป ให้นักเรียนที่ไม่ได้ออกมาเขียน ช่วยกันสังเกตการเขียนของเพื่อน
4. ร่วมกันอภิปรายการเขียนของเพื่อน เช่น เขียนหนังสือไม่มีหัว วิธีการเขียนอักษร ไม่ถูกต้อง
5. ร่วมกันสรุปหลักการเขียน

ขั้นตอน ใช้เวลา 35 นาที

6. แจกนิทานเรื่อง “ชาวนาอยู่กับงูเห่า” ให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียด ใช้เวลา 10 นาที ครูคอยสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนแล้วครูตั้งคำถามตามลำดับขั้นการคิดของ Bloom ดังนี้

- 6.1 จากเรื่องนี้ชาวนาได้ไปพบสัตว์ชนิดใด (รู้-จำ)
 - (แนวการตอบ) - งูเห่า
- 6.2 เพราะเหตุใดชาวนาจึงนำสัตว์ชนิดนี้มากอดเอาไว้ (เข้าใจ)
 - (แนวการตอบ) - เพราะสงสาร
- 6.5 ข้อสรุปของเรื่องนี้ คืออะไร (เข้าใจ)
 - (แนวการตอบ) - ชาวนาช่วยเหลืองูเห่า แต่งูเห่ากลับทำร้ายชาวนา
- 6.6 จากเรื่องนี้ถ้านักเรียนจะศึกษาเพิ่มเติม ควรศึกษาในเรื่องใด (นำไปใช้)
 - (แนวการตอบ) - การระวังอันตรายจากงู
- 6.7 สาเหตุที่ทำให้ชาวนาตายคือสิ่งใด (วิเคราะห์)
 - (แนวการตอบ) - ความประมาท
- 6.8 ส่วนวนใดที่ตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
 - (แนวการตอบ) - ทำคุณบูชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาป
- 6.9 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งสถานการณ์ ให้คล้ายกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- 6.10 คำตอบขึ้นอยู่กับนักเรียน
- 6.11 จากเรื่องนี้สิ่งใดบ้างที่เป็นความจริง (ประเมินค่า)
 - (แนวการตอบ) - งูเห่าเป็นสัตว์ที่มีพิษร้าย

7. ถามเกี่ยวกับลักษณะของคำถามแต่ละข้อว่าเป็นอย่างไร นักเรียนได้คำตอบมาจากไหน นักเรียนมีวิธีการคิดอย่างไร ครูชี้แนะข้อสังเกตของคำถามแต่ละประเภท

8. ให้นักเรียนทุกคนอ่านนิทานเรื่อง ชาวนาอยู่กับงูเห่า อีกครั้ง ใช้เวลา 5 นาที แล้วเขียนแนวคิดของเรื่องลงในสมุด (ครูบอกนักเรียนว่า แนวคิดคือ ข้อสรุปหรือแก่นของเรื่อง)

9. สุ่มคำตอบที่นักเรียนเขียนในสมุด อ่านให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง 2-3 ตัวอย่าง พร้อมทั้งอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อผิดพลาด

ขั้นสรุป

10. ร่วมกันสรุปหลักการอ่านและการเขียนอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านแผนภูมิหลักการอ่านและหลักการเขียนที่ครูคิดไว้บนกระดานดำ

11. เสนอแนะข้อบกพร่องที่พบในการอ่านและการเขียนของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 นิทานเรื่องชวานากับงูเห่า

4.2 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความ

4.3 แผนภูมิหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

5.1 ตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนด ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.2 เขียนสรุปความจากเรื่องที่กำหนด ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต

5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

นิทานเรื่องชวานากับงูเห่า

ชวานาคนหนึ่งเดินไปยังทุ่งนา ขณะที่เดินอยู่บนคันนานั้น ได้เลื้อยไปเห็นงูเห่าตัวหนึ่งนอนอยู่ชดบนคันนาด้วยอาการหนาวสั่นมาก ชวานาเกิดความสงสารจึงได้ใช้มือทั้งสองค่อยๆ จับลำตัวงูเห่าขึ้นมาอุ้ม โดยใช้มือทั้งสองข้างกอดงูเห่าไว้แน่นเพื่อให้งูเห่าหายหนาว และตั้งใจไว้ว่าจะนำกลับไปเลี้ยงไว้ที่บ้าน ฝ่ายงูเห่าเมื่ออยู่ในอ้อมกอดของชวานาทำให้ร่างกายอบอุ่นขึ้น และหายหนาวจึงค่อยๆ ปล่อยตัวแล้วยกหัวขึ้นจกชวานาล้มลงบนคันนาแล้วเลื้อยหนีไป ส่วนชวานานอนคืนทรนทรายด้วยความเจ็บปวด และทนพิษบาดแผลไม่ไหวในที่สุดก็สิ้นใจตาย

แผนการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนความหมาย ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ ได้ถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ (เหมือนแผนการเรียนรู้เตรียมการอ่านและการเขียน)
- 2.2 หลักการเขียน (เหมือนแผนการเรียนรู้เตรียมการอ่านและการเขียน)
- 2.3 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านและหลักการเขียนจากแผนภูมิที่คิดไว้บนกระดานดำ
2. นำภาพเสา 2 ต้น ภาพตึบจาก 2 ตับ แล้วถามนักเรียนว่า นักเรียนนึกถึงอะไร
 - คำตอบขึ้นอยู่กับนักเรียน
3. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพ เสา 2 ต้น และภาพตึบจาก 2 ตับ เพื่อโยงไปสู่ปริศนาคำทาย “อะไรหว่า เสาสองเสา หลังคาสองตึบ นอนไม่หลับ ยกขึ้นร้องเพลง”
4. ให้นักเรียน 1 คน ออกมาเขียน ปริศนา “อะไรหว่า เสาสองเสา หลังคาสองตึบ นอนไม่หลับ ยกขึ้นร้องเพลง”

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

5. ให้นักเรียนอ่านปริศนาคำทาย บนกระดานดำพร้อมกัน “อะไรหว่า เสาสองเสา หลังคาสองตึบ นอนไม่หลับ ยกขึ้นร้องเพลง”
6. ถามนักเรียน ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำศัพท์และความหมายของปริศนา ดังนี้
 - 6.1 เสา หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
 - (แนวคำตอบ) - ไม้ที่ปักไว้เพื่อเป็นหลักยึด

- 6.2 จากปริศยานี้ “เสา” คำที่ 2 สามารถใช้คำใด แทนได้ (วิเคราะห์)
(แนวการตอบ) - ดั้น
- 6.3 “เสาสองเสา” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - มีเสาสองต้น
- 6.4 “เสาสองเสา” ในที่นี้ หมายถึงอะไร (วิเคราะห์)
(แนวการตอบ) - สัตว์ที่มีสองขา
- 6.5 ดั้น เป็นลักษณะนามของสิ่งใด (รู้-จำ)
(แนวการตอบ) - จากมุงหลังคา
- 6.6 หลังคา หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ส่วนบนสุดของสิ่งก่อสร้าง ใช้สำหรับบังแดด หรือฝน
- 6.7 “หลังคาสองดั้น” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - สิ่งก่อสร้างที่มุงด้วยหลังคาจำนวน 2 ดั้น
- 6.8 “หลังคาสองดั้น” ในที่นี้หมายถึงอะไร (วิเคราะห์)
(แนวการตอบ) - ปีกสองปีก
- 6.9 “เสาสองเสา หลังคาสองดั้น นอนไม่หลับ” น่าจะหมายถึงสัตว์ชนิดใด (วิเคราะห์)
(แนวการตอบ) - ไก่
- 6.10 ยกขึ้น มีความหมายว่าอย่างไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ลูกขึ้น ดั้น
- 6.11 ยกขึ้นร้องเพลง หมายถึงการกระทำสิ่งใด (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ส่งเสียงร้องอันไพเราะ
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของปริศนาทั้งหมด (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - เป็นสัตว์ที่มีขาสองขา ปีกสองปีก ชอบตื่นมาส่งเสียงอันไพเราะ
8. ให้นักเรียนช่วยกันเฉลยปริศนา และอภิปรายเหตุผลว่าทำไมถึงเฉลยเช่นนั้น
(แนวการตอบ) - ไก่ เพราะมีสองขา สองปีก ชอบตื่นนอนส่งเสียงอันไพเราะ
เปรียบเหมือนกับเสียงเพลง
9. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการอ่านปริศนาตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเริ่มตั้งแต่การอ่าน
ปริศนา การบอกความหมายของคำ จนได้คำเฉลยที่ถูกต้อง
(แนวการตอบ) - อ่านปริศนาทั้งปริศนา → อ่านคำทุกคำในปริศนา → หาความหมาย
ของคำทุกคำ → สรุปความหมายของปริศนาแต่ละวรรค → สรุปความหมายของปริศนาทั้งหมด →
สรุปเป็นคำเฉลย

10. ชักถามปัญหาทั้งหมด
11. ติดแถบประโยคปริศนาที่ 2 “อะไรหว่า คำเหมือนกา บินมาเหมือนนก ปีกสีดินทก บินผลึกเขารู” ให้นักเรียนทุกคนอ่านปริศนาและศึกษาความหมาย โดยใช้พจนานุกรม
12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน ใช้เวลา 10 นาที
13. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

14. ช่วยกันสรุปและเสนอแนะข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนความหมาย ปริศนาของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์
- 4.2 ภาพเสา 2 ต้น ภาพตึบจาก 2 ตับ
- 4.3 พจนานุกรม
- 4.4 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อยร้อยละ 60
- 5.2 เขียนความหมายของปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์

ปริศนาที่ 1 อะไรหว่า เสาสองเสา หลังคาสองตับ นอนไม่หลับ ยกขึ้นร้องเพลง
 ปริศนาที่ 2 อะไรหว่า คำเหมือนกา บินมาเหมือนนก ปีกสีดินทก บินผลึกเขารู

แบบฝึกหัดชุดที่ 1 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

อะไรหว่า คำเหมือนกา บินมาเหมือนนก ปีกสี่ตีนหก บินผลึกเข้ารู

1. “คำเหมือนกา” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ดำน้ำได้เหมือนอีกา
 - ข. ตัวดำเหมือนกาน้ำ
 - ค. ตัวดำเหมือนอีกา
 - ง. ใจดำเหมือนอีกา
2. “บินมาเหมือนนก” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. บินเร็วกว่านก
 - ข. บินมาพร้อมกับนก
 - ค. เวลาบินดูเป็นนก
 - ง. ลักษณะการบินเหมือนนก
3. ข้อใดเป็นจำนวนปีกและขาของสัตว์ชนิดนี้ (รู้จำ)
 - ก. 2 ปีก 4 ขา
 - ข. 2 ปีก 2 ขา
 - ค. 4 ปีก 4 ขา
 - ง. 4 ปีก 6 ขา
4. บินผลึก หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. บินไปเรื่อยๆ
 - ข. บินไปมาอย่างช้าๆ
 - ค. บินไปมาอย่างรวดเร็ว
 - ง. บินหาขั้วเข้าไปอย่างรวดเร็ว
5. จากปริศนา ได้แนะเกี่ยวกับอะไรไว้บ้าง (วิเคราะห์)
 - ก. ขนาดรูปร่าง การเคลื่อนที่ จำนวนปีกและขา ที่อยู่
 - ข. ลักษณะรูปร่าง การเคลื่อนที่ ขนาดของปีกและขา ที่อยู่
 - ค. ลักษณะสีของลำตัว การเคลื่อนที่ จำนวนปีกและขา ที่อยู่
 - ง. ลักษณะรูปร่าง การเคลื่อนที่ จำนวนปีกและขา อาหารการกิน

6. คำเฉลยของปริศนานี้ คือข้อใด (เข้าใจ)
- แมลงภู
 - แมลงวัน
 - แมลงหวี่
 - แมลงสาบ
7. การจัดประเภทของสัตว์ชนิดนี้ น่าจะใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์ (วิเคราะห์)
- จำนวนปีก
 - จำนวนขา
 - ลักษณะของสี
 - ลักษณะการเคลื่อนที่
8. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนี้ในเรื่องใดมากที่สุด (นำไปใช้)
- อาหารการกิน
 - วิธีการเลี้ยง
 - ที่อยู่อาศัย
 - ประโยชน์
9. ลักษณะการเคลื่อนที่ของสัตว์ชนิดนี้ เหมือนกับการเคลื่อนที่ของนกในข้อใด (สังเคราะห์)
- นกกระเจอกเทศ
 - นกเพนกวิน
 - นกนางแอ่น
 - นกตะกรุม
10. ข้อใดเป็นความจริงเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนี้ (ประเมินค่า)
- มีปีกเท่ากับนก
 - มีปีกมากกว่านก
 - มีจำนวนขาเท่ากับนก
 - มีจำนวนขาน้อยกว่านก

ตอนที่ 2 เขียนอธิบายความหมายของปริศนา ไม่เกิน 2 ประโยค พร้อมเฉลย

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 2
กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช-อาชีพ เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช-อาชีพ แล้วตอบคำถามได้ถูกต้อง อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนความหมาย ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช-อาชีพ ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช-อาชีพ

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านและหลักการเขียนจากแผนภูมิที่คิดไว้บนกระดานคำ
2. นำภาพครกตำข้าวมาให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยเห็นครกชนิดนี้หรือไม่ ใช้ประโยชน์อย่างไร
3. สนทนากับนักเรียนเพื่อโยงไปสู่ปริศนา เช่น ต้นไม้ชนิดใดบ้างที่นักเรียนคิดว่ามีขนาดของลำต้นเท่าครก
4. ให้นักเรียน 1 คน ออกมาเขียน ปริศนา “อะไรหว่า ต้นเท่าครก ใบปรก ลูกดำ”

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

5. ให้นักเรียนอ่านปริศนาคำทายบนกระดานคำพร้อมกัน “อะไรหว่า ต้นเท่าครก ใบปรก ลูกดำ”
6. ถามนักเรียน ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำศัพท์และความหมายของปริศนา ดังนี้
 - 6.1 **ต้น** หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ลำต้น
 - 6.2 **ครก** ในที่นี้หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ครกตำข้าว

- 6.3 “ต้นเท่าครก” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ลำต้นมีขนาดเท่าครก
- 6.4 ใบปรก หมายถึงใบที่มีลักษณะอย่างไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ใบมีขนาดใหญ่ซ้อนกันหนา
- 6.5 ลูก ในที่นี้หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ผล
- 6.6 ลูกคำ หมายความว่าอย่างไร
(แนวการตอบ) - ผลสีด้า
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของปริศนาทั้งหมด (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - เป็นพืชที่มีขนาดของลำต้นเท่าครกดำข้าว มีใบขนาดใหญ่ซ้อนกันหนา มีผลสีด้า
8. ให้นักเรียนช่วยกันเฉลยปริศนา และอภิปรายเหตุผลว่าทำไมถึงเฉลยเช่นนั้น (วิเคราะห์)
(แนวการตอบ) - ต้นตาล เพราะลำต้นขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับครกดำข้าว มีใบขนาดใหญ่ซ้อนกันหนา ผลตาลสุกมีสีด้า
9. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเริ่มตั้งแต่การอ่านปริศนา การบอกความหมายของคำ จนได้คำเฉลยที่ถูกต้อง
(แนวการตอบ) - อ่านปริศนาทั้งปริศนา → อ่านคำทุกคำในปริศนา → หาความหมายของคำทุกคำ → สรุปความหมายของปริศนาแต่ละวรรค → สรุปความหมายของปริศนาทั้งหมด → สรุปเป็นคำเฉลย
10. ชักถามปัญหาทั้งหมด
11. คิดแถบประโยคปริศนาที่ 2 “อะไรหาวา โกงโค้งโมงคิง มือหนึ่งลอก น้ำบ่อออก หรอยจ้ง ผันหลังให้” ให้นักเรียนทุกคนอ่านปริศนา และศึกษาความหมาย โดยใช้พจนานุกรม
12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน ใช้เวลา 10 นาที
13. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ
- ขั้นสรุป**
14. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนความหมายปริศนาของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพีช - อาชีพ
- 4.2 ภาพครกตำข้าว
- 4.3 พจนานุกรม
- 4.4 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพีช-อาชีพ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนความหมายของปริศนาคำทายเกี่ยวกับพีช-อาชีพ ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพีช-อาชีพ

ปริศนาที่ 1 อะไรหาว ต้นเท่าครก ใบปรก ลูกดำ

ปริศนาที่ 2 อะไรหาว ไก่โต้งโม่งตั้ง มือหนึ่งลอก น้ำบ่อออกหรรอยจ้ง ผันหลังให้

แบบฝึกหัดชุดที่ 2 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับอาชีพ

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

อะไรหว่า โกงโค้งโมงตั้ง มือหนึ่งลอก น้ำบ่อออกหรอยจ้ง ฝั้นหลังให้

1. “โกงโค้งโมงตั้ง” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ก้มหัวลงจนถึงพื้น
 - ข. ก้มลงแล้วยกหัวขึ้น
 - ค. ก้มหัวลงจนก้นโค้งตั้ง
 - ง. ก้มลงยกของจนก้นโค้ง
2. “มือหนึ่งลอก” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ใช้มือทั้งสองลอก
 - ข. ใช้มือข้างหนึ่งจับ
 - ค. ใช้มือข้างหนึ่งหยิบ
 - ง. ใช้มือข้างหนึ่งลอก
3. “น้ำบ่อออกหรอยจ้ง” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. สิ่งที่เป็นน้ำไหลออกมาอย่างรวดเร็ว
 - ข. สิ่งที่เป็นน้ำไหลออกมาอย่างช้าๆ
 - ค. น้ำจากบ่อไหลออกมาเรื่อยๆ
 - ง. น้ำจากบ่อไหลเข้าไป
4. ฝั้นหลัง หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. เดินหน้า
 - ข. ซ้ายหัน
 - ค. หันหลัง
 - ง. ขวาหัน
5. วิธีการโดยสรุปคือข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. ก้มลงทำกิจกรรมโดยใช้มือข้างหนึ่งช่วย เมื่อมีน้ำไหลออกมาจึงหันหลังเดินต่อไป
 - ข. ก้มลงทำกิจกรรมโดยใช้มือทั้งสองค้ำน้ำที่ไหลออกมาแล้วเดินต่อไป
 - ค. ก้มลงทำกิจกรรมโดยใช้มือข้างหนึ่งค้ำน้ำที่ไหลออกมาแล้วเดินต่อไป
 - ง. ก้มลงทำกิจกรรมโดยปล่อยให้ น้ำไหลไปเรื่อยๆ

6. คำเฉลยของปริศยานี้ หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
- การขุดดิน
 - การปลูกพืช
 - การกรีดขาง
 - การหว่านข้าว
7. จากคำเฉลย ปริศยานี้ ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องใด (นำไปใช้)
- ขั้นตอนในการทำต่อไป
 - การนำไปใช้ประโยชน์
 - ช่วงเวลาที่เหมาะสม
 - อุปกรณ์ที่ใช้
8. สิ่งใดที่บอกว่าการทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว (วิเคราะห์)
- น้ำที่ไหลออกมา
 - การเดินจากไป
 - ลักษณะการก้ม
 - ลักษณะการใช้มือ
9. การทำกิจกรรมตามปริศยานี้ น่าจะตรงกับสำนวนไทยในข้อใด (สังเคราะห์)
- กินแกงร้อน
 - ก้มหน้าก้มตา
 - ก้อแล้วต้องसान
 - เกี่ยวแฝกมุงป่า
10. ประโยคในข้อใดเป็นจริง (ประเมินค่า)
- สิ่งที่ได้ขณะทำกิจกรรมเป็นของเหลว
 - การทำสิ่งนี้ต้องนำน้ำจากบ่อมาใช้
 - การทำสิ่งนี้ต้องใช้คนหลายคน
 - การทำสิ่งนี้ต้องใช้มือเพียงข้างเดียว

ตอนที่ 2 เขียนอธิบายความหมายของปริศนา ไม่เกิน 2 ประโยค พร้อมเฉลย

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สำนวนไทย

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านสำนวนไทย แล้วตอบคำถามได้ถูกต้อง อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนความหมายของสำนวนไทย ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 สำนวนไทย

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านและหลักการเขียนจากแผนภูมิที่คิดไว้บนกระดานดำ
2. ให้นักเรียนดูภาพ สระน้ำที่มีสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำอาศัยอยู่ เช่น กบ เขียด อึ่งอ่าง
ถามนักเรียนว่าธรรมชาติของสัตว์ประเภทนี้เป็นอย่างไร ลักษณะของสัตว์ทั้ง 3 ชนิดแตกต่างกัน
อย่างไร
3. นำสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ“เขียด” เพื่อโยงไปสู่สำนวน เช่น เขียด มีลักษณะเป็น
อย่างไร ถ้าเราไปสัมผัสกับตัวเขียดจะรู้สึกอย่างไร
4. ให้นักเรียน 1 คน ออกมาเขียน สำนวนไทย “ต้องเขียดอย่างกลัวควาย ฉวยลูกสาวอย่างกลัว
เสียดเบี้ย”

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

5. ให้นักเรียนอ่านสำนวนไทยบนกระดานดำพร้อมกัน “ต้องเขียดอย่างกลัวควาย ฉวยลูกสาว
อย่างกลัวเสียดเบี้ย”

6. ถาถามนักเรียน ให้ช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์และความหมายของสำนวนไทย ดังนี้
- 6.1 ต้อง หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - จับ
 - 6.2 เขียด หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ (ตัวเขียด)
 - 6.3 อย่างกลัว หมายถึงความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ไม่ต้องกลัว
 - 6.4 คาว หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - กลิ่นคาว
 - 6.5 ฉวย หมายถึงการกระทำสิ่งใด (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - จับต้อง ถูกเนื้อต้องตัว
 - 6.6 ลูกสาว หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - หญิงสาว
 - 6.7 เบี้ย หมายถึงสิ่งใด (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - เงิน
 - 6.8 เสียเบี้ย หมายถึงความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - จ่ายเงิน ชดใช้ค่าเสียหาย
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของคำในสำนวนไทยทั้งหมด (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - ถ้าคิดจะจับตัวเขียดก็ไม่ต้องกลัวกลิ่นคาว ถ้าต้องการจะจับต้องหญิงสาวก็ไม่ต้องกลัวการชดใช้ค่าเสียหาย
8. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายที่เป็นนัยของสำนวนไทย (วิเคราะห์)
(แนวการตอบ) - ถ้าคิดจะกระทำสิ่งใดไม่ต้องกลัวผลที่จะเกิดขึ้นตามมา
9. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเริ่มตั้งแต่การอ่านสำนวน การบอกความหมายของคำ จนได้คำสรุปที่ถูกต้อง
(แนวการตอบ) - อ่านสำนวน → อ่านคำทุกคำในสำนวน → หาความหมายของคำทุกคำ → สรุปความหมายของคำในสำนวนทั้งหมด → สรุปความหมายของสำนวนที่เป็นนัย
10. ซักถามปัญหาทั้งหมด

11. คิดแถบประโยคสำนวนที่ 2 “ ซ้ำ ซ้ำ ได้พร้าวสองเล่ม ลก ลก ได้พรกหน่วยเดียว”
ให้นักเรียนทุกคนอ่านสำนวน และศึกษาความหมาย คำที่ไม่เข้าใจให้หาจากพจนานุกรม
12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน ใช้เวลา 10 นาที
13. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

14. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนอธิบายความหมายสำนวนไทย ของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 สำนวนไทย
- 4.2 ภาพสระน้ำ เขียด อึ่งอ่าง กบ
- 4.3 พจนานุกรม
- 4.4 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม สำนวนไทย ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนความหมาย สำนวนไทย ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

สำนวนไทย

- สำนวนที่ 1 ต้องเขี่ยคอกอย่างถั่วคาว ฉวยลูกสาวอย่างถั่วเสียเบียด
สำนวนที่ 2 ซ้ำ ซ้ำ ได้พร้าวสองเล่ม ลก ลก ได้พรกหน่วยเดียว

แบบฝึกหัดชุดที่ 3 ส่วนรวมไทย

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบถูกต้องที่สุด

ซ้ำ ซ้ำ ได้พร้าวสองเล่ม ลก ลก ได้พรกหน่วยเดียว

1. ซ้ำ ซ้ำ ในที่นี้หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ไม่เร็ว
 - ข. ไม่สนใจ
 - ค. ไม่เร่งรีบ
 - ง. ไม่เคียดร้อน
2. พร้าว หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
 - ก. มีคพร้าว
 - ข. ขวาน
 - ค. กระบี่
 - ง. คาน
3. ลก ลก หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. รีบร้อน
 - ข. ว่องไว
 - ค. ชุ่มซำม
 - ง. โลดโผน
4. “พรกหน่วยเดียว” หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
 - ก. ถ้วย 1 ใบ
 - ข. ชาม 1 ใบ
 - ค. จาน 1 ใบ
 - ง. กะลา 1 ใบ
5. ส่วนรวมนี้ กล่าวถึงพร้าวจำนวนกี่เล่ม (รู้-จำ)
 - ก. 1 เล่ม
 - ข. 2 เล่ม
 - ค. 3 เล่ม
 - ง. 4 เล่ม

6. ข้อใดคือข้อสรุปของสำนวนนี้ (เข้าใจ)
- ทำอย่างรอบคอบจะประสบความสำเร็จ หากทำอย่างรีบร้อนสิ่งที่ได้จะมีค่าเพียงน้อย
 - ทำอย่างรอบคอบหรือรีบร้อนงานก็สำเร็จและมีคุณภาพเหมือนกัน
 - ทำงานอย่างรีบร้อน งานจะเสร็จเร็วแต่ขาดคุณภาพ
 - ทำงานอย่างรีบร้อนจะประสบความสำเร็จได้ยาก
7. สำนวนนี้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร (นำไปใช้)
- ต้องวางแผนแล้วทำงานตามขั้นตอนอย่างรอบคอบ
 - ต้องทำงานตามที่ตนเองต้องการแต่ให้คำนึงถึงเวลา
 - ต้องทำงานตามความสามารถของตนเอง
 - ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ
8. คนที่ปฏิบัติอย่างสำนวนนี้เป็นคนเช่นไร (วิเคราะห์)
- มีความรับผิดชอบในหน้าที่
 - รู้จักวางแผนในการทำงาน
 - มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - มีประสบการณ์มาก
9. สำนวนใดตรงกับข้อสรุป (สังเคราะห์)
- ช้ายิ่งกว่าเต่า
 - ช้าไม่ทันการณ์
 - ช้าๆ ได้พร้าเล่มงาม
 - ช้าเป็นการนานเป็นคุณ
10. คนที่ปฏิบัติอย่างสำนวนนี้ ต่อไปจะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)
- ได้รับความไว้วางใจในการทำงาน
 - ได้รับผลประโยชน์จากงานมาก
 - ได้รับส่วนแบ่งจากผู้ร่วมงานมาก
 - ได้รับความสนใจจากผู้อื่น

ตอนที่ 2 เขียนอธิบายความหมายของสำนวนไทย ไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 4
กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวนไทย เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านจำนวนไทย แล้วตอบคำถาม ได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนความหมายของจำนวนไทย ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 จำนวนไทย

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านและหลักการเขียนจากแผนภูมิที่คิดไว้บนกระดานดำ
2. ให้นักเรียนดูภาพ วีรบุรุษ วีรสตรีของไทย ตามนักเรียนว่า เพราะเหตุใดที่บุคคลเหล่านี้ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญ
3. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ “บทบาทของวีรบุรุษ วีรสตรี” เพื่อโยงไปสู่จำนวน เช่น ถ้าบุคคลเหล่านี้ไม่ต่อสู้หรือ เสียสละชีวิตบ้านเมืองจะเป็นอย่างไร บุคคลเหล่านี้มีสายเลือดเป็นนักรบหรือไม่ บุคคลเหล่านี้มีความกล้าหาญหรือไม่
4. ให้นักเรียน 1 คน ออกมาเขียน จำนวนไทย “อาเนาะ เปาะ = ลูกพ่อ ”

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

5. ให้นักเรียนอ่านจำนวนไทยบนกระดานดำพร้อมกัน “อาเนาะ เปาะ = ลูกพ่อ”
 6. ตามนักเรียน ให้ช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์และความหมายของจำนวนไทย
- ดังนี้
- 6.1 ลูก ในที่นี้หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
 (แนวการตอบ) - ผู้มีกำเนิดจากพ่อแม่ (คน)

6.2 ลูกที่ดี ควรปฏิบัติอย่างไร (เข้าใจ)

(แนวการตอบ) - ทำตามคำสั่งสอนของพ่อแม่

6.3 พ่อ หมายถึงอะไร (เข้าใจ)

(แนวการตอบ) - ผู้ชายที่เป็นผู้ให้กำเนิด

6.4 พ่อที่ลูกควรเอาเป็นแบบอย่าง ตามปริศยานี้ มีลักษณะอย่างไร (เข้าใจ)

(แนวการตอบ) - เป็นบุคคลที่มีความกล้าหาญ กล้าทำ กล้าตัดสินใจ

6.5 “ลูกพ่อ” ในที่นี้เป็นอย่างไร (เข้าใจ)

(แนวการตอบ) - ลูกที่สามารถกระทำตามแบบอย่างพ่อ

7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของสำนวนไทย “อาเนาะ เปาะ = ลูกพ่อ” (วิเคราะห์)

(แนวการตอบ) - หมายถึง คนที่มีความกล้าหาญ

8. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเริ่มตั้งแต่การอ่านสำนวน การบอกความหมายของคำ จนได้คำสรุปที่ถูกต้อง

(แนวการตอบ) - อ่านสำนวน → อ่านคำทุกคำในสำนวน → หาความหมายของคำทุกคำ → สรุปความหมายของคำในสำนวนทั้งหมด → สรุปความหมายของสำนวนที่เป็นนัย

9. ชักถามปัญหาทั้งหมด

10. ดิคแถบประโยคสำนวนที่ 2 “ติง กอซ็อง = ปีบว่างเปล่า ” ให้นักเรียนทุกคนอ่านสำนวน และศึกษาความหมาย คำที่ไม่เข้าใจให้หาจากพจนานุกรม

11. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน ใช้เวลา 10 นาที

12. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

13. ช่วยกันสรุปและเสนอแนะข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนอธิบายความหมายสำนวนไทย ของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 สำนวนไทย

4.2 ภาพวีรบุรุษ วีรสตรีไทย

4.3 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม ส่วนวนไทย ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนความหมาย ส่วนวนไทย ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

ส่วนวนไทย

ส่วนวนที่ 1 อานะ เปาะ = ลูกพ่อ

ส่วนวนที่ 2 ดิง กอซ็อง = ปีบว่างเปล่า

แบบฝึกหัดชุดที่ 4 ส่วนวนไทย

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

ติง กอซ็อง = ปีบว่างเปล่า

1. ปีบ หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. ภาชนะที่เป็นรูปสี่เหลี่ยม
 - ข. ภาชนะที่ทำด้วยสังกะสี
 - ค. ภาชนะรูปสี่เหลี่ยมทำด้วยไม้
 - ง. ภาชนะรูปสี่เหลี่ยมทำด้วยเหล็กฉาบ
2. ปีบ ใช้ประโยชน์อย่างไรมากที่สุด (เข้าใจ)
 - ก. สำหรับใช้ทำที่ตักผง
 - ข. สำหรับใช้บรรจุสิ่งของ
 - ค. สำหรับใช้เป็นที่ยึดสิ่งสัตว์
 - ง. สำหรับใช้เป็นเครื่องดนตรี
3. ว่าง ในที่นี้หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. ไม่ทำอะไร
 - ข. ไม่มีอะไร
 - ค. ไม่มีงานทำ
 - ง. ไม่เห็นอะไร
4. เปล่า มีความหมายว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ไม่มี
 - ข. ไม่เห็น
 - ค. ว่าง
 - ง. ไม่อยู่
5. ว่างเปล่า มีความหมายว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ไม่เหลืออะไรเลย
 - ข. ไม่เห็นอะไรเลย
 - ค. ไม่มีอะไรอยู่เลย
 - ง. ไม่มีใครอยู่เลย

6. “ปีบว่างเปล่า” เป็นอย่างไร (เข้าใจ)
- ภาษาขณะที่รอการบรรจุสิ่งของ
 - ภาษาที่บรรจุสิ่งของไว้
 - ภาษาที่บรรจุสิ่งของไม่ได้
 - ภาษาที่ไม่มีสิ่งใดอยู่ข้างในเลย
7. คนที่มีสภาพเหมือน ปีบว่างเปล่า เป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)
- คน που ไร้สาระ หรือคนดีแต่พูด
 - คนที่พูดไปพลางทำไปพลาง
 - คนที่ทำตามคำบอกของผู้อื่น
 - คนที่พูดน้อยแต่ทำมาก
8. สำนวนนี้ นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร (นำไปใช้)
- ไม่พูดขณะทำงาน
 - พยายามพูดแต่น้อย
 - พูดหรือทำอย่างมีสติ
 - ฟังผู้อื่นพูดอย่างเดียว
9. สถานการณ์เช่นใดคล้าย ปีบว่างเปล่า (สังเคราะห์)
- แดงพูดแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนในกลุ่มฟัง
 - น้อยนั่งพูดเพื่อเอื้อขณะที่เพื่อนในกลุ่มกำลังทำงาน
 - นิค และน้อยกำลังปรึกษากันเพื่อวางแผนทำงาน
 - ด้อยชอบฟังครูเสมอเมื่อเห็นเพื่อนทำงานผิดพลาด
10. ถ้าหากผู้ที่มีลักษณะเป็น “ปีบว่างเปล่า” ต่อไปจะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)
- ไม่มีคนเชื่อถือ
 - ไม่มีความรู้
 - ไม่มีงานทำ
 - ไม่มีที่อยู่

ตอนที่ 2 เขียนอธิบายความหมายของสำนวนไทย ไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สำนวนไทย

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านสำนวนไทย แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนความหมายของสำนวนไทย ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 สำนวนไทย

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านและหลักการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ
2. ให้นักเรียนดูภาพปลา 3 ชนิด คือ ปลาตุก ปลาหมอ ปลาไหล ถามนักเรียนว่า ปลาทั้ง 3 ชนิดมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
3. นำสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของปลาหมอ เพื่อโยงไปสู่สำนวน เช่น ปลาหมอเป็นปลาน้ำจืด มีเกล็ดหุ้มหนา เป็นปลาที่อดทนสูงถึงแม้จะไม่ได้อยู่ในน้ำนานหลายๆ ชั่วโมง
4. ให้นักเรียน 1 คน ออกมาเขียน สำนวนไทย “ แถงจนเกล็ดแห้ง ”

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

5. ให้นักเรียนอ่านสำนวนไทยบนกระดานดำพร้อมกัน “ แถงจนเกล็ดแห้ง ”
6. ถามนักเรียน ให้ช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์และความหมายของสำนวนไทย ดังนี้
 - 6.1 แถง หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
(แนวการตอบ) - คั้น เกลือกกลิ้ง

6.2 เกล็ด หมายถึงอะไร (เข้าใจ)

(แนวการตอบ) - ส่วนที่หุ้มผิวหนัง เช่น เกล็ดปลา

6.3 “เกล็ดแห้ง” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)

(แนวการตอบ) - ผิวแห้ง

6.4 “แฉกจนเกล็ดแห้ง” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)

(แนวการตอบ) - คีรีนกระเสือกกระสนจนผิวหนังแห้ง

7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของสำนวนไทย (วิเคราะห์)

(แนวการตอบ) - พยายามจนสุดความสามารถ

8. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเริ่มตั้งแต่การอ่านสำนวน การบอกความหมายของคำ จนได้คำสรุปที่ถูกต้อง

(แนวการตอบ) - อ่านสำนวน → อ่านคำทุกคำในสำนวน → หาความหมายของคำทุกคำ → สรุปความหมายของคำในสำนวนทั้งหมด → สรุปความหมายของสำนวนที่เป็นนัย

9. ชักถามปัญหาทั้งหมด

10. ดิฉแถบประโยคสำนวนที่ 2 “ทั้งกินทั้งขอ ทั้งห่อหือบเริน ”

ให้นักเรียนทุกคนอ่านสำนวน และศึกษาความหมาย (บอกความหมายของคำบางคำที่เป็นภาษาถิ่น เช่น หือบ = กลับ เริน = บ้าน)

11. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน ใช้เวลา 10 นาที

12. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

13. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนอธิบายความหมายสำนวนไทย ของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 สำนวนไทย

4.2 ภาพปลาหมอ ปลาชุก ปลาไหล

4.3 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม ส่วนวนไทย ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนความหมาย ส่วนวนไทย ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

ส่วนวนไทย

ส่วนวนที่ 1 แดงจนเกล็ดแห้ง

ส่วนวนที่ 2 ทั้งกินทั้งขอ ทั้งห่อหืออบเริน

แบบฝึกหัดชุดที่ 5 ส่วนวนไทย

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบถูกที่สุด

ทั้งกินทั้งขอ ทั้งห่อหีบอบเร็น

1. กิน หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. รับสินบน
 - ข. รับส่วนแบ่ง
 - ค. รับประทาน
 - ง. รับประโยชน์
2. ขอ ในที่นี้หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. ขอบอาหาร
 - ข. ขอความร่วมมือ
 - ค. ขอความช่วยเหลือ
 - ง. ขอความเป็นธรรม
3. “ทั้งกินทั้งขอ” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ขอบอาหารที่เป็นส่วนแบ่ง
 - ข. รับประทานแล้วขอเพิ่มอีก
 - ค. รับประทานแล้วขอส่วนที่เหลือ
 - ง. ขอบอาหารให้เพื่อนรับประทาน
4. หีบอบเร็น หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. เดินเล่น
 - ข. ไปเที่ยว
 - ค. กลับบ้าน
 - ง. กลับที่พัก
5. “ห่อหีบอบเร็น” หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
 - ก. กินข้าวห่อที่บ้าน
 - ข. นำข้าวห่อมาจากบ้าน
 - ค. ตักข้าวใส่ห่อไว้ที่บ้าน
 - ง. นำอาหารใส่ห่อกลับบ้าน

6. “ทั้งกินทั้งขอ ทั้งห่อหีบอเรียน” หมายถึงการกระทำเช่นไร (เข้าใจ)
- ห่ออาหารจากบ้านมารับประทาน
 - รับประทานอาหารเสร็จแล้วรีบกลับบ้าน
 - ขออาหารใส่ห่อเพื่อนำกลับไปรับประทานที่บ้าน
 - รับประทานแล้วยังขออาหารเพิ่มและใส่ห่อเพื่อนำกลับบ้านอีก
7. สำนวนนี้นำไปใช้ในการปฏิบัติอย่างไร (นำไปใช้)
- รับของที่ผู้อื่นส่งให้
 - รับของผู้อื่นแต่พอควร
 - รับประทานอาหารที่ผู้อื่นจัดให้
 - รับประทานอาหารที่นำมาจากบ้าน
8. คนที่ปฏิบัติอย่างสำนวนนี้ เป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)
- โลภ
 - ฟุ้งเฟ้อ
 - ตระหนี่
 - ประหยัด
8. ข้อใดมีความหมายคล้ายกับกับสำนวนนี้ (สังเคราะห์)
- หาเศษหาเลย
 - ทำนาบนหลังคน
 - มือยาว สาวได้สาวเอา
 - กินบนเรือน ขี้รคบนหลังคา
10. ถ้าหากผู้ที่มีลักษณะอย่างสำนวนนี้ ต่อไปจะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)
- ไม่มีเงินใช้จ่าย
 - ไม่มีงานทำ
 - ไม่มีหนี้สิน
 - ไม่มีใครคบ

ตอนที่ 2 เขียนอธิบายความหมายของสำนวนไทย ไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 6
กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เพลงชาनोंง เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านเพลงชาनोंง แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ เพลงชาनोंง ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบนิรนัย
- 2.4 เพลงกล่อมเด็ก

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียนโดยการถามคำถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า รวมทั้งวิธีอ่านที่ได้เรียนไปแล้ว ถ้าตอบได้ไม่ครบให้ตีแผนภูมิหลักการอ่านและหลักการเขียนให้นักเรียนอ่านอีกครั้ง

2. สันทนาการกับนักเรียนเกี่ยวกับเพลงกล่อมเด็ก ในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ความหมายของการเรียกชื่อ เพลงกล่อมเด็กในแต่ละท้องถิ่นในจังหวัดปัตตานีที่เรียกต่างกัน เช่น “เพลงกล่อมเด็ก” “เพลงกล่อมน้อง” “เพลงชาनोंง” “เพลงร้องเรือ” ซึ่งมีความหมายเดียวกันคือ เพลงกล่อมเด็ก

2.2 ภาษาที่ใช้ในเพลงกล่อมเด็กแต่ละท้องถิ่น เช่น ภาษาฮาวิ ภาษาลันใต้

2.3 ประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก คือ ใช้ร้องเพื่อกล่อมให้เด็กนอนหลับ

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

3. ตีแผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย แล้วแนะนำวิธีอ่านอีกแบบหนึ่ง มีชื่อว่า วิธีอ่านแบบนิรนัย มีขั้นตอนดังนี้ (ใช้เวลา 5 นาที)

- (1) อ่านชื่อเรื่อง ทำความเข้าใจกับความหมายของคำทุกคำในชื่อเรื่อง
- (2) คาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ว่า เรื่องเกี่ยวกับอะไร เป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนเขียนบันทึกไว้ในกระดาษ
 - (3) อ่านเรื่อง หาคำหรือกลุ่มคำสำคัญ ที่เป็นแนวคิดของเรื่อง
 - (4) สร้างความสัมพันธ์โดยเชื่อมโยงคำสำคัญเข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่แนวคิดของเรื่อง
 - (5) นำแนวคิดมาเทียบกับเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้
4. เขียนชื่อเพลงชาน้อย บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของชื่อเพลง
5. แจกเอกสาร เพลงชาน้อย โดยให้นักเรียนปิดเนื้อเพลงไว้ก่อน พร้อมทั้งแจกกระดาษเปล่าคนละ 1 แผ่น แล้วให้ทุกคนอ่านชื่อเพลง “เพลงชาน้อย” ทำความเข้าใจกับความหมายของชื่อเพลง โดยคิดไว้ในใจว่าน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งใด
6. บันทึกสิ่งที่คาดเดาลงในกระดาษเปล่าที่แจกให้ ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
ใช้เวลา 2 นาที (แนวการตอบ) - การร้องเพลงกล่อมเด็ก
7. ให้นักเรียนทุกคนเปิดเอกสาร อ่านคำศัพท์ที่เป็นภาษาถิ่นได้ ที่ปรากฏในเพลง พร้อมทั้งบอกความหมายของคำศัพท์เพื่อให้เข้าใจความหมายของเพลงได้ดีขึ้น
เรื่องไหน= เรื่องอะไร เก็บ = เก็บ ใคร = ใคร
แล้วให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียด แล้วหาคำ หรือ กลุ่มสำคัญของแต่ละประโยคที่คิดว่าเป็นตัวแทนของเรื่องพร้อมทั้งบันทึกคำสำคัญลงในกระดาษ ดังนี้
 - บรรทัดที่ 1 ร้องดัง
 - บรรทัดที่ 2 อย่าเก็บใส่ใจ
 - บรรทัดที่ 3 ไม่เกี่ยวพานใคร
 - บรรทัดที่ 4 ซาหลาน
8. ให้นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำแต่ละบรรทัดเพื่อเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน
ซักถาม ข้อสรุปของเพลงนี้คืออะไร (แนวการตอบ) - ร้องเพลงเสียงดังสนั่นบ้าน ผู้อื่นได้อย่าเก็บไปใส่ใจ เพราะไม่ได้เกี่ยวพานผู้ใดเพียงแต่ร้องเพลงกล่อมหลานให้นอน
9. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของเพลงให้สั้นที่สุด ซึ่งเรียกว่า แนวคิดหรือข้อสรุป และให้ค้นหาข้อคิด ของเรื่อง
(แนวการตอบ) - ร้องเพลงกล่อมหลานเสียงดังแต่ไม่ได้มีเจตนาที่จะเสียดสีผู้ใด
ข้อคิด - การร้องเพลงควรร้องเสียงดังพอประมาณ

10. ให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวตอบกับเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ ในข้อ (6) หากนักเรียนเปรียบเทียบแล้วไม่สอดคล้องกัน นักเรียนสามารถแก้ไขให้เป็นแนวคิดที่ถูกต้อง

11. ร่วมอภิปราย ในหัวข้อ

- แนวทางการปฏิบัติตนในการร้องเพลงกล่อมเด็กเพื่อไม่ให้รบกวนผู้อื่นที่อยู่ใกล้เคียง
- การร้องเพลงหรือการเปิดเพลงฟังเพื่อไม่ให้รบกวนคนใกล้เคียง
- การไม่พูดเสียดสีผู้อื่น

12. ให้นักเรียนอ่านเพลงชาनोंง อย่างละเอียด อีกครั้งหนึ่ง ใช้เวลา 5 นาที

13. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความ เพลงชาनोंง ใช้เวลา 10 นาที

14. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

15. ร่วมกันสรุปขั้นตอนการอ่านแบบนิรนัย

16. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 เพลงชาनोंง

4.2 แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย

4.3 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

5.1 ตอบคำถาม เพลงชาनोंงผ่านเกณฑ์ อย่างน้อยร้อยละ 60

5.2 เขียนสรุปความ เพลงชาनोंงผ่านเกณฑ์ อย่างน้อยร้อยละ 60

5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบสังเกต

5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

เพลง ชาनोंง

ชาनोंงเหอ	ร้องดังทั้งบ้าน
ไม่เรื่องไทรท่าน	ท่านเหออย่าเก็บใส่ใจ
ร้องเรือชาหลาน	ไม่เกี่ยวพานไปหาไค
ท่านเหออย่าเก็บใส่ใจ	ร้องเรือชาหลาน...ข้า

ที่มา : นายนอบ บุญฤทธิ์

แบบฝึกหัดชุดที่ 6 เพลงชาน้อง

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบถูกต้องที่สุด

1. “น้อง” ในเพลงกล่อมเด็กมีความหมายตรงกับข้อใด (รู้-จำ)
 - ก. เด็กทารก
 - ข. เด็กที่มีรูปร่างเล็ก
 - ค. หญิงสาวที่หน้าตาสวย
 - ง. บุคคลที่มีอายุน้อยกว่า
2. จากเนื้อเพลง เพลงนี้ร้องในที่ใด (รู้-จำ)
 - ก. ในเรือ
 - ข. ข้างเรือ
 - ค. ในบ้าน
 - ง. ใกล้บ้าน
3. “ร้องเรือ” หมายถึงกระทำสิ่งใด (เข้าใจ)
 - ก. ร้องเพลงในเรือ
 - ข. ร้องเพลงที่เกี่ยวกับเรือ
 - ค. ร้องเพลงขณะพายเรือ
 - ง. ร้องเพลงกล่อมเด็กของภาคใต้
4. ข้อใด คือข้อสรุปของเพลงชาน้อง (เข้าใจ)
 - ก. ร้องเพลงกล่อมเด็กดังสนั่นแต่ไม่มีเจตนาให้ร้ายผู้ใด
 - ข. ร้องเพลงกล่อมเด็กเสียงดังเพราะเด็กไม่ยอมนอน
 - ค. ร้องเพลงกล่อมเด็กเสียงดังเพื่อให้ผู้อื่นสนใจ
 - ง. ร้องเพลงกล่อมเด็กเพื่อเสียดสีคนใกล้เคียง
5. ข้อใดเป็นตัวอย่างที่ควรนำไปปฏิบัติ (นำไปใช้)
 - ก. ร้องเพลงเสียงดังให้น้องได้ฟังชัดเจน
 - ข. ร้องเพลงหรือเปิดเพลงให้น้องฟังเบาๆ
 - ค. ขออนุญาตเพื่อนบ้านก่อนเปิดเพลงเสียงดัง
 - ง. เปิดเพลงที่กำลังฮิตดังๆ ให้น้องเป็นคนที่ยืนสมัย

6. จากข้อสรุป แสดงว่าผู้ร้อง มีจุดบกพร่องในเรื่องใด (วิเคราะห์)
- วิธีการดูแลเด็กไม่ให้ร้อง
 - วิธีการคบเพื่อนบ้าน
 - วิธีการเลี้ยงหลาน
 - วิธีการร้องเพลง
7. จากเนื้อหาเพลงนี้ ผู้ร้องต้องการสื่อความหมายไปยังผู้ใด (วิเคราะห์)
- ลูกของตน
 - เด็กทุกคน
 - ผู้ฟังทุกคน
 - เพื่อนบ้านใกล้เคียง
8. สถานการณ์ใดตรงกับข้อสรุปเพลงนี้ (สังเคราะห์)
- ต้อง เปิดเพลงกล่อมเด็กให้น้องฟังทุกวัน
 - แต่้ม กับด้อยเปิดเพลงเสียงดังและเด่นอย่างสนุกสนาน
 - ตุ้ม ร้องเพลงกล่อมน้องเสียงดังแต่ไม่ได้แก้งเพื่อนบ้าน
 - แต่ัว ร้องเพลงที่มีเนื้อเกี่ยวกับเด็กให้น้องฟังเพื่อให้น้องหยุดร้อง
9. หากเด็กได้ฟังเพลงกล่อมเด็กที่แม่ร้องเป็นประจำจะรู้สึกอย่างไร (ประเมินค่า)
- มีความรักต่อพ่อแม่มากของตนขึ้น
 - มีความผูกพันต่อแม่อย่างแน่นแฟ้น
 - เป็นคนอารมณ์ดีอยู่เสมอ
 - รู้สึกว่าจะต้องทำแต่ความดี
10. เนื้อหาเพลงนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด (ประเมินค่า)
- อย่าสนใจผู้อื่น
 - อย่าทำตามที่ผู้อื่นบอก
 - อย่าสนใจเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับตน
 - อย่าให้ความไว้วางใจแก่ผู้อื่น

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ เพลงชาน้อง จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เพลงไกวเปล

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านเพลงไกวเปล แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ เพลงไกวเปล ได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อย ร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบนิรนัย
- 2.4 เพลงกล่อมเด็ก

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียน
2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบนิรนัยว่ามีขั้นตอนการอ่านอย่างไรบ้าง โดยให้นักเรียนช่วยกันบอกให้นักเรียนบอกได้ไม่ครบ ให้ใช้แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย ซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่อง แล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) ทำนายเหตุการณ์โดยใช้ความหมายที่เป็นชื่อเรื่อง
 - (3) อ่านทีละย่อหน้าพร้อมทั้งค้นหาคำสำคัญหรือกลุ่มคำสำคัญ
 - (4) สร้างความสัมพันธ์โดยเชื่อมโยงคำสำคัญเข้าด้วยกันเพื่อไปสู่แนวคิดของเรื่อง
 - (5) นำแนวคิดมาเทียบกับเหตุการณ์ที่ทำนายไว้ หากไม่ใกล้เคียงให้วิเคราะห์สาเหตุของความบกพร่อง
3. นำภาพแปล ที่ให้เด็กนอน ชนิดต่างๆ เช่น เปลญวน เปลที่ทำด้วยเหล็ก เปลที่ทำด้วยไม้ หรือเปลที่ทำขึ้นโดยใช้ผ้าผูกมัดเป็นปมแล้วใช้เชือกผูกโยง มาให้นักเรียนดู เปรียบเทียบลักษณะ

ของแปลที่ให้แก่คนนอนและให้นักเรียนร่วมอภิปรายความแตกต่างระหว่างการให้แก่คนนอนบนที่นอนที่แบนราบกับการนอนแปล

4. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการนอนแปลของเด็ก ว่าทำอะไรจึงจะให้หลับ

(แนวการตอบ) - ไกวแปล

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

5. แจกเอกสาร เพลง ไกวแปล ให้อ่านชื่อเพลง ไกวแปล โดยให้ปิดเนื้อหาเพลงไว้ ให้นักเรียนทำความเข้าใจกับชื่อเพลง ไกวแปล แล้วคิดไว้ในใจว่าน่าจะเกี่ยวกับอะไร

6. ทำนายเหตุการณ์ เกี่ยวกับเนื้อเรื่องของเพลง ไกวแปลว่า เกี่ยวกับอะไร แล้วบันทึกไว้ในสมุด ใช้เวลา 2 นาที (แนวการตอบ) - ลักษณะการไกวแปล

7. ให้นักเรียนเปิดเอกสาร อ่านคำศัพท์ยากและคำศัพท์ที่เป็นภาษาถิ่น ที่ปรากฏในเพลง พร้อมทั้งบอกความหมายของคำศัพท์ เช่น ลิมาปุโระ = มะกรูด ลือกะ อุเต = หนี่สิน ตะนุง กาเฮน บายู = ทอเสื้อผ้า

แล้วให้อ่านเนื้อเพลง ไกวแปลอย่างละเอียด ในแต่ละบรรทัด ใช้เวลาในการอ่าน 5 นาที แล้วค้นหาคำหรือกลุ่มคำสำคัญ พร้อมทั้งบันทึกคำสำคัญลงในสมุด ดังนี้

บรรทัดที่ 1 ไกวช้า ไกวเร็ว

บรรทัดที่ 2 เหนื่อยยาก

บรรทัดที่ 3 วิวาท

บรรทัดที่ 4 หนี่สิน

8. ให้นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำเพื่อเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน แล้วซักถามข้อสรุปของเพลงนี้คืออะไร (แนวการตอบ) - ลักษณะการไกวแปลช้า-เร็วเปรียบกับการทำงานหนักและความเหนื่อยยากลำบากในการเตรียมตัวเข้าวิวาทกับผู้หญิงที่รักสวรักรงานแต่มีหนี่สินมากมาย

9. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของเพลงให้สั้นที่สุด ซึ่งเรียกว่าแนวคิดหรือข้อสรุป และให้ค้นหาข้อคิดของเรื่อง

(แนวการตอบ) - การไกวแปลเปรียบเหมือนการทำงานหนักเพื่อที่จะแต่งงานกับผู้หญิงที่รักสวรักรงานแต่ฟังเพื่อ

ข้อคิด - ขยันทำงานแต่รู้จักประหยัดไม่สุรุ่ยสุร่าย

10. ให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวคิดกับเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ ในข้อ (6) หากนักเรียนเปรียบเทียบแล้วไม่สอดคล้องกัน นักเรียนสามารถแก้ไขให้เป็นแนวคิดที่ถูกต้อง

11. ให้นักเรียนอ่านเพลง ไกวแปล อย่างละเอียด อีกครั้งหนึ่ง ใช้เวลา 5 นาที

12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความ เพลงไกวเปล ใช้เวลา 10 นาที

13. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

14. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
ของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 เพลงไกวเปล

4.2 ภาพเปลสำหรับเด็กนอน

4.3 แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย

4.4 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

5.1 ตอบคำถาม เพลงไกวเปล ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.2 เขียนสรุปความ เพลงไกวเปล ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบสังเกต

5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

เพลงไกวเปล

อาญง ลาโม๊ะ ลาญ

ตะนุง กาเฮน บายู

มนิเกาะฮ์ เจ๊ะแม เดวี

จิจิง บือเนาะ ยารี

ไกวช้า ไกวเร็ว เร็วไกว

ทอเสื้อผ้าเหนื่อยยาก

วิวาห์เจ้าแม่เทวี

สวมแหวนเต็มนิ้วไม่ขาด

ซาระ บาเต นิเปาะฮ์

ฮาระ เนาะ มนิเกาะฮ์

ปากา กียา ลิมานูโร

ลือกะ อุเต บือกาโร๊ะ-กาโร๊ะ

หนักใจเรือเทียบใบจาก

ทนลำบากหมายแต่งงาน

มะกรูดซัดสีแต่งผิวนงคราญ

หนีสันเรือด่วนทั่วเมือง

ที่มา : “เพลงกล่อมเด็กของปิตตานีและมลาญ”

โดย อนันต์ วัฒนานิก

แบบฝึกหัดชุดที่ 7 เพลงไกวเปล

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

1. จากเพลงนี้เสื้อผ้าที่จะใช้ ได้มาจากที่ใด (รู้-จำ)
 - ก. ชื้อจากห้าง
 - ข. เข้าจากร้าน
 - ค. ทอเสื้อผ้าเอง
 - ง. ยืมมาจากผู้อื่น
2. ผู้หญิงในเพลงนี้ ใช้สิ่งใดขัดผิว (รู้-จำ)
 - ก. มะดัน
 - ข. มะกรูด
 - ค. มะนาว
 - ง. มะขาม
3. เจ้าแม่เทวี ในเพลงนี้ หมายถึงผู้หญิงในข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. ผู้หญิงที่รักสวยรักงามแต่มีหนี้สิน
 - ข. ผู้หญิงที่ขี้เหร่แต่ชอบความสวยงาม
 - ค. ผู้หญิงที่สวยงามและมีนิสัยดีมาก
 - ง. ผู้หญิงที่ชอบแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าราคาแพง
4. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเพลงนี้ (เข้าใจ)
 - ก. การไกวเปลเปรียบเหมือนกับเรือที่บรรทุกของหนักมาเต็มลำ
 - ข. การไกวเปลเปรียบเหมือนการทำงานเก็บเงินเพื่อสู้ของหญิงสาวที่มีหน้าตาสวย
 - ค. การไกวเปลเปรียบเหมือนการทำงานหนักเพื่อหาเงินมาใช้จ่ายเลี้ยงตัวเองและครอบครัว
 - ง. การไกวเปลเปรียบเหมือนการทำงานหนักและความยากลำบากที่จะแต่งงานกับผู้หญิงที่ ฟุ้งเฟ้อ
5. สิ่งใดที่นักเรียนควรนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ (นำไปใช้)
 - ก. ทำงานหาเงินใช้จ่ายเอง
 - ข. ทำงานหนักเพื่อหาเงินมาซื้อของที่ชอบ
 - ค. ทำงานหนักแต่รู้จักคอยไม่สุรุ่ยสุร่าย
 - ง. ทำงานหาเงินซื้อของมีค่ามาประดับเพื่อให้มีบุคลิกดี

6. บุคคลตามเนื้อหา ในเพลงนี้ น่าจะอยู่ในวัยใด (วิเคราะห์)
- วัยทารก
 - วัยเด็ก
 - วัยหนุ่มสาว
 - วัยชรา
7. เพลงกล่อมเด็กนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใดมากที่สุด (วิเคราะห์)
- ความเห็นแก่ตัว
 - ความประมาท
 - ความทะเยอทะยาน
 - ความมานะบากบั่น
8. “สวมแหวนเต็มนิ้วไม่ขาด หนี้สินเรื้อราคทั่วเมือง” แสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลอย่างไร (สังเคราะห์)
- ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
 - นิยมของมีค่า
 - มักใหญ่ใฝ่สูง
 - อยู่อย่างฟุ้งเฟ้อ
9. สถานการณ์ในข้อใดใกล้เคียงกับเนื้อหาเพลงนี้ (สังเคราะห์)
- ชาติทำงานหนักเพื่อจะแต่งงานกับผู้หญิงที่ชอบแต่งตัว
 - ไมตรีช่วยพ่อแม่ทำงานเพื่อหวังมรดก
 - ควาวิหาซื้อเสื้อผ้าสวยๆ ไว้ให้เจ้าสาว
 - ธานีสะสมเงินไว้เพื่อจะนำไปซื้อทอง
10. ประโยคในข้อใดเป็นความจริง (ประเมินค่า)
- ก่อนแต่งงานต้องสะสมของมีค่าไว้
 - มะกรูดเป็นสมุนไพรที่ใช้ขัดผิวได้
 - วันแต่งงานต้องสวมเสื้อผ้าที่ทอขึ้นเอง
 - ทุกคนต้องลำบากมาก่อนที่จะแต่งงาน

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ เพลงไกวเปล จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิทานเรื่อง เส้นผมของแม่

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านนิทานเรื่อง เส้นผมของแม่ แล้วตอบคำถาม ได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความนิทานเรื่อง เส้นผมของแม่ ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบนิรนัย
- 2.4 นิทานเรื่อง เส้นผมของแม่

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียน

2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบนิรนัยว่ามีขั้นตอนการอ่านอย่างไรบ้าง โดยให้อ่านแผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย ซึ่งมีขั้นตอนการอ่านดังนี้

- (1) อ่านเฉพาะชื่อเรื่อง แล้วทำความเข้าใจความหมายของคำทุกคำในชื่อนั้น
- (2) คาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์โดยอยู่บนพื้นฐานของความหมายที่เป็นชื่อเรื่อง
- (3) อ่านทีละย่อหน้าพร้อมทั้งค้นหาคำสำคัญหรือกลุ่มคำสำคัญ
- (4) สร้างความสัมพันธ์โดยเชื่อมโยงคำสำคัญเข้าด้วยกันเพื่อไปสู่แนวคิดของเรื่อง
- (5) นำแนวคิดมาเทียบกับเหตุการณ์ที่ทำนายไว้ หากไม่ใกล้เคียงให้วิเคราะห์สาเหตุของความบกพร่อง

3. นำภาพบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ริมน้ำ ให้นักเรียนดู โยงภาพเข้าสู่เนื้อหา โดยถามนักเรียนว่า ถ้าบ้านของนักเรียนตั้งอยู่ริมน้ำควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง สิ่งใดที่ควรระมัดระวัง ถ้านักเรียนเห็นคนตกน้ำจะทำอย่างไร

ขั้นตอน ใช้เวลา 35 นาที

4. แจกเอกสาร นิทานเรื่อง เส้นผมของแม่ ให้เปิดเนื้อเรื่องไว้ แล้วให้อ่านชื่อเรื่อง ทำความเข้าใจกับชื่อเรื่อง โดยคิดไว้ในใจว่าน่าจะเกี่ยวกับอะไร
5. ทำนายเหตุการณ์ นิทานเรื่อง เส้นผมของแม่ ว่าเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร บันทึกไว้ในสมุด ใช้เวลา 2 นาที (แนวการตอบ) - เส้นผมของแม่ที่ลูกชายเก็บเอาไว้เป็นที่ระลึก
6. ให้นักเรียนเปิดเอกสาร อ่านนิทานเรื่อง เส้นผมของแม่ อย่างละเอียด ใช้เวลา 5 นาที โดยค้นหาคำหรือกลุ่มคำสำคัญในแต่ละย่อหน้า พร้อมทั้งบันทึกลงในสมุด ซึ่งจะได้ ดังนี้
 - ย่อหน้าที่ 1 หญิงม่าย
 - ย่อหน้าที่ 2 กระโดดน้ำตาย
 - ย่อหน้าที่ 3 ลูกเก็บเส้นผมไว้เป็นที่ระลึก ฐานะร่ำรวย
 - ย่อหน้าที่ 4 มีความสุข
7. ให้นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำเพื่อเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน แล้วซักถามข้อสรุปคืออะไร (แนวการตอบ) - หญิงม่ายกระโดดน้ำตายเพราะน้อยใจลูกชายและความยากจนของครอบครัว ลูกเก็บเส้นผมไว้เป็นที่ระลึกทำให้มีฐานะร่ำรวยและมีความสุข
8. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของนิทานให้สั้นที่สุด ซึ่งเรียกว่าแนวคิดหรือข้อสรุป และให้ค้นหาข้อคิดของเรื่อง

(แนวการตอบ) - หญิงม่ายกระโดดน้ำตายเพราะน้อยใจลูกชายและความยากจนของครอบครัว ส่วนลูกเก็บเส้นผมไว้เป็นที่ระลึกทำให้มีฐานะดีขึ้น

ข้อคิด - การจะตัดสินใจทำอะไรสักอย่างไปต้องคิดให้รอบคอบ
9. ให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวคิดกับเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ ในข้อ (5) หากนักเรียนเปรียบเทียบแล้ว ไม่สอดคล้องกัน นักเรียนสามารถแก้ไขให้เป็นแนวคิดที่ถูกต้อง
10. ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เส้นผมของแม่ อย่างละเอียด อีกครั้ง ใช้เวลา 5 นาที
11. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด การอ่านและการเขียนสรุปความ ใช้เวลา 10 นาที
12. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

13. ร่วมกันสรุปขั้นตอนการอ่านแบบนิรนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนช่วยกันบอก
14. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 นิทานเรื่องเส้นผมของแม่
- 4.2 ภาพบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ริมน้ำ
- 4.3 แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย
- 4.4 แผนภูมิลักษณะการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม นิทานเรื่องเส้นผมของแม่ ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนสรุปความนิทานเรื่องเส้นผมของแม่ ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

นิทานเรื่อง เส้นผมของแม่

จำนวนคำประมาณ 280 คำ

นางเมะซงเป็นหญิงม่ายสามิตาย นางมีลูกชายเล็กๆ 2 คน คนพี่ชื่อคอเถาะห์ ส่วนคนน้องชื่อลือแม ตั้งแต่สามิตายทำให้ครอบครัวของนางยากจน นางเมะซงพยายามหาอาหารเลี้ยงลูกด้วยความยากลำบาก

วันหนึ่งนางไปพบไข่เต่าฟองหนึ่งจึงนำมาให้ลูกต้มกิน โดยกำชับว่าเพื่อแม่ซึกหนึ่งด้วย หลังจากแม่ออกจากบ้านไปทำงานแล้วลูกทั้งสองก็ต้มไข่เต่าแล้วแบ่งกันกิน ลือแมกินไม่อิ่มจึงรีบวิ่งขอไข่เต่าที่เหลือกินอีก พี่ชายจึงเอาไข่เต่าอีกซึกหนึ่งให้น้องกิน เมื่อแม่กลับมาถึงบ้านด้วยความทิวจึงรีบคดข้าวใส่จาน เมื่อนางทราบว่าลูกชายทั้งสองกินไข่เต่าหมดแล้วจึงวิ่งไปที่แม่น้ำหน้าบ้านแล้วกระโดดน้ำตายเพื่อให้พ้นความทุกข์

ลูกทั้งสองวิ่งตามแม่ด้วยความตกใจ ลูกชายคว้าแขนแม่ไม่ทันจับได้เพียงเส้นผม 2-3 เส้น เท่านั้น เด็กทั้งสองเสียใจมากและโศกเศร้าอยู่เป็นเวลาหลายวัน จากนั้นเขาจึงเอาเส้นผมของแม่เก็บไว้เป็นที่ระลึก ต่อมาไม่นานได้ไก่อชนตัวหนึ่ง เด็กทั้งสองเอาเส้นผมของแม่ผูกที่ขาของไก่ เมื่อนำไก่ไปชนครั้งใดก็ชนะทุกครั้งจนร่ำรวยกลายเป็นเศรษฐี

แม่ย่อมมีความรักลูกเสมอ ถึงแม่แม่จะสิ้นชีวิตไปแล้วก็ยังอุตส่าห์ช่วยลูกให้มีความสุข ฉะนั้นลูกๆ อย่าทำอะไรให้แม่เสียใจและจงมีความกตัญญูต่อท่านเสมอ กุศลกรรมนั้นจะตอบสนองให้เราเป็นลูกมีความสุข ความเจริญสืบไป

ที่มา : นุหงาปีตธานี

โดย ประพนธ์ เรืองณรงค์

แบบฝึกหัดชุดที่ 8
นิทานเรื่องเส้นผมของแม่

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบถูกที่สุด

1. ลูกคนเล็กของหญิงม่าย มีชื่อว่าอย่างไร (รู้-จำ)
 - ก. คอเกาะห์
 - ข. ฮาซัน
 - ค. ลีอัม
 - ง. ฮาเซ็ม
2. ฐานะทางครอบครัวของหญิงม่ายเป็นอย่างไร (รู้-จำ)
 - ก. ร่ำรวย
 - ข. ยากจน
 - ค. ปานกลาง
 - ง. ค่อนข้างยากจน
3. จากนิทานเรื่องนี้ ไข่เต่าที่ได้มา 1 ฟอง นำมาแบ่งกันอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. คนละ 1 เลี้ยว
 - ข. คนละ 1 ซีก
 - ค. แบ่งเป็น 3 ส่วนเท่าๆกัน
 - ง. แม่ 2 ส่วน ลูกคนละ 1 ส่วน
4. อะไรคือข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. นางแม่ชงกระโคน้ำตายเพราะเสียใจที่ลูกชายกิน ไข่เต่าหมดส่วนลูกชายเก็บเส้นผมไว้ได้ จึงนำไปผูกกับขาของไก่ชน
 - ข. นางแม่ชงน้อยใจลูกชายและความลำบากของครอบครัวจึงกระโคน้ำตายส่วนลูกเก็บเส้นผมไว้เป็นที่ระลึกทำให้ฐานะดีขึ้น
 - ค. นางแม่ชงน้อยใจใน ความยากจนของครอบครัวจึงกระโคน้ำตายส่วนลูกชายจับเส้นผมไว้จึงเก็บไว้เป็นที่ระลึก
 - ง. นางแม่ชงน้อยใจลูกชายทั้งสองและความลำบากของครอบครัวจึงกระโคน้ำตายเพื่อให้พ้นจากความทุกข์

5. จากเรื่องนี้ สิ่งใดที่สามารถนำไปใช้ได้ (นำไปใช้)
- ความขยัน
 - ความอดกลั้น
 - การนึกถึงคนอื่น
 - การรู้จักคอย
6. เหตุผลใดอาจเป็นไปได้มากที่สุดที่ทำให้หญิงม่ายกระโดดน้ำตาย (วิเคราะห์)
- นางหิวมากจึงเกิดอารมณ์ชั่ววูบ
 - นางน้อยใจที่ถูกกินไข่เต่าหมด
 - นางแค้นใจที่ถูกขูดคำสั่ง
 - นางหนีความยากจน
7. จากนิทานเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าเหตุผลใดที่ทำให้ ไก่ชนตัวนี้ชนะในการชนทุกครั้ง(วิเคราะห์)
- อำนาจของเส้นผมที่ผูกขาของไก่
 - กำลังใจของเด็กขณะที่พนันไก่ชน
 - วิญญาณของแม่ตามมาช่วยขณะชนไก่
 - ไก่ชนตัวนี้ได้รับการฝึกและเลี้ยงดูอย่างดี
8. สถานการณ์ใดใกล้เคียงกับเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- จิมกระโดดตึกเพราะน้อยใจน้องที่กินข้าวหมด
 - จ้อยดีนื่องเพราะชอบท่าของแตก
 - แจ๋วคู่นื่องเพราะ โดนแย่งขนม
 - จ๊อบร้องไห้เพราะ โดนแม่ดู
9. ประโยคในข้อใดเป็นความจริง (ประเมินค่า)
- ไข่เต่าเป็นอาหารของคน
 - สามีของนางแมะชงหาเงินเก่ง
 - นางแมะชงนำไข่เต่ามาให้ลูกทุกวัน
 - ลูกของนางแมะชงกินไข่เต่าคนละครึ่งฟอง
10. จากเรื่องนี้ ประโยคในข้อใดเป็นความคิดเห็น (ประเมินค่า)
- นางแมะชงเป็นหญิงม่ายสามีตาย
 - นางแมะชงนำไข่เต่ามาให้ลูกต้มกิน
 - แม่ทุกคนรักลูก ลูกควรกตัญญูต่อแม่
 - ลูกชายของนางแมะชงนำเส้นผมผูกขาของไก่

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ นิทานเรื่องเส้นผมของแม่ จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านนิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความนิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบนิรนัย
- 2.4 นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียนโดยการคิดแผนภูมิการอ่านจับใจความบนกระดานดำ ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ให้นักเรียน 1-2 คน ลองปฏิบัติ
2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบนิรนัย โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ ถ้าตอบได้ไม่ครบขั้นตอนให้ใช้แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย ซึ่งมีขั้นตอนการอ่านดังนี้
 - (1) อ่านเฉพาะชื่อเรื่อง แล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) ทำนายเหตุการณ์โดยใช้ความหมายที่เป็นชื่อเรื่อง
 - (3) อ่านทีละย่อหน้าพร้อมทั้งค้นหาคำสำคัญ หรือกลุ่มคำสำคัญ
 - (4) สร้างความสัมพันธ์โดยเชื่อมโยงคำสำคัญเข้าด้วยกันเพื่อไปสู่แนวคิดของเรื่อง
 - (5) นำแนวคิดมาเทียบกับเหตุการณ์ที่ทำนายไว้ หากไม่ใกล้เคียงให้วิเคราะห์สาเหตุของความบกพร่อง

3. ให้นักเรียนดูภาพพระเจ้า สนมทนากับนักเรียน เช่น
 - นักเรียนเคยเห็นพระเจ้าบ้างไหม
 - นักเรียนคิดว่าพระเจ้าเป็นสัตว์ร้ายหรือไม่
 - นักเรียนเคยได้ฟังนิทานเกี่ยวกับพระเจ้าบ้างไหม

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

4. แจกเอกสาร นิทานเรื่อง โตะลาตุตาดง ให้ทุกคนอ่านชื่อเรื่องโดยปิดเนื้อหาไว้ ให้ทำความเข้าใจกับชื่อเรื่องแล้วคิดไว้ในใจว่าน่าจะเกี่ยวกับอะไร

5. ให้นักเรียนทำนายเหตุการณ์จากชื่อเรื่อง นิทานเรื่อง โตะลาตุตาดง ว่าเกี่ยวกับอะไร แล้วบันทึกไว้ในสมุด

(แนวการตอบ) - พระเจ้าที่อาศัยอยู่ในพญานาค

6. ให้นักเรียนเปิดเอกสาร อ่านนิทานเรื่อง โตะลาตุตาดง อย่างละเอียด ใช้เวลา 5 นาที แล้วค้นหาคันทาคำหรือกลุ่มคำสำคัญในแต่ละย่อหน้า พร้อมทั้งบันทึกคำสำคัญลงในสมุด จะได้ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 ชายชรา เด็กเลี้ยงควาย

ย่อหน้าที่ 2 กลายร่างเป็นพระเจ้า

ย่อหน้าที่ 3 พระเจ้าต่อสู้ พญานาค

7. ให้นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำเพื่อเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน แล้วซักถามข้อสรุปคืออะไร

(แนวการตอบ) - ชายชราเดินทางจากตบามายังพญานาคแล้วกลายร่างเป็นพระเจ้าต่อสู้กับพระเจ้าชื่อ โตะลาตุตาดงเพื่อพิสูจน์ให้เด็กเลี้ยงควายเห็นว่าในพญานาคมีพระเจ้าที่มีคุณธรรมเฝ้ารักษาอยู่จริง

8. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาของเรื่องให้สั้นที่สุด ซึ่งเรียกว่า แนวคิดหรือข้อสรุปและให้ค้นหาข้อคิดของเรื่อง

(แนวการตอบ) - ชายชราเดินทางมาจากตบามา แล้วกลายร่างเป็นพระเจ้าต่อสู้กับ โตะลาตุตาดงเพื่อพิสูจน์ให้เด็กเลี้ยงควายเห็นว่าในพญานาคมีพระเจ้าที่มีคุณธรรมเฝ้ารักษาอยู่

ข้อคิด - ควรใช้เหตุผลพิจารณาในการเชื่อต่อสิ่งที่พบเห็นหรือได้ยินมา

9. ให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวคิดกับเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ ในข้อ (5) หากนักเรียนเปรียบเทียบแล้วไม่สอดคล้องกัน นักเรียนสามารถแก้ไขให้เป็นแนวคิดที่ถูกต้อง

10. ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง โตะลาตุตาดง อย่างละเอียด อีกครั้งหนึ่ง ใช้เวลา 5 นาที

11. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความ ใช้เวลา 10 นาที

12. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

13. ร่วมสรุปขั้นตอนการอ่านแบบนิรนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ
14. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง
- 4.2 ภาพพระเจ้า
- 4.3 แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย
- 4.4 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อยร้อยละ 60
- 5.2 เขียนสรุปความ นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง (พระเจ้าพูน้ำคำ)

จำนวนคำประมาณ 410 คำ

ชายชราคนหนึ่งเดินทางมาจากตาบา เขาได้พบกับเด็กชายคนหนึ่ง กำลังเลี้ยงควายอยู่ในทุ่งน้ำคำจึงได้ถามทางไปลูโป๊ะลือซง เด็กชายก็บอกทางให้ ชายชราได้ชวนไปเที่ยวลูโป๊ะลือซงด้วยกัน เด็กเลี้ยงควายตอบว่าเขาไปด้วยไม่ได้เพราะต้องเลี้ยงควาย ชายชราจึงอาสาผูกควายไว้ให้ เขาบอกเด็กว่า ควายจะไม่หายไปไหนเพราะผูกไว้ดีแล้ว

เมื่อทั้งสองไปถึงลูโป๊ะลือซง ชายชราจึงถามว่า “เจ้าอยากดูพระเจ้าไหม” เด็กเลี้ยงควายตอบว่าไม่อยากดูหรอกเพราะกลัว ชายชราบอกให้เด็กเลี้ยงควายปีนขึ้นไปดูบนต้นไม้ จากนั้นค่อยๆ กลายร่างเป็นพระเจ้าใหญ่ คลานลงไปใต้น้ำอย่างช้าๆ เด็กเลี้ยงควายตะโกนว่า พอแล้ว กลัวแล้ว ไม่อยากดู พระเจ้าตัวนั้นค่อยๆ คลานขึ้นจากน้ำแล้วกลายร่างเป็นชายชราอย่างเดิม และเรียกเด็กลงมาจากต้นไม้

ชายชราได้หยิบขมิ้นและถ่านไม้จากกระเป๋ า แบ่งให้เด็กชายอย่างละครึ่งหนึ่ง แล้วชวนกันกลับไปยังทุ่งหญ้าที่ผูกควายไว้ ชายชราแก้เชือกแล้วให้เด็กผูกควายกลับบ้านพร้อมทั้งกำชับว่า

ของที่ให้มันอย่าเปิดระหว่างทาง ให้เปิดดูเมื่อถึงบ้าน ครั้นกลับถึงบ้านเด็กชายก็เปิดดูพบว่า ห่อขมมันกลายเป็นทอง ส่วนห่อถ่านก็กลายเป็นเงิน

วันรุ่งขึ้น เด็กชายได้ออกไปเลี้ยงควายที่เดิม พบชายชราอีก ชายชราพูดว่า ถ้าอยากดูจระเข้ต่อสู้กันให้ไปดูที่คูโบ๊ะลือซง เป็นการต่อสู้ระหว่างชายชราที่กลายร่างเป็นจระเข้กับโตะลาดูดาดงซึ่งเป็นจระเข้ใหญ่ที่อาศัยอยู่ในพรุน้ำดำ ขณะต่อสู้กันนั้นถ้าเห็นเลือดสีขาวยคือเลือดของลาดูดาดงแต่ถ้าเลือดสีแดงเป็นเลือดของลาดูดาดง เมื่อต่อสู้กันได้ครู่หนึ่ง ก็มีเลือดสีขาวยลอยขึ้นมา ลาดูดาดงพ่ายแพ้จึงค่อยๆคลานขึ้นมา จากนั้นจึงกลายร่างเป็นชายชรา พูดสั่งเด็กว่าให้บอกกับชาวบ้านว่า “ในพรุน้ำดำมีจระเข้ลาดูดาดงเฝ้ารักษาอยู่ จระเข้ตัวนี้จะไม่ทำร้ายใคร ถ้าผู้ใดพุดจาหลบหลู่ จระเข้ก็จะแค่หลอกให้กลัว” จากนั้นชายชราที่เดินทางกลับไปยังดาบาและไม่กลับมาปรากฏตัวที่พรุน้ำดำอีกเลย

ที่มา : นางเจ๊ะเป๊าะ หะมะ - ผู้เล่า

แบบฝึกหัดชุดที่ 9

นิทานเรื่องโตะลาดูดาง

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

1. ชายชราเดินทางมาจากที่ใด (รู้-จำ)
 - ก. ภูโตะลือซง
 - ข. พรุน้ำดำ
 - ค. ทุ่งหญ้า
 - ง. คาบา
2. จากเรื่อง เด็กชายคนนี้มาทำอะไรที่ทุ่งน้ำดำ (รู้-จำ)
 - ก. จับปลา
 - ข. คุจระเข้
 - ค. เลี้ยงควาย
 - ง. นัดไว้กับเพื่อน
3. เพราะเหตุใด ชายชราจึงให้เด็กชาย ขึ้นไปอยู่บนต้นไม้ (เข้าใจ)
 - ก. มองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจน
 - ข. ขึ้นไปเอาของบนต้นไม้
 - ค. คุจระเข้ในทุ่งน้ำดำ
 - ง. กลัวจระเข้
4. ข้อใดคือข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ชายชราเดินทางมาเพื่อพิสูจน์ให้คนในหมู่บ้านน้ำดำรู้ว่าพรุน้ำดำมีจระเข้ชื่อโตะลาดูดาง
เฝ้ารักษาอยู่
 - ข. ชายชราเดินทางมาเพื่อพิสูจน์ให้เด็กเลี้ยงควายเห็นว่าตนสามารถแปลงร่างเป็นจระเข้ได้
 - ค. ชายชราเดินทางมาพรุน้ำดำเพื่อต่อสู้กับจระเข้ชื่อโตะลาดูดางให้เด็กเลี้ยงควายดู
 - ง. ชายชราเดินทางมาหาเด็กชายเพื่อมอบขมิ้นและถ่านไว้เป็นที่ระลึก
5. จากเรื่องนิทานนี้ นักเรียนควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องใด (นำไปใช้)
 - ก. สัตว์อื่นๆ ที่มีในชุมชน
 - ข. จำนวนจระเข้ในพรุน้ำดำ
 - ค. ขั้นตอนการเลี้ยงจระเข้
 - ง. เทคนิคการต่อสู้กับจระเข้

6. จากเรื่องนี้ เด็กเลี้ยงควายเป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)
- มีเมตตา
 - มีเหตุผล
 - มีความกล้า
 - เชื่อคนง่าย
7. เหตุใดเด็กชายจึงกล้าดูจระเข้ต่อสู้กันทั้งที่กลัวจระเข้มาก (วิเคราะห์)
- ต้องการดูขนาดของจระเข้
 - สัญญากับชายชราเอาไว้
 - ต้องการได้ของกำนันจากชายชรา
 - ขึ้นไปดูในที่สูงคิดว่าปลอดภัย
8. สถานการณ์ในข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- สมศักดิ์ เดินทางมาต่อสู้กับเสือเพื่อให้เห็นรู้ว่าป่าละเมาะนั้นมีเสือจริง
 - สามารถ เดินทางมาเที่ยวป่าเจอเสือตัวใหญ่จึงต่อสู้กัน
 - สุชาติ เดินทางมาเจอเสือตัวใหญ่จึงวิ่งไล่เข้าไปในป่า
 - สมหมาย เดินทางเข้าไปในป่าเจอเสือจึงวิ่งหนี
9. ข้อใดเป็นความคิดเห็น (ประเมินค่า)
- ชายชรารบอกว่าควายไม่หายไปไหนเพราะผูกไว้ดีแล้ว
 - ชายชราแก้เชือกแล้วให้เด็กงูควายกลับบ้าน
 - ชายชราชวนเด็กชาย ไปเที่ยวดูโป๊ะลื้อซง
 - ชายชราเดินทางกลับ ไปยังตบตา
10. ประโยคในข้อใดเป็นความจริง (ประเมินค่า)
- ชายชราคลายร่างเป็นจระเข้
 - โตะลาดูตาคงอยู่ในพรุน้ำคำ
 - เด็กเลี้ยงควายกลัวจระเข้
 - ชายชราหยิบถ่านไม้และขมิ้นให้เด็กชาย

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ นิทานเรื่อง โตะลาดูตาคง จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระภาษาไทย
นิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านนิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความนิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบนิรนัย
- 2.4 นิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน โดยการคิดแผนภูมิการอ่านจับใจความบนกระดานดำ ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ให้นักเรียน 1-2 คน ลองปฏิบัติ
2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบนิรนัยโดยให้อ่านแผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย ซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่อง แล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) ทำนายเหตุการณ์โดยใช้ความหมายที่เป็นชื่อเรื่อง
 - (3) อ่านทีละย่อหน้าพร้อมทั้งค้นหาคำสำคัญหรือกลุ่มคำสำคัญ
 - (4) สร้างความสัมพันธ์โดยเชื่อมโยงคำสำคัญเข้าด้วยกันเพื่อไปสู่แนวคิดของเรื่อง
 - (5) นำแนวคิดมาเทียบกับเหตุการณ์ที่ทำนายไว้ หากไม่ใกล้เคียงให้วิเคราะห์สาเหตุของความบกพร่อง
3. ให้นักเรียนดูภาพยาจก ถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยเห็นคนที่มีสภาพเช่นนี้บ้างไหม นอกจากชื่อเรียกยาจกแล้วมีชื่อเรียกอย่างอื่นอีกหรือไม่ ถ้านักเรียนเห็นคนที่มีสภาพเช่นนี้จะ

ช่วยเหลืออย่างไรได้บ้าง - คำตอบขึ้นอยู่กับนักเรียน

ขั้นตอน ใช้เวลา 35 นาที

4. แจกเอกสาร นิทานเรื่อง เศรษฐีกับขางก ให้นักเรียนอ่านชื่อเรื่อง โดยปิดเนื้อหาไว้ แล้วคิดไว้ในใจว่าน่าจะเกี่ยวกับสิ่งใด

5. ให้นักเรียนทำนายเหตุการณ์ นิทานเรื่องเศรษฐีกับขางกว่าเกี่ยวกับอะไร แล้วเขียนบันทึกไว้ในสมุด

(แนวการตอบ) - ขางกผู้หนึ่งที่วางแผนเพื่อหลอกเอาเงินเศรษฐี

6. ให้นักเรียนเปิดเอกสาร อ่านนิทานเรื่อง เศรษฐีกับขางก อย่างละเอียด ใช้เวลา 5 นาที แล้วค้นหาคำหรือกลุ่มคำสำคัญในแต่ละย่อหน้า พร้อมทั้งบันทึกคำสำคัญลงในสมุด ซึ่งจะได้นี้

ย่อหน้าที่ 1 ขางก อาศัยอยู่กับเศรษฐี

ย่อหน้าที่ 2 เศรษฐีฆ่า กริชเสียบกัน

ย่อหน้าที่ 3 ลูกชายขางก เงินสีหมีนบาท

ให้นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำเพื่อเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน แล้วซักถามข้อสรุปคืออะไร

(แนวการตอบ) - ขางกมาอาศัยอยู่กับเศรษฐีเพื่อวางแผนหลอกเอาเงิน โดยให้เศรษฐีฆ่าแล้วเอากริชเสียบกัน ทำให้เศรษฐีต้องจ่ายเงินสีหมีนบาทแก่ลูกชายขางก

7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาของนิทานเศรษฐีกับขางก ให้สั้นที่สุด ซึ่งเรียกว่าแนวคิดหรือข้อสรุป และให้ค้นหาข้อคิดของเรื่อง

(แนวการตอบ) - เศรษฐีช่วยเหลือขางก แต่ขางกกลับวางแผนหลอกเอาเงินเศรษฐี

ข้อคิด - อย่าเชื่อคนง่าย

8. ให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวคิดกับเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ในข้อ (5) หากนักเรียนเปรียบเทียบแล้วไม่สอดคล้องกัน นักเรียนสามารถแก้ไขให้เป็นแนวคิดที่ถูกต้อง

9. ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เศรษฐีกับขางก อย่างละเอียด อีกครั้งหนึ่ง ใช้เวลา 5 นาที ต่อจากนั้นจึงทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความ ใช้เวลา 10 นาที

10. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

11. ร่วมสรุปขั้นตอนการอ่านแบบนิรนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ

12. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 นิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก
- 4.2 ภาพยาจก
- 4.3 แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย
- 4.4 แผนภูมิลักษณะการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม นิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนสรุปความ นิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

นิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก

จำนวนคำประมาณ 345 คำ

ยาจกคนหนึ่งเป็นโรคไข้เหลืองอาการปางตาย เขาจึงออกเดินทางไปเมืองปัตตานี ในมือถือถุงพร้อมกริชขนาดเล็กค้ำหนึ่ง ในขณะที่เดินทางได้ถามชาวบ้านไปเรื่อยๆว่า “ใครรวยที่สุดในเมืองปัตตานี” เขาได้ไปเจอบ้านหลังหนึ่งซึ่งเป็นบ้านของเศรษฐีจึงขออาศัยอยู่กับเศรษฐี ต่อมายาจกได้บอกชื่อของลูกชายและที่อยู่แก่เศรษฐีแล้วสั่งว่า “ถ้าฉันตายขอให้นำข่าวไปบอกลูกชายด้วย”

ไม่นานอาการป่วยของยาจกเริ่มหนักขึ้น เศรษฐีถามว่า “ท่านจะสั่งเสียอะไรแก่ลูกชายฉันจะได้นำข่าวไปบอกลูกชายให้” ยาจกพูดว่า “ถ้าฉันจากโลกนี้ไปแล้ว ต้องการให้ท่านเอากริชค้ำนี้เสียบเข้าไปในก้นแล้วฝังพร้อมศพของฉัน” หลังจากนั้นยาจกจึงเขียนจดหมายและฝากส่งให้ลูกชายแล้วได้สั่งให้เศรษฐีนำเขา เศรษฐีจึงฆ่ายาจกแล้วเอากริชเสียบที่ก้นตามคำสั่ง จากนั้นจึงไปแจ้งให้กำนันทราบ กำนันถามว่า “ก่อนตายเขาได้สั่งอะไรไว้บ้าง” เศรษฐีบอกว่า “เขาสั่งให้ไปบอกลูกชายของเขา”

วันรุ่งขึ้นลูกชายของผู้ตายมาถึง ขณะที่กำลังอาบน้ำศพอยู่นั้นคนที่เห็นกริชปักอยู่ที่ก้นจึงดึงออกมา ลูกชายหันไปเห็นพอดีจึงถามว่า “พ่อของฉันตายเพราะอะไร” เศรษฐีเจ้าของบ้านตอบว่า “เขาสั่งให้ฉันฆ่าแล้วเอากริชเสียบที่ก้นและให้ฝังพร้อมกัน” ลูกชายของยาจกจึงพูดขึ้นว่า “ศพของพ่อก็กริชแทงอยู่ด้วย ฉันคิดว่าท่านเป็นคนฆ่าพ่อแน่ๆ” เมื่อกำนันและทุกคนมาพร้อมกันจึงเปิดจดหมายที่ผู้ตายเขียนส่งให้ลูกชายมีใจความว่า “เศรษฐีเจ้าของบ้านเป็นหนี้พ่ออยู่ที่หมื่นบาท เมื่อพ่อมาทวงเขาไม่ยอมจ่ายให้และฆ่าพ่อตาย” หลักฐานชัดเจนเศรษฐีเจ้าของบ้านจึงต้องจ่ายเงินสี่หมื่นบาทให้แก่ลูกชายของยาจกผู้นั้น

ที่มา : การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน ไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี
โดย นุชนาถ เหลาะคูหวิ

แบบฝึกหัดชุดที่ 10
นิทานเรื่องเศรษฐีกับยาจก

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

1. โรคประจำตัวของยาจกผู้นี้ คือข้อใด (รู้-จำ)
 - ก. มะเร็ง
 - ข. หัวใจ
 - ค. ไข้เหลือง
 - ง. เบาหวาน
2. จากเรื่องนี้เศรษฐีต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกชายของยาจกจำนวนเท่าไร (รู้-จำ)
 - ก. สี่พันบาท
 - ข. สี่หมื่นบาท
 - ค. สี่แสนบาท
 - ง. สี่ล้านบาท
3. เพราะเหตุใด ยาจกจึงได้บอกชื่อและที่อยู่ของลูกชายแก่เศรษฐี (เข้าใจ)
 - ก. ต้องการให้เศรษฐีไปหา
 - ข. ต้องการให้เศรษฐีไปรับลูกชาย
 - ค. ต้องการให้เศรษฐีช่วยเหลือลูกชาย
 - ง. ต้องการให้เศรษฐีส่งข้าวไปให้ทราบ
4. อะไรคือข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. เศรษฐีช่วยเหลือยาจกแต่ยาจกวางแผนหลอกเอาเงินเศรษฐีเพื่อให้ลูกชาย
 - ข. เศรษฐีช่วยเหลือยาจกเพราะสงสารลูกชายลำบากและอยู่ห่างไกล
 - ค. เศรษฐีช่วยเหลือยาจกเพราะเห็นว่ายาจกเป็นคนดีและน่าสงสาร
 - ง. เศรษฐีช่วยเหลือยาจกเพราะต้องการให้ผู้อื่นนับหน้าถือตา
5. จากเรื่องนี้ สิ่งใดที่น่าไปใช้ได้ (นำไปใช้)
 - ก. ดูแลพ่อยามเจ็บป่วย
 - ข. ปลุกเรื่อนให้พ่ออยู่ต่างหาก
 - ค. ทำตามที่พ่อต้องการทุกอย่าง
 - ง. ให้พ่อไปอยู่กับคนที่มีฐานะดี

6. เศรษฐีผู้นี้มีนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ช่างสังเกต
 - สติปัญญาดี
 - มีความซื่อตรง
 - ละเอียดรอบคอบ
7. สิ่งใดเป็นหลักฐานยืนยันที่ชัดเจนที่สุดว่าเศรษฐีเป็นผู้ฆ่าจาก (วิเคราะห์)
- กริชที่เสียบก้นอยู่
 - กำนันและทุกคนที่มาดู
 - จดหมายที่เศรษฐีเขียนบอกลูกชาย
 - คราบเลือดที่ติดอยู่ที่มือของเศรษฐี
8. ข้อใดเปรียบเทียบการกระทำของเศรษฐีต่อจากได้เหมาะสมที่สุด (สังเคราะห์)
- ชวานากับงูเห่า
 - ไก่อัปลอย
 - แพะรับบาป
 - วานรได้แก้ว
9. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด (ประเมินค่า)
- อย่าคบกับยาจก
 - อย่าเชื่อคนง่าย
 - อย่าเชื่อในสิ่งที่ตาเห็น
 - อย่ามองคนอื่นในแง่ดี
10. หากเศรษฐีไม่ฆ่าจากในครั้งนี้ จะเกิดผลในข้อใด (ประเมินค่า)
- จากฆ่าตัวตาย
 - จากไม่มีเงินให้ลูกชาย
 - จากต้องตายเพราะป่วยหนัก
 - จากหาวิธีการอื่นที่จะให้เศรษฐีฆ่า

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ นิทานเรื่องเศรษฐีกับยาจก จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง กระงกกับหอย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านนิทานเรื่องกระงกกับหอย แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ นิทานเรื่องกระงกกับหอย ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบนิรนัย
- 2.4 นิทานเรื่องกระงกกับหอย

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน โดยให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติ ถ้าไม่ถูกต้องให้อ่านจากแผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน อีกครั้ง
2. ทบทวน วิธีการอ่านแบบนิรนัยว่ามีขั้นตอนการอ่านอย่างไรบ้าง โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ ซึ่งมีขั้นตอนการอ่านดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่อง แล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) ทำนายเหตุการณ์โดยใช้ความหมายที่เป็นชื่อเรื่อง
 - (3) อ่านทีละย่อหน้าพร้อมทั้งค้นหาคำสำคัญหรือกลุ่มคำสำคัญ
 - (4) สร้างความสัมพันธ์โดยเชื่อมโยงคำสำคัญเข้าด้วยกันเพื่อไปสู่แนวคิดของเรื่อง
 - (5) นำแนวคิดมาเทียบกับเหตุการณ์ที่ทำนายไว้ หากไม่ใกล้เคียงให้วิเคราะห์สาเหตุของความบกพร่อง
3. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทานอีสปที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ แล้วให้ตัวแทนนักเรียนจำนวน 1-2 คนเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง หรืออ่านจากหนังสือนิทานอีสปสำหรับเด็ก ที่มีเนื้อหาด้ายกับเรื่องกระงกกับหอย เช่น กระต่ายกับเต่า

4. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทานอีสป - คำตอบขึ้นอยู่กับนิทานอีสปแต่ละเรื่อง
5. ให้นักเรียนดูภาพกระจง และหอย ตามนักเรียนเพื่อโยงเข้าสู่เนื้อหา ดังนี้
 - 5.1 กระจงเป็นสัตว์ประเภทใด
 - 5.2 อาศัยอยู่ที่ใด
 - 5.3 มีรูปร่างลักษณะคล้ายกับสัตว์ชนิดใด
 - 5.4 กระจงเคลื่อนที่อย่างไร

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

6. แจกเอกสาร นิทานเรื่อง กระจงกับหอย ให้ทุกคนปิดเนื้อเรื่องไว้ แล้วอ่านชื่อเรื่อง และคิดไว้ในใจว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ตามแล้วปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้
 7. ให้นักเรียนทำนายเหตุการณ์ นิทานเรื่อง กระจงกับหอย ว่าเนื้อหามาจะเกี่ยวกับอะไร บันทึกไว้ในสมุด (แนวการตอบ) - กระจงกับหอยวิ่งแข่งกัน
 8. ให้นักเรียนเปิดเอกสาร อ่านนิทานเรื่อง กระจงกับหอย อย่างละเอียด ใช้เวลา 5 นาที แล้วค้นหาคำหรือกลุ่มคำสำคัญในแต่ละย่อหน้า พร้อมทั้งบันทึกลงในสมุด ซึ่งจะได้นี้
 - ย่อหน้าที่ 1 วิ่งแข่งกัน
 - ย่อหน้าที่ 2 ชนะกระจง
 - ย่อหน้าที่ 3 โกง
 - ย่อหน้าที่ 4 สาปแช่ง
 9. ให้นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำเพื่อเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน แล้วซักถามข้อสรุปคืออะไร

(แนวการตอบ) - กระจงชวนหอยวิ่งแข่งกันแต่หอยกับพรรคพวกได้ร่วมกันวางแผน โกงจึงชนะกระจง ทำให้กระจงโกรธจึงได้จับหอยบิดพร้อมทั้งสาปแช่งหอยให้ตัวเป็นเกลียวตลอดไป
 10. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องให้สั้นที่สุด ซึ่งเรียกว่าแนวคิดของเรื่องหรือข้อสรุป และช่วยกันค้นหาข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

(แนวการตอบ) - กระจงทำหอยวิ่งแข่งกันแต่กระจงแพ้เพราะความเจ้าปัญญาของหอย

ข้อคิด - ควรซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อน
 11. ให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวคิดกับเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ในข้อ(7) หากนักเรียนเปรียบเทียบแล้วไม่สอดคล้องกัน นักเรียนสามารถแก้ไขให้เป็นแนวคิดที่ถูกต้อง
 12. ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง กระจงกับหอย อย่างละเอียดอีกครั้ง ใช้เวลา 5 นาที ต่อจากนั้นทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความ ใช้เวลา 10 นาที
 13. ร่วมกันเฉลยคำตอบ ครูอธิบายแนวการตอบคำถามที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

14. ร่วมกันสรุปวิธีอ่านแบบอุปนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนช่วยกันบอกขั้นตอนการอ่านแบบนิรนัย
15. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 เอกสาร เรื่อง กระจกกับหอย
- 4.2 ภาพกระจก ภาพหอย
- 4.3 หนังสือนิทานอีสป
- 4.4 แผนภูมิการอ่านแบบนิรนัย
- 4.5 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม เรื่อง กระจกกับหอยผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนสรุปความ เรื่อง กระจกกับหอย ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อยร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

นิทานเรื่องกระจกกับหอย

จำนวนคำประมาณ 272 คำ

วันหนึ่งกระจกเกิดครีมีใจขึ้นมาจึงไปชวนหอยวิ่งแข่งกัน หอยคิดว่าถูกเยาะเย้ยจึงตอบด้วยความเจ็บใจว่า “ตกลง” เมื่อพูดจากันมันเหมาะแล้วหอยก็บอกพรรคพวกตนให้รู้กันและร่วมในการแข่งขันครั้งนี้ด้วย

หอยเป็นพวกที่มีมันสมองเจ้าเล่ห์จึงคิดวางแผนเพื่อเอาชนะกระจก หอยได้เสนอว่าในฐานะที่กระจกเป็นผู้มาท้าทายขอให้ตนเป็นผู้เลือกกระยะทางแข่งขัน โดยให้กระจกวิ่งบนบกส่วนหอยแข่งในน้ำในเส้นทางที่ขนานกัน กระจกได้ฟังดังนั้นก็ตอบตกลง หอยจึงบอกพรรคพวกของตนให้ไปอยู่ตามรายทางแต่ละจุดที่กำหนดไว้ จนถึงเส้นชัยโดยให้สัญญาแก่กันคือให้หอยทุกตัวพูดว่า “หอยมาแล้ว” และหอยตัวสุดท้ายพูดว่า “ไชโย”

เมื่อถึงวันแข่งขันสัตว์ทั้งสองก็มาเจอกันตามที่นัดหมาย แล้วออกวิ่งตามเส้นทางของตน กระจกมีความซื่อตรงไม่คิดว่าหอยจะโกงจึงออกวิ่งเต็มกำลังไม่สังเกตคู่แข่ง ส่วนหอยไม่ได้วิ่ง

เพียงให้พรรคพวกตามรายทางตะโกนต่อๆกันว่า “หอมมาแล้ว” จนตัวสุดท้ายตะโกนอยู่ที่เส้นชัยว่า “ไชโย”

กระจวงวิ่งมาถึงเส้นชัยก็สังเกตเห็นว่าหอมที่ตะโกนอยู่นั้นไม่ใช่ตัวที่แข่งกับตน ด้วยความโกรธจึงเข้าจับหอมบิดจนตัวเป็นเกลียวพร้อมทั้งสาปแช่งว่า “ตั้งแต่บัดนี้ขอให้หอมทุกตัวเป็นเกลียวตลอดไป” ตั้งแต่บัดนั้นมาหอมทุกตัวมีลำตัวเป็นเกลียวมาจนถึงทุกวันนี้

ที่มา : นิทานพื้นบ้านชายแดนภาคใต้

โดย ประพนธ์ เรืองณรงค์

แบบฝึกหัดชุดที่ 11
นิทานเรื่องกระงงกับหอย

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

1. จากเรื่องนี้หอยได้เลือกเส้นทางใด แข่งขันกับกระงง (รู้-จำ)
 - ก. บนท้องถนน
 - ข. ในสนามหญ้า
 - ค. เส้นทางในน้ำ
 - ง. ในลำคลอง
2. จากเรื่องนี้ใครพูดว่า “ไซโย” (รู้-จำ)
 - ก. หอยทุกตัว
 - ข. หอยตัวที่เล็กที่สุด
 - ค. หอยตัวที่รับท้าแข่งขัน
 - ง. หอยตัวที่อยู่ในน้ำที่เส้นชัย
3. กระงงทำหอยแข่งขันด้วยเหตุผลใด (เข้าใจ)
 - ก. นึกสนุกขึ้นมา
 - ข. คิดว่าตนชนะแน่ๆ
 - ค. ทำด้วยความเจ็บใจ
 - ง. ต้องการเอาชนะหอย
4. ข้อใดคือข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. กระงงทำหอยแข่งขันเพราะคิดว่าตนจะต้องชนะแน่
 - ข. กระงงทำหอยแข่งขันแต่หอยชนะเพราะกระงงวิ่งช้ากว่าหอย
 - ค. กระงงทำหอยแข่งขันแต่กระงงแพ้เพราะความเจ้าปัญญาของหอย
 - ค. กระงงทำหอยแข่งขันและคิดว่าตนต้องชนะเพราะชำนาญเส้นทางดีกว่า
5. จากการอ่านนิทานเรื่องนี้ สิ่งใดที่ควรนำไปปฏิบัติ (นำไปใช้)
 - ก. ความซื่อตรงต่อผู้อื่น
 - ข. ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ค. ความมีเมตตาต่อผู้อื่น
 - ง. ความขยันในการทำงาน

6. จากการอ่านเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร (วิเคราะห์)
- เพื่อนที่ดีต้องช่วยเหลือกันเสมอ
 - เพื่อนที่ดีต้องให้ความไว้วางใจแก่กัน
 - เพื่อนที่ดีต้องมีความจริงใจและซื่อสัตย์
 - เพื่อนที่ดีต้องยอมรับการกระทำซึ่งกันและกัน
7. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้หอยไม่เลือกเส้นทางแข่งขันที่เป็นเส้นทางเดียวกับกระเจง (วิเคราะห์)
- หอยวิ่งบนบกได้ช้า
 - หอยกลัววิ่งแพ้กระเจง
 - หอยต้องการแก้แค้นกระเจง
 - หอยมีแผนการที่จะเอาชนะกระเจง
8. สถานการณ์ในข้อใดคล้ายกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- กระต่ายทำตาแข่งขันกันแต่กระต่ายแพ้เพราะความประมาท
 - แมวกับหนูวิ่งไล่กันในน้ำทำให้สัตว์ทั้งสองจมน้ำตาย
 - เสือวิ่งไล่กวางทำให้เขาของกวางไปชนกับกิ่งไม้
 - กระรอกโคนสุนัขวิ่งไล่จึงรีบหนีขึ้นต้นไม้
9. นักเรียนคิดว่าถ้าเป็นการแข่งขันจริงควรทำอย่างไร เพื่อเกิดความยุติธรรม (ประเมินค่า)
- เลือกเส้นทางเดียวกัน
 - ตรวจสอบผู้แข่งขันก่อน
 - ให้มีกรรมการตัดสินอยู่ที่เส้นชัย
 - ให้มีกรรมการอยู่ในทุกจุดของเส้นทางที่แข่งขัน
10. ประโยคในข้อใดเป็นจริง (ประเมินค่า)
- กระเจงวิ่งบนบก
 - หอยพูดว่า “หอยมาแล้ว”
 - กระเจงบิดหอยจนตัวเป็นเกลียว
 - กระเจงสาปแข่งหอยให้ตัวเป็นเกลียว

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ นิทานเรื่อง กระเจงกับหอย จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การเล่นภูบาสามะ

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านเรื่อง ภูบาสามะ แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความเรื่อง ภูบาสามะ ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติคนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติคนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบอุปนัย
- 2.4 การเล่นภูบาสามะ

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน โดยการคิดแผนภูมิการอ่านจับใจความบนกระดานดำ ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ให้นักเรียน 1-2 คน ลองปฏิบัติ
2. ให้นักเรียนดูตัวอย่างถาวรย์ ถามนักเรียนว่า มีชื่อเรียกอย่างไรบ้าง สามารถหาได้จากที่ไหน นักเรียนเคยนำมาใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง (คำตอบคือ ย่านเขือก ย่านเขียก ย่านเอ็น ซึ่งมียู่ทั่วไปในป่า สามารถนำมาใช้ผูกของ นำมาสานเป็นของใช้ ควันเป็นเชือก)
3. สนทนาถึงวิธีการอ่านที่จะเรียนรู้ว่า เป็นวิธีการอ่านแบบอุปนัย ซึ่งมีขั้นตอนการอ่านดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้ภาพรวมของเนื้อเรื่อง
 - (3) อ่านทุกย่อหน้าอย่างละเอียด และจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของแต่ละย่อหน้าไว้
 - (4) จัดกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้เช่น ประเภท ความหมาย ประโยชน์ โทษ
 - (5) ค้นหาคำสำคัญของแต่ละกลุ่มที่จัดไว้ จดบันทึกคำไว้เป็นหมวดหมู่

(6) แยกสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือไม่สามารถรวมกลุ่มกับสารที่จัดประเภทไว้ ออกจากกัน ส่วนมากจะเป็นคำอธิบายเพื่อขยายความให้เข้าใจ

(7) เชื่อมโยงคำสำคัญของแต่ละกลุ่มเป็นแนวคิดซึ่งเป็นตัวแทนของเรื่อง

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

4. แจกเอกสาร เรื่อง การเล่นเกมบาสเกตบอลให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามลำดับขั้นการอ่าน ดังนี้

(1) อ่านชื่อเรื่อง การเล่นเกมบาสเกตบอล แล้วให้นักเรียนทำความเข้าใจด้วยวิธีการ เคา หรือใช้พจนานุกรมช่วย ใช้เวลา 2 นาที

(2) อ่านเนื้อเรื่องคร่าวๆ ใช้เวลา 3 นาที อธิบายให้เข้าใจว่า วิธีการอ่านคร่าวๆ คือ การอ่านที่ใช้การเคลื่อนตาอย่างรวดเร็วจากบรรทัดบนสุดสู่บรรทัดล่างสุดโดยข้ามคำ กลุ่มคำ และประโยคที่ไม่สำคัญเพื่อค้นหาคำสำคัญหรือคำตอบตามที่ต้องการ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกภาพรวมของเรื่อง

(3) อ่านเนื้อเรื่องแต่ละย่อหน้าอย่างละเอียด ใช้เวลา 5 นาที แล้วให้นักเรียนจดบันทึกกลุ่มคำสำคัญ ลงในสมุดดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 เถาวัลย์สด

ย่อหน้าที่ 2 ทุงหญ้า

ย่อหน้าที่ 3 ดึงให้เถาวัลย์ขาด

ย่อหน้าที่ 4 แפה้

(4) ให้นักเรียนจัดประเภทของกลุ่มคำสำคัญ ซึ่งจัดได้ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 อุปกรณ์ในการเล่นบาสเกตบอล

ย่อหน้าที่ 2 สถานที่เล่น

ย่อหน้าที่ 3 วิธีการเล่นเกมบาสเกตบอล

ย่อหน้าที่ 4 ผลสรุปจากการเล่นเกมบาสเกตบอล

5. ให้นักเรียนช่วยกันเชื่อมโยงกลุ่มคำสำคัญของประเภทที่จัดไว้ให้สัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่อง การเล่นเกมบาสเกตบอล แล้วนำไปเขียนบนกระดานดำ

(แนวการตอบ) - เกมบาสเกตบอลเป็นการละเล่นของท้องถิ่นปัตตานี ซึ่งเล่นกันในทุ่งหญ้าโดยใช้เถาวัลย์สดผูกกับเอวของควายแล้วดึงให้ขาด หากความไต่ทันถือเป็นการแพ้

6. ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าแนวคิดของเรื่องคืออะไร

(แนวการตอบ) - เกมบาสเกตบอลเป็นการละเล่นของท้องถิ่นปัตตานีที่ใช้เถาวัลย์สดเป็นอุปกรณ์ในการเล่น

7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง แล้วอ่านเรื่อง การเล่นกบสามะให้ละเอียด อีกครั้ง ใช้เวลา 5 นาที ต่อจากนั้นจึงทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความเรื่อง การเล่นกบสามะ ใช้เวลา 10 นาที

8. เก็บแบบฝึกหัด แล้วให้นักเรียนช่วยกันเฉลย

ขั้นสรุป

9. ร่วมสรุปขั้นตอนการอ่านแบบอุปนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ

10. ช่วยกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 เอกสาร เรื่องการเล่นกบสามะ

4.2 เถาวัลย์สด

4.3 แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัย

4.4 แผนภูมิลักษณะการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

5.1 ตอบคำถาม เรื่อง กบสามะผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.2 เขียนสรุปความเรื่องกบสามะ ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบสังเกต

5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

การเล่นกบสามะ

จำนวนคำประมาณ 294 คำ

กบสามะ เป็นการละเล่นของเด็กในจังหวัดปัตตานี “กบสามะ” เป็นภาษามลายูท้องถิ่น แปลว่า “ควายไล่ชีวิต” มีอุปกรณ์การเล่น ที่สำคัญ คือเถาวัลย์สด (ปักษ์ใต้เรียกว่า ย่านเอ็น) และ กิ่งไม้เล็กๆจำนวนหนึ่ง

สถานที่เล่นจะเล่นกันในทุ่งหญ้าที่เตี้ยๆ นำวัควายไปเลี้ยงในเวลากลางวัน เวลาเล่นต้องมี “อียู” 1 คน คือผู้เป็นตัวเอก ในเกมนี้หมายถึงผู้ที่สมมติให้เป็นควาย ใครจะเป็นควายตัดสินกัน โดยวิธีจับไม้สั้น ไม้ยาว

ในการเล่นให้ผู้ที่เป็ควายยืนอยู่กลางวงที่ปักด้วยกิ่งไม้เล็กๆ ส่วนคนอื่นๆจะเป็นคนดึงควาย ด้วยการเอาเถาวัลย์ผูกสะเอวผู้เป็นควาย คนละ 1 เส้น ความยาวของเถาวัลย์พอสมควร ทุกคนต้องเล่นอยู่ภายในวงเท่านั้น เมื่อผูกสะเอวเสร็จแล้วผู้ดึงควายทั้งหมดจะจับปลายเถาวัลย์เอาไว้ โดย

แยกกันยืนรอบควาย เว้นระยะห่างให้เท่าๆกัน ผู้เล่นเป็นคนบอกต่างๆว่า “ขาด” หรือ “เป็น” เป็นสัญญาณเริ่มเล่น ทุกคนก็ดึงเถาวัลย์พร้อมกัน ผู้เป็นควายก็พยายามต้านแรงดึงเพื่อให้เถาวัลย์ขาด โดยห้ามใช้มือช่วย

เนื่องจากใช้เถาวัลย์สด ซึ่งไม่มีความเหนียวพอ ไม่ช้าเถาวัลย์ก็จะขาด โอกาสนี้ผู้ที่เถาวัลย์ขาดต้องรีบปล่อยเถาวัลย์ออกวงหนี เพราะผู้เป็นควายจะออกไล่ ผู้เล่นคนอื่นๆก็ต้องปล่อยเถาวัลย์แล้วยืนรวมกันเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เป็นควายไล่สะดวก การวิ่งไล่จะอยู่ภายในวงเท่านั้น หากวิ่งออกนอกวง หรือผู้เป็นควายไล่ทันก็เป็นการแพ้ จะต้องเป็นควายแทนต่อไป

ที่มา : วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์
เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดปัตตานี
โดย กรมศิลปากร

แบบฝึกหัดชุดที่ 12 การเล่นเกมบาสเกตบอล

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่สุด

1. การเล่นเกมชนิดนี้ เล่นกันในสถานที่ใด (รู้-จำ)
 - ก. หุ่น
 - ข. หุ่น
 - ค. สนามกีฬา
 - ง. สนามเด็กเล่น
2. ในการเล่น “เกมบาสเกตบอล” ผู้ที่เป็นควายต้องยืนอยู่ในตำแหน่งใด (รู้-จำ)
 - ก. นอกวง
 - ข. ภายในวง
 - ค. ตรงกลางวง
 - ง. คนละวงกับผู้เล่น
3. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง (เข้าใจ)
 - 1) ผู้เล่นทุกคนวิ่งหนี
 - 2) ผู้เล่นจับไม้สั้นไม้ยาว
 - 3) ผู้เล่นปิกกิ้งไม้เป็นวงกลม
 - 4) ผู้เล่นดึงเถาวัลย์พร้อมกัน
 - ก. 4 2 3 1
 - ข. 3 2 1 4
 - ค. 2 1 4 3
 - ง. 3 2 4 1
4. ข้อใดคือข้อสรุปของการเล่นเกมบาสเกตบอล (เข้าใจ)
 - ก. เกมบาสเกตบอลเป็นการเล่นของท้องถิ่นปัตตานีที่มีเถาวัลย์สดเป็นอุปกรณ์ในการเล่น
 - ข. เกมบาสเกตบอลเป็นการเล่นที่ใช้เถาวัลย์สดและกิ้งไม้ปิกเป็นวงกลม
 - ค. เกมบาสเกตบอลเป็นการเล่นของท้องถิ่นปัตตานีที่มีควายเป็นตัวเอก
 - ง. เกมบาสเกตบอลเป็นการเล่นที่ทุกคนต้องดึงเชือกผูกควายให้ขาด
5. การเล่นเกมบาสเกตบอลให้สนุก ผู้เล่นต้องปฏิบัติอย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. ผูกด้วยเถาวัลย์สดเส้นใหญ่
 - ข. เล่นตามกติกาที่ตกลงกันได้
 - ค. เล่นเพื่อเอาชนะให้ได้
 - ง. เล่นบริเวณที่มีหญ้ารก

6. เมื่อนักเรียนจะเล่นกบาสฮามะ ควรทำอะไรเป็นอันดับแรก (นำไปใช้)
- จัดหาอุปกรณ์
 - ศึกษาวิธีเล่น
 - สำรวจจำนวนผู้เล่น
 - จัดเตรียมสถานที่เล่น
7. จากวิธีการเล่น “กบาสฮามะ” ผู้เล่นวัยใดเหมาะสมกับการเล่นที่สุด (วิเคราะห์)
- วัยทารก
 - วัยเด็ก
 - วัยรุ่นสาว
 - วัยรุ่น
8. นักเรียนคิดว่าจะอนุรักษ์การเล่นกบาสฮามะไว้ด้วยวิธีใด (วิเคราะห์)
- ทำเอกสารแผ่นปลิวแจก
 - ประชาสัมพันธ์ให้มีการเล่นกบาสฮามะ
 - ประกวดเรียงความเรื่องการเล่นกบาสฮามะ
 - จัดกิจกรรมการเล่นกบาสฮามะในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน
9. สถานการณ์ใดคล้ายกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- ขี้ม้าส่งเมืองเป็นการเล่นที่ต้องจับคู่กัน โดยให้ผู้เล่นเป็นม้าและคนขี่ม้าเพื่อโยนลูกบอล
 - มอลูซอห์นผ้าเป็นการเล่นพื้นเมืองที่ใช้ผ้าเป็นอุปกรณ์ในการเล่น
 - กาฟักไข่เป็นการเล่นที่ผู้เล่นต้องวิ่งไปแย่งไข่ของแม่กา
 - แย้ลงรูเป็นการเล่นที่ใช้เชือกผูกกับเอวของผู้เล่นทุกคน
10. ประโยคในข้อใดเป็นความคิดเห็น (ประเมินค่า)
- ผู้เล่นทุกคนต้องปล่อยแถววัลย์ขณะที่เชือกขาด
 - แถววัลย์สดไม่มีความเหนียวพอจึงดึงขาดง่าย
 - กบาสฮามะต้องเล่นขณะที่นำควายไปเลี้ยง
 - ผู้เป็นควายต้องไล่ตีคนที่เชือกขาด

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ เรื่อง การเล่นกบาสฮามะ จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ตำนานบ้านพิเทน

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่าน ตำนานบ้านพิเทน แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ ตำนานบ้านพิเทน ได้ถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบอุปนัย
- 2.4 ตำนานบ้านพิเทน

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียน โดยใช้แผนภูมิหลักการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียน
2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบอุปนัย โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้ภาพรวมของเนื้อเรื่อง
 - (3) อ่านทุกย่อหน้าอย่างละเอียด และจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของแต่ละย่อหน้าไว้
 - (4) จัดกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้ เช่น ประเภท ความหมาย ประโยชน์ โทษ
 - (5) ค้นหาคำสำคัญของแต่ละกลุ่มที่จัดไว้ จดบันทึกคำไว้เป็นหมวดหมู่
 - (6) แยกสาระที่ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือไม่สามารถรวมกลุ่มกับสาระที่จัดประเภทไว้
 ออกจากกัน ส่วนมากจะเป็นคำอธิบายเพื่อขยายความให้เข้าใจ
- (7) เชื่อมโยงคำสำคัญของแต่ละกลุ่มเป็นแนวคิดซึ่งเป็นตัวแทนของเรื่อง

3. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับตำนานบ้านพิเทน ตามที่นักเรียนเคยได้ยินมาเช่น สุสานพีเฌร เขาช้างกลาง อุทยานนางผมหอม สุสานเจ้าแก้วเจ้ามอญ โดยใช้ภาพถ่ายประกอบ

ขั้นตอน ใช้เวลา 35 นาที

4. แจกเอกสาร เรื่อง ตำนานบ้านพิเทน ให้นักเรียนทุกคนอ่านตามแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

(1) อ่านชื่อเรื่องตำนานบ้านพิเทน แล้วให้นักเรียนทำความเข้าใจกับชื่อเรื่อง ด้วยวิธีการเดา หรือใช้พจนานุกรมได้ ใช้เวลา 2 นาที

(2) อ่านเนื้อเรื่องคร่าวๆ โดยกวาดสายตาที่ละบรรทัด เคลื่อนตาลงมาอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งจบย่อหน้าสุดท้ายของเรื่อง ใช้เวลา 3 นาที แล้วให้นักเรียนบอกภาพรวมของเนื้อเรื่อง และบอกว่าสอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือไม่อย่างไร

(3) ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง ตำนานบ้านพิเทน อีกครั้ง โดยอ่านทุกย่อหน้าให้ละเอียด อธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า วิธีการอ่านละเอียด คือ ให้นักเรียนเคลื่อนสายตาผ่านทุกตัวอักษรของคำ กลุ่มคำและประโยค ขณะอ่านต้องทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำและประโยคที่อ่าน ใช้เวลา 10 นาที แล้วให้นักเรียนจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของแต่ละย่อหน้าไว้ ในสมุด ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 คิมน้ำจากรอยเท้าสิงโต

ย่อหน้าที่ 2 มาสิงโตเอาหัวทิ้งทะเล

ย่อหน้าที่ 3 ช้างขาวงาดำเดินขึ้นมาจากทะเล

ย่อหน้าที่ 4 ให้ออกติดตามช้าง

ย่อหน้าที่ 5 บ้านพิเทน

(4) ให้นักเรียนนำคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้มาจัดประเภท ซึ่งจะได้ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 สาเหตุที่พระธิดาตั้งครรภ์

ย่อหน้าที่ 2 ผู้ที่ฆ่าสิงโต

ย่อหน้าที่ 3 ที่มาของช้าง

ย่อหน้าที่ 4 พระราชโองการ

ย่อหน้าที่ 5 ชื่อหมู่บ้าน

5. ให้นักเรียนช่วยกันเชื่อมโยงกลุ่มคำสำคัญของประเภทที่จัดไว้ให้สัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่องแล้วนำไปเขียนบนกระดานดำ ใช้เวลา 5 นาที

(แนวการตอบ)- พระธิดาตีมน้ำจากรอยเท้าของสิงโตจึงตั้งครุฑและประสูติพระกุมารซึ่งต่อมาเป็นผู้ฆ่าสิงโตแล้วนำหัวไปทิ้งทะเล ทำให้เกิดช้างขาว งาคำเดินขึ้นมาจากทะเล เมื่อช้างหายไปที่เณรออกติดตามแต่ไม่พบจึงตั้งรกรากในป่าที่บเรียกกันว่า บ้านที่เณร แล้วเพี้ยนเสียงเป็นบ้านพิเทน

6. ให้นักเรียนตอบแนวคิดของเรื่อง คืออะไร

(แนวการตอบ)- บ้านพิเทนเพี้ยนเสียงมาจากที่เณรซึ่งเป็นชื่อของบุคคลที่ติดตามช้างมาแต่ไม่พบช้างจึงตั้งรกรากที่นั่น

7. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานบ้านพิเทน อย่างละเอียดอีกครั้ง ใช้พจนานุกรมหาคำศัพท์ยากได้ใช้เวลา 5 นาที ต่อจากนั้นให้ทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความ เรื่องตำนานบ้านพิเทน ใช้เวลา 10 นาที

8. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

9. ร่วมสรุปขั้นตอนการอ่านแบบอุปนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ

10. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 เอกสาร ตำนานบ้านพิเทน
- 4.2 พจนานุกรม
- 4.3 ภาพถ่าย สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับบ้านพิเทน
- 4.4 แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัย
- 4.5 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม เรื่องตำนานบ้านพิเทน ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนสรุปความ เรื่อง ตำนานบ้านพิเทน ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

ตำนานบ้านพิเทน

จำนวนคำประมาณ 375 คำ

ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีพระธิดาองค์หนึ่งที่โปรดปรานการประพาสป่า วันหนึ่งขณะที่ออกไปล่าสัตว์ พระธิดากระหายน้ำ ทหารออกหาน้ำจากแหล่งต่างๆแต่ไม่พบ มีเพียงน้ำที่ขังอยู่ในรอยเท้าของสิงโตจึงนำมาให้พระธิดาดื่ม ไม่นานพระธิดาตั้งครรภ์และประสูติพระกุมาร โจรกราบทูลว่าเป็นเพราะคิมน้ำจากรอยเท้าของสิงโต

สิบปีต่อมาผู้คนได้ยินเสียงร้องของสิงโตในป่าทุกวันจึงไม่กล้าออกไปทำมาหากิน สมเด็จพระนารายณ์ มหาราชได้ทรงประกาศให้ออกตามล่าสิงโตแต่ไม่มีผู้ใดอาสา พระนัคคาทรงอาสา ออกตามล่าสิงโต เดินทางไปทิศเหนือพบสิงโตนั่งร้องให้อยู่และพูดว่า “วันนี้เป็นวันตายของข้า” ก่อนตายได้ขอร้องให้พระนัคคาทำตามที่ต้องการ คือ ให้เอาหนังทำเป็นเชือก เอาหัวไปทิ้งทะเล เอาเท้าทิ้งสี่วางไว้สี่มุมเมือง พระนัคคาทรงใช้กริชฆ่าสิงโตตายและทำตามที่สิงโตสั่ง

หลายปีต่อมาเกิดอุทกภัยในทะเล มีช้างขาว งาดำเดินขึ้นมาจากทะเล พระนัคคาทรงใช้เชือกหนังสิงโตผูกช้างแล้วนำกลับไปยังพระราชวัง ช้างเชือกนี้เป็นที่โปรดปรานของของพระนัคคาเป็นอย่างยิ่ง

วันหนึ่งช้างได้หายไป สมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีพระราชโองการให้ทหารออกติดตาม และทรงประกาศว่า ถ้าผู้ใดสามารถตามช้างกลับคืนมาได้จะยกเมืองให้ครึ่งหนึ่ง ทหารในวังเจ็ดคนพี่น้อง อาสาตามหาช้าง พระนัคคาทรงรับสั่งว่า หากนำช้างกลับมาไม่ได้จะไม่ให้กลับเมืองและจะประหารชีวิตเสีย พี่เณรและพี่น้องอีกหกคนออกเดินทางจากอยุธยาลงมาทางใต้ เดินทางเรื่อยมาจนถึงเมืองปัตตานี พบแต่รอยช้างจึงเดินทางต่อไป พบรอยช้างครั้งสุดท้ายในป่าทึบแถบบ้านพิเทน จึงคิดว่าหมดหนทางที่จะติดตามช้างกลับคืนแล้ว เจ็ดพี่น้องจึงได้ตกลงกันตั้งรกรากในป่าทึบบริเวณบ้านพิเทนปัจจุบันและละแวกใกล้เคียง ส่วนคำว่า “พิเทน” สันนิษฐานว่า คงจะเรียกเพี้ยนมาจากคำว่า “พี่เณร” ผู้ติดตามช้างนั่นเอง

ที่มา : นายอาแว สาและ - ผู้เล่า

แบบฝึกหัดชุดที่ 13 คำนานบ้านพิเทน

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

1. จากเรื่องนี้พระธิดาโปรดปรานกีฬาประเภทใด (รู้-จำ)
 - ก. ยิงธนู
 - ข. ตกปลา
 - ค. ถ่าสัตว์
 - ง. ฟันดาบ
2. ทหาร นำน้ำจากที่ใดมาให้พระธิดาคิม (รู้-จำ)
 - ก. ในถ้ำธาร
 - ข. ในแอ่งน้ำในป่า
 - ค. ในลำต้นของเถาวัลย์
 - ง. ในรอยเท้าของสิงโต
3. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง (เข้าใจ)
 1. พระธิดากระหายน้ำ
 2. พระธิดาประพาสป่า
 3. พระธิดาทรงตั้งครรรภ์
 4. พระธิดาประสูติพระราชกุมาร
 - ก. 1 2 4 3
 - ข. 4 3 2 1
 - ค. 4 1 2 3
 - ง. 2 1 3 4
4. อะไรคือข้อสรุปของตำนานนี้ (เข้าใจ)
 - ก. บ้านพิเทนเรียกตามสภาพที่ตั้งของหมู่บ้านในสมัยก่อน
 - ข. บ้านพิเทนเป็นชื่อเรียกที่มาจากวงศ์ตระกูลของควาญช้าง
 - ค. บ้านพิเทนมาจากชื่อของภูเขาที่ควาญพรอยช้างครั้งสุดท้าย
 - ง. บ้านพิเทนเพี้ยนเสียงมาจากคำว่า พิเณรซึ่งเป็นชื่อบุคคลที่ติดตามช้างมาแล้วตั้งรกรากที่นั่น
5. จากเรื่องข้อใดนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
 - ก. การแก้ปัญหาในการหาน้ำดื่มขณะเดินทางในป่า
 - ข. การเกรงกลัวต่ออาญาแผ่นดิน
 - ค. การทำเชือกด้วยหนังสิงโต
 - ง. การเดินสะกดตามรอยช้าง

6. พฤติกรรมของพระนัคดาในข้อใดที่นักเรียนควรนำไปปฏิบัติ (นำไปใช้)
- ความกล้าตัดสินใจ
 - ความพยายาม
 - ความอดทน
 - ความมุมานะ
7. จากเรื่องนี้สิ่งใดมีลักษณะพิเศษอย่างไร (วิเคราะห์)
- คำรามเสียงดังมาก
 - มีรูปร่างคล้ายมนุษย์
 - พูดและเข้าใจภาษาคนได้
 - ยอมให้พระนัคดาฆ่าแต่โดยดี
8. ข้อใดคล้ายกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- บ้านท่าเรือคือหมู่บ้านที่เคยเป็นท่าเทียบเรือมาก่อน
 - บ้านควนแดนมาจากเนินเขาที่มีแดนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
 - บ้านชะลาเรียกเพี้ยนเสียงมาจากคำว่าชลาต ซึ่งแปลว่าแหจับปลา
 - บ้านตาแปดมาจากผู้ชายจำนวนแปดคนที่หายเข้าไปในป่าบนเนินเขา
9. ข้อใดเป็นความคิดเห็น (ประเมินค่า)
- เจ็ดพี่น้องตั้งรกรากในป่าที่บริเวณบ้านพิเทน
 - พิเทนสันนิษฐานว่าเพี้ยนมาจากคำว่าพีเณร
 - พระนัคดาใช้เชือกหนังสังโตผูกช้าง
 - พระนัคดาทรงใช้กริชฆ่าสังโต
10. ข้อใดเป็นความจริงตามสถานการณ์ในเรื่อง (ประเมินค่า)
- สังโตขอร้องให้พระนัคดาทำตามคำสั่ง
 - พระธิดาโปรดปรานการล่าสัตว์
 - ช้างขาวงาค่าเงินขึ้นมาจากทะเล
 - น้ำขังอยู่ในรอยเท้าของสังโต

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ เรื่อง ดำนานบ้านพิเทน จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่าน ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว ได้อย่างน้อย อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบอุปนัย
- 2.4 ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน โดยให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติ หากปฏิบัติไม่ถูกต้องครบทุกขั้นตอน ให้ใช้แผนภูมิหลักการอ่านและหลักการเขียนประกอบ
2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบอุปนัย ว่ามีขั้นตอนการอ่านอย่างไรบ้าง โดยใช้แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัยซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้ภาพรวมของเรื่อง
 - (3) อ่านทุกย่อหน้าอย่างละเอียดและจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักไว้
 - (4) จัดกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้ เช่น ประเภท ความหมาย ประโยชน์ โทษ
 - (5) ค้นหาคำสำคัญของแต่ละกลุ่มที่จัดไว้ จดบันทึกคำไว้เป็นหมวดหมู่
 - (6) แยกสาระที่ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือไม่สามารถรวมกลุ่มกับสาระที่จัดประเภทไว้

นอกจากนี้ ส่วนมากจะเป็นคำอธิบายเพื่อขยายความให้เข้าใจ

 - (7) เชื่อมโยงคำสำคัญของแต่ละกลุ่มเป็นแนวคิดซึ่งเป็นตัวแทนของเรื่อง
3. ให้นักเรียนดูภาพศาลเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับงานประเพณีเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว สถานที่ตั้งของศาลเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว สุสานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว

ขั้นสอน ใช้เวลา 35 นาที

4. แจกเอกสาร เรื่อง ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยวให้นักเรียนทุกคนอ่านตามแล้วปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

(1) อ่านชื่อเรื่องตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว แล้วให้นักเรียนทำความเข้าใจกับชื่อเรื่องด้วยวิธีการเดา ใช้เวลา 2 นาที

(2) อ่านเนื้อเรื่องคร่าวๆ โดยกวาดสายตาทีละบรรทัด เคลื่อนตาลงอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งจบย่อหน้าสุดท้ายของเรื่อง ใช้เวลา 3 นาที แล้วให้นักเรียนบอกภาพรวมของเนื้อเรื่อง และบอกว่าสอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือไม่อย่างไร

(3) ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว โดยอ่านอย่างละเอียด (ครูบอกนักเรียนว่า วิธีการอ่านละเอียด คือ ให้นักเรียนเคลื่อนสายตาผ่านทุกตัวอักษรของคำ กลุ่มคำ และประโยค ขณะอ่านต้องทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคที่อ่าน) ใช้เวลา 10 นาที แล้วให้นักเรียนจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักไว้ ซึ่งมีดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 หลิมเต้าเคียน

ย่อหน้าที่ 2 ก่อกบฏต่อแผ่นดิน

ย่อหน้าที่ 3 มัสยิดกรือเซะ

ย่อหน้าที่ 4 หลิมกอเหนี่ยว

ย่อหน้าที่ 5 สาปแช่ง

(4) ให้นักเรียนนำคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้มาจัดประเภท ซึ่งจะ ได้ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 ชื่อชาวจีน

ย่อหน้าที่ 2 พฤติกรรม

ย่อหน้าที่ 3 สถานที่ที่ก่อสร้าง

ย่อหน้าที่ 4 บุคคลที่เกี่ยวข้อง

ย่อหน้าที่ 5 ผลที่ตามมา

5. ให้นักเรียนช่วยกันเชื่อมโยงกลุ่มคำสำคัญของประเภทที่จัดไว้ให้สัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่องแล้วนำไปเขียนบนกระดานดำ ใช้เวลา 5 นาที

(แนวการตอบ) - หลิมเต้าเคียนเป็นชาวจีนที่ถูกกล่าวหาว่าก่อกบฏต่อแผ่นดินจึงหนีมาอยู่ปัตตานี แล้วสร้างมัสยิดกรือเซะแต่ไม่สำเร็จซึ่งเป็นไปตามคำสาปแช่งของหลิมกอเหนี่ยวผู้เป็นน้องสาว

6. ให้นักเรียนตอบแนวคิดรวมของเรื่องคืออะไร

(แนวการตอบ) - เจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยวเป็นชื่อหญิงชาวจีนที่ตามหาพี่ชายให้กลับบ้านเกิด แต่พี่ชายไม่ยอมกลับบ้านจึงได้สาปแช่งแล้วผูกคอตาย

7. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยวอย่างละเอียดอีกครั้ง หากคำใดยังไม่เข้าใจให้ใช้พจนานุกรมหาคำศัพท์ยาก ใช้เวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้ปิดเอกสาร แล้วทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความ เรื่องตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว ใช้เวลา 10 นาที
8. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ และครูอธิบายแนวการตอบคำถามที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

9. ร่วมสรุปขั้นตอนการอ่านแบบอุปนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ
10. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 เอกสาร ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว
- 4.2 พจนานุกรม
- 4.3 ภาพถ่ายสุสานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว
- 4.4 แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัย
- 4.5 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนสรุปความ ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว

จำนวนคำประมาณ 340 คำ

หลิมเต้าเคียนเป็นชาวจีนที่มีรูปร่าง มีความสามารถในด้านกระบวณยุทธ์ เมื่อโตขึ้นเขาจึงได้เข้ารับราชการ

ในเวลาต่อมามีโจรสลัดชุกชุมแถบหัวเมืองที่อยู่ติดกับชายฝั่งทะเลของประเทศจีน โจรสลัดกลุ่มนี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ต่อมาได้ยกกำลังไปตีเมืองต่างๆที่อยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดินใหญ่ พระเจ้าซื่อจงฮ่องเต้จึงให้แม่ทัพชื่อขุนพลเช็กก็กวง ยกทัพไปปราบ หลิมเต้าเคียนก็ไปในกองทัพนี้ด้วย เป็นโอกาสเหมาะของแม่ทัพซึ่งต้องการที่จะกำจัดอยู่แล้ว จึงได้กราบทูลฮ่องเต้ว่า หลิมเต้าเคียนคบคิดกับโจรสลัดเพื่อก่อกบฏต่อแผ่นดิน

หลิมเต้าเตียนไม่มีโอกาสแสดงความบริสุทธิ์ จึงพาพรรคพวกหนีมาทางทะเลจีนใต้มาถึงเมืองปัตตานี เข้าสวามีภักดิ์กับราชาเมืองปัตตานี โดยได้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าด่านเก็บภาษีอากร ไม่นานได้เข้าพิธีแต่งงานกับธิดาของราชาปัตตานี โดยนับถือศาสนาอิสลามและเริ่มสร้างมัสยิดกรือเซะเมืองปัตตานี

หลิมเต้าเตียนไม่ได้ส่งข่าวถึงบ้านเลย ฝ่ายหลิมกอเหนี่ยวและมารดาเป็นห่วงมากจนมารดาล้มป่วยและต้องการให้ติดตามลูกชายกลับมา หลิมกอเหนี่ยวได้ออกติดตาม โดยได้ตั้งสัจวาจาว่า “ขอฟ้าดินจงเป็นพยานข้าด้วยเถิด การเดินทางไปตามพี่ชายของข้าครั้งนี้หากพี่ชายไม่ยอมกลับ ข้าหลิมกอเหนี่ยวจะไม่ขอยู่ดูหน้าใครในแผ่นดินอีกต่อไป ” แล้วนางก็ออกเดินทางโดยเรือมาถึงเมืองปัตตานี

เมื่อพบพี่ชายก็ดีใจยิ่งนัก นางเล่าเรื่องราวให้ฟังพี่ชายแล้วชวนพี่ชายกลับบ้านเกิด หลิมกอเหนี่ยวได้พูดอ่อนวอนแต่พี่ชายไม่ยอมกลับ นางผิดหวังเป็นอย่างมากจึงผูกคอตายกับกิ่งต้นยาร่วง ก่อนตายนางได้สาปแช่งว่า “ขออย่าให้ทำงานใดๆ สำเร็จ” หลิมเต้าเตียนได้ฝังศพน้องสาวที่บ้านกรือเซะ หลังจากนั้นจึงได้สร้างมัสยิดต่อไปแต่ไม่สำเร็จเพราะฟ้าผ่าถึง 3 ครั้ง การก่อสร้างมัสยิดจึงไม่สำเร็จ ค้างมาจนกระทั่งทุกวันนี้

ที่มา : หนังสือนิทานพื้นบ้านภาคใต้
โดย สนิท บุญฤทธิ์

แบบฝึกหัดชุดที่ 14

ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่สุด

1. ใครเป็นต้นเหตุที่ทำให้หลิมเต๋าคือต้องเดินทางมายังเมืองปัตตานี (รู้-จำ)
 - ก. มารดา
 - ข. หลิมกอเหนี่ยว
 - ค. ขุนพลเซ็กก็กง
 - ง. พระเจ้าซ็องฮงเต๋
2. อะไรเป็นเหตุที่ทำให้หลิมเต๋าคือขึ้นนับถือศาสนาอิสลาม (รู้-จำ)
 - ก. แต่งงานกับธิดาของราชาปัตตานี
 - ข. กลัวโจรสลัดตามมาทำร้าย
 - ค. ต้องการแสดงความบริสุทธิ์
 - ง. ทำตามคำสั่งของแม่ทัพ
3. หลิมกอเหนี่ยวเดินทางมาเมืองปัตตานีโดยมีจุดประสงค์ใด (เข้าใจ)
 - ก. มาพบญาติ
 - ข. ตามหาพี่ชาย
 - ค. นำของมาขาย
 - ง. ตามหามารดา
4. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยวเป็นเรื่องเกี่ยวกับสองพี่น้องชาวจีนที่มาอยู่เมืองตานี
 - ข. ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยวเป็นเรื่องเกี่ยวกับหญิงชาวจีนซึ่งเดินทางมาค้าขายที่เมืองตานี
 - ค. ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยวมาจากหญิงชาวจีนที่ตามหาพี่ชายเพื่อให้กลับไปดูแลมารดาที่ล้มป่วย
 - ง. ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยวมาจากหญิงชาวจีนที่ตามหาพี่ชายให้กลับเมืองแต่พี่ชายไม่กลับ จึงได้สาปแช่งแล้วผูกคอตาย
5. เมื่อนักเรียนต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว ควรทำอย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. สอบถามจากเพื่อน
 - ข. สอบถามจากพ่อแม่
 - ค. อ่านจากหนังสือในห้องสมุด
 - ง. ไปดูที่ศาลเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว

6. ขุนพลเซ็กกิกวง มีนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- โหดร้ายทารุณ
 - ชอบหวาดระแวง
 - อาฆาตพยาบาท
 - ชอบใส่ร้ายป้ายสี
7. การที่หลิมกอเหนี่ยวฆ่าตัวตาย แสดงว่านาง เป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)
- จีโมโห
 - มีความเสียสละ
 - รักษาสัจวาจา
 - มีความเสียใจ
8. การจากเมืองจินมาอยู่ปัตตานี ของ หลิมเต้าเคียนในครั้งนี้ เปรียบได้กับข้อใด (สังเคราะห์)
- หนีเสือปะจระเข้
 - หนีร้อนมาพึ่งเย็น
 - ไปตายเอาดาบหน้า
 - ไปตามยถากรรม
9. ข้อใดเป็นความจริงตามสถานการณ์ในเรื่อง (ประเมินค่า)
- มัสยิดกรือเซะอยู่ที่เมืองปัตตานี
 - หลิมกอเหนี่ยวผูกคอตายกับกิ่งยาร่วง
 - โจรสลัดซุกซุมแถบหัวเมืองชายฝั่งทะเล
 - หลิมกอเหนี่ยวเดินทางมาปัตตานีโดยทางเรือ
10. อะไรเป็นเหตุที่ทำให้เกิดตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว (ประเมินค่า)
- การผูกคอตายของหญิงชาวจีน
 - การที่หลิมเต้าเคียนไม่กลับเมืองจิน
 - การที่มีโจรสลัดซุกซุมในประเทศจีน
 - การเจ็บป่วยของมารดาหลิมเต้าเคียน

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ เรื่อง ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว จำนวน 1 – 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง ตำนานบ้านควนกะลาทอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่าน ตำนานบ้านควนกะลาทอง แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ ตำนานบ้านควนกะลาทอง ได้ถูกต้อง อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบอุปนัย
- 2.4 ตำนานบ้านควนกะลาทอง

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 15 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านจับใจความและการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ
2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบอุปนัย โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ หากตอบได้ไม่ครบทุกขั้นตอน ให้ใช้แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัย ซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้ภาพรวมของเรื่อง
 - (3) อ่านทุกย่อหน้าอย่างละเอียด และจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักไว้
 - (4) จัดกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้ เช่น ประเภท ความหมาย ประโยชน์ โทษ
 - (5) ค้นหาคำสำคัญของแต่ละกลุ่มที่จัดไว้ จดบันทึกคำไว้เป็นหมวดหมู่
 - (6) แยกสาระที่ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือไม่สามารถรวมกลุ่มกับสาระที่จัดประเภทไว้

ออกจากกัน ส่วนมากจะเป็นคำอธิบายเพื่อขยายความให้เข้าใจ

 - (7) เชื่อมโยงคำสำคัญของแต่ละกลุ่มเป็นแนวคิดซึ่งเป็นตัวแทนของเรื่อง
3. ให้นักเรียนดูตัวอย่างกะลา ถามนักเรียนว่า เรียกกันอย่างไรบ้าง ได้มาจากสิ่งใด สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

(แนวการตอบ) - กะลา พรก กือพรก ได้มาจากผลมะพร้าว สามารถนำไปขัดเงา ตกแต่งเพื่อทำเป็นของใช้ในครัวเรือนหรือเครื่องประดับได้

4. สรุปเกี่ยวกับคุณสมบัติของกะลาว่า กะลาที่แก่จัดไปชุบเชื้อออกแล้วนำไปขัดทำให้ มีความแวววาว สวยงามมาก

ขั้นสอน ใช้เวลา 30 นาที

5. แจกเอกสาร ตำนานบ้านควนกะลาทอง ให้นักเรียนทุกคนอ่านตามลำดับขั้นตอนของการอ่านดังนี้

(1) อ่านชื่อเรื่อง ตำนานบ้านควนกะลาทอง แล้วให้นักเรียนทำความเข้าใจด้วยวิธีการเดา ใช้เวลา 2 นาที

(2) อ่านเนื้อเรื่องคร่าวๆ ใช้เวลา 3 นาที (ครูอธิบายว่า วิธีการอ่านคร่าวๆ คือ การอ่านที่ใช้การเคลื่อนตาอย่างรวดเร็วจากบรรทัดบนสุดสู่บรรทัดล่างสุดโดยข้ามคำ กลุ่มคำและประโยคที่ไม่สำคัญเพื่อค้นหาคำสำคัญหรือคำตอบตามที่ต้องการ) แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอก ภาพรวมของเรื่องและบอกว่าสอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือไม่ อย่างไร

(3) อ่านเนื้อเรื่องแต่ละย่อหน้าอย่างละเอียด ใช้เวลา 5 นาที แล้วให้นักเรียนจดบันทึกกลุ่มคำสำคัญ ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 เนินเขาสูงมีเจ้าควนรักษาอยู่

ย่อหน้าที่ 2 สิ่งของโบราณภายในถ้ำ กะลาที่สวยงาม

ย่อหน้าที่ 3 ใช้กะลาต้กน้ำดื่ม

ย่อหน้าที่ 4 เนินเขาถูกทำลาย ปากถ้ำถูกปิดและกะลาหายไป

(4) ให้นักเรียนจัดประเภทของกลุ่มคำสำคัญ ซึ่งจัดได้ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 ลักษณะของเนินเขา

ย่อหน้าที่ 2 สิ่งที่อยู่บนเนินเขา

ย่อหน้าที่ 3 ประโยชน์ของกะลา

ย่อหน้าที่ 4 สาเหตุที่ถ้ำและกะลาหายไป

6. ให้นักเรียนช่วยกันเชื่อมโยงกลุ่มคำสำคัญของประเภทที่จัดไว้ให้สัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่อง ตำนานบ้านควนกะลาทอง แล้วนำไปเขียนบนกระดานดำ ใช้เวลา 5 นาที

(แนวการตอบ) - เนินเขาสูงมีถ้ำและสิ่งของโบราณอยู่ภายใน โดยเฉพาะมีกะลาที่สวยงามแวววาว ซึ่งชาวบ้านใช้ต้กน้ำดื่ม เมื่อเนินเขาถูกทำลายทำให้เจ้าควนโกรธจึงปิดปากถ้ำแล้วทำให้กะลาหายไป

7. ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าแนวคิดของเรื่องคืออะไร

(แนวการตอบ) - ควนกะลาทองมาจากกะลาที่วางอยู่บนเนินเขา เมื่อแสงจันทร์ส่องทำให้ดูแวววาวเป็นสีทอง

8. ให้นักเรียนทุกคนอ่าน ตำนานบ้านควนกะลาทอง อย่างละเอียด อีกครั้ง ใช้เวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้ปิดเอกสาร แล้วทำแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนสรุปความเรื่อง ตำนานบ้านควนกะลาทอง ใช้เวลา 10 นาที

9. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ ครูอธิบายแนวการตอบคำถามที่นักเรียนสงสัย ขั้นสรุป

10. ร่วมสรุปขั้นตอนการอ่านแบบอุปนัย อีกครั้ง โดยใช้แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัย

11. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 เอกสาร ตำนานบ้านควนกะลาทอง

4.2 กะลา

4.3 แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัย

4.4 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

5.1 ตอบคำถาม เรื่องตำนานบ้านควนกะลาทอง ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.2 เขียนสรุปความ เรื่อง ตำนานบ้านควนกะลาทอง ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต

5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียนโดยใช้แบบสังเกต

ตำนานบ้านควนกะลาทอง

จำนวนคำประมาณ 315 คำ

เล่ากันมาว่าเมื่อประมาณ 100 ปีกว่ามีเนินเขาสูง เชื่อกันว่ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งชาวบ้านเรียกกันว่า “เจ้าควน” คอยดูแลรักษาสิ่งต่างๆ

บนเนินเขา มีถ้ำขนาดใหญ่ ซึ่งปากถ้ำอยู่บริเวณตีนเขา ภายในถ้ำมีสิ่งของโบราณที่มีค่าจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้ไม่มีผู้ใดสามารถหยิบยกหรือนำเอาไปใช้ได้ ส่วนบนยอดเนินเขามีบ่อน้ำที่มีความลึกพอประมาณ น้ำในบ่อเย็นจัดและใสสะอาด บริเวณปากบ่อมีกะลาที่มีความสวยงามและแวววาวมากวางอยู่ 1 ใบ โดยเฉพาะในตอนกลางคืนเมื่อแสงจันทร์ส่องทำให้กะลามีสีทอง เป็นที่เล่าลือต่อกัน ทำให้มีผู้คนต้องการนำไปเก็บรักษาไว้เป็นของตัวเองแต่ไม่มีผู้ใดสามารถนำกะลาใบนั้นไปได้ เพราะเมื่อนำไปแล้วในวันรุ่งขึ้นกะลาจะกลับมาอยู่ที่บ่อเช่นเดิม

ชาวบ้านที่นำวัว ควายไปเลี้ยงบริเวณเชิงเขา เวลากระหายน้ำก็จะปีนขึ้นไปบนยอดเขาเพื่อดื่มน้ำในบ่อ ที่ใสสะอาดและเย็น โดยใช้กะลาใบนั้นตักน้ำดื่ม และบางคนก็ตักน้ำใส่ในกระบอกไม้ไผ่เพื่อนำลงไปดื่ม ขณะเลี้ยงวัว ควาย

ต่อมาเมื่อมีคนเข้าไปบุกรุกตัดต้นไม้ทำลายป่า ทำให้เนินเขาขาดความอุดมสมบูรณ์ สัตว์ป่าหายไปหมด นอกจากนี้ยังมีการขุดดิน หิน เอาไปใช้ เป็นจำนวนมากทำให้เนินเขามีขนาดเล็กลง เชื่อกันว่า “เจ้าควน” โกรธจึงได้ปิดปากถ้ำรวมทั้งทำให้บ่อน้ำและ กะลาหายไป นับตั้งแต่นั้นมาไม่มีใครเห็นกะลาใบนั้นอีกเลย ชาวบ้านจึงพากันเรียกชื่อ เนินเขาใหม่ว่า “ควนพรก” หรือ “ควนกะลาทอง” และตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านควนกะลาทอง” มาจนถึงปัจจุบัน

ที่มา : นายนอบ บุญฤทธิ์ - ผู้เล่า

แบบฝึกหัดชุดที่ 15 ตำนานบ้านควนกะลาทอง

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่ดีที่สุด

1. “พรก” ในที่นี้ หมายถึงสิ่งใด (รู้-จำ)
 - ก. เนินเขา
 - ข. ชั้นตึกน้ำ
 - ค. กะลามะพร้าว
 - ง. ภาชนะชนิดหนึ่ง
2. จากตำนานนี้ ภายในถ้ำมีสิ่งใด (รู้-จำ)
 - ก. บ่อน้ำ
 - ข. กะลา
 - ค. เจ้าควน
 - ง. สิ่งของโบราณ
3. อะไรเป็นเหตุให้เจ้าควนปิดปากถ้ำ (เข้าใจ)
 - ก. ชาวบ้านขโมยสิ่งของมีค่าที่อยู่ในถ้ำ
 - ข. เนินเขาถูกทำลายขาดความอุดมสมบูรณ์
 - ค. ชาวบ้านนำวัวควายไปเลี้ยงบริเวณเชิงเขา
 - ง. ชาวบ้านนำกะลาไปใช้แล้วเก็บเป็นของส่วนตัว
4. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของตำนานนี้(เข้าใจ)
 - ก. ควนกะลาทองมาจากกะลาสีทองซึ่งเป็นสิ่งมีค่าที่อยู่ในถ้ำ
 - ข. ควนกะลาทองมาจากเนินเขาสูงที่มีกะลาสีทองวางอยู่บนยอดเขา
 - ค. ควนกะลาทองมาจากกะลาซึ่งวางอยู่บนเนินเขาสูงที่มีเจ้าควนดูแลรักษา
 - ง. ควนกะลาทองมาจากกะลาที่วางอยู่บนเนินเขาเมื่อแสงจันทร์ส่องทำให้แวววาวเป็นสีทอง
5. จากการอ่านเรื่องนี้ สิ่งใดที่นักเรียนนำไปปฏิบัติได้ (นำไปใช้)
 - ก. ร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและโบราณวัตถุในชุมชน
 - ข. ร่วมคัดค้านหรือต่อต้านผู้ที่ตัดไม้ทำลายป่า
 - ค. ปลูกไม้ดอกไม้ประดับบริเวณบ้าน
 - ง. สะสมสิ่งมีค่าไว้ให้มากที่สุด

6. เมื่อนักเรียนต้องการทำให้กะลาที่มีความมันแวววาว ต้องทำอะไร (นำไปใช้)
- ขัดด้วยกระดาษทราย
 - ล้างด้วยน้ำสะอาด
 - ใช้แอลกอฮอล์เช็ด
 - ชุบน้ำมัน
7. พฤติกรรมของชาวบ้านในเรื่องนี้เป็นอย่างไร(วิเคราะห์)
- เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว
 - ชอบทำลายข้าวของ
 - สนใจสิ่งของผู้อื่น
 - เป็นหัวขโมย
8. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- บ้านบ่อจระเข้เป็นสถานที่ที่มีจระเข้เป็นคู่ร้ายมาก
 - บ้านบ่อจระเข้เป็นสถานที่ที่ชาวบ้านนิยมเลี้ยงจระเข้
 - บ้านบ่อจระเข้มาจากจระเข้ตัวใหญ่ที่เคยอาศัยอยู่ในบ่อริมแม่น้ำ
 - บ้านบ่อจระเข้มาจากความเชื่อของชาวบ้านว่ามีจระเข้ซึ่งเป็นเจ้าที่อาศัยอยู่
9. ข้อใดเป็นความจริงตามสถานการณ์ในเรื่อง (ประเมินค่า)
- บ่อน้ำอยู่บนเนินเขา
 - กะลามาใช้ตักน้ำดื่มได้
 - ถ้ำขนาดใหญ่อยู่บนเนินเขา
 - เจ้าควนคอยดูแลสิ่งที่อยู่บนเนินเขา
10. บ่อน้ำที่อยู่บนยอดเนินเขาแห่งนี้ น่าจะเกิดขึ้นได้อย่างไร (ประเมินค่า)
- เจ้าควนขุดเอาไว้
 - คนที่นี่ควายไปเลี้ยงขุดไว้
 - ฝนตกทำให้เกิดเป็นแอ่งน้ำ
 - ชาวบ้านตะแวนนี้ขึ้นไปขุดไว้

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ เรื่อง คำนานบ้านควนกะลาทอง จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แผนการเรียนรู้ที่ 16

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ตำนานป็นใหญ่พญาดานี

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 อ่านตำนานป็นใหญ่พญาดานี แล้วตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.2 เขียนสรุปความ ตำนานป็นใหญ่พญาดานี ได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ 60
- 1.3 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อย่างน้อยร้อยละ 60
- 1.4 ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน อย่างน้อยร้อยละ 60

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 หลักการอ่านจับใจความ
- 2.2 หลักการเขียน
- 2.3 วิธีการอ่านแบบอุปนัย
- 2.4 ตำนานป็นใหญ่พญาดานี

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

1. ทบทวนหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ
2. ทบทวนวิธีการอ่านแบบอุปนัย ว่ามีขั้นตอนการอ่านอย่างไรบ้าง โดยใช้แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัยซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้
 - (1) อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง
 - (2) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้ภาพรวมของเรื่อง
 - (3) อ่านทุกย่อหน้าอย่างละเอียดและจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักไว้
 - (4) จัดกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้ เช่น ประเภท ความหมาย ประโยชน์ โทษ
 - (5) ค้นหาสำคัญของแต่ละกลุ่มที่จัดไว้ จดบันทึกคำไว้เป็นหมวดหมู่
 - (6) แยกสาระที่ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือไม่สามารถรวมกลุ่มกับสาระที่จัดประเภทไว้
 ออกจากกัน ส่วนมากจะเป็นคำอธิบายเพื่อขยายความให้เข้าใจ
 - (7) เชื่อมโยงคำสำคัญของแต่ละกลุ่มเป็นแนวคิดซึ่งเป็นตัวแทนของเรื่อง

3. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับป็นใหญ่ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดปัตตานี นักเรียนเคยพบเห็นจากที่ใดบ้าง เช่น จากผ้าพันคอลูกเสือของจังหวัดปัตตานี รูปปั้นป็นใหญ่ในตัวเมืองปัตตานี

ขั้นตอน ใช้เวลา 35 นาที

4. แจกเอกสาร ตำนานป็นใหญ่พญาตานี ให้นักเรียนทุกคนอ่านตามแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

- (1) อ่านชื่อเรื่อง ตำนานป็นใหญ่พญาตานี แล้วให้นักเรียนทำความเข้าใจกับชื่อเรื่องด้วยวิธีการเดา ใช้เวลา 2 นาที
- (2) อ่านเนื้อเรื่องคร่าวๆ โดยกวาดสายตาทีละบรรทัด เคลื่อนตาลงมาอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งจบย่อหน้าสุดท้ายของเรื่อง ใช้เวลา 3 นาที แล้วให้นักเรียนบอกภาพรวมของเนื้อเรื่อง และบอกว่าสอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือไม่อย่างไร
- (3) ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง ตำนานป็นใหญ่พญาตานี ทุกย่อหน้าโดยอ่านอย่างละเอียด ใช้เวลา 10 นาที แล้วให้นักเรียนจดบันทึกคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักไว้ ซึ่งมีดังนี้
 - ย่อหน้าที่ 1 เมืองตานี ราชธานี
 - ย่อหน้าที่ 2 ป็นใหญ่
 - ย่อหน้าที่ 3 ลิมเตาเคียน
 - ย่อหน้าที่ 4 กรุงเทพฯ
- (4) ให้นักเรียนนำคำหรือกลุ่มคำสำคัญที่บันทึกไว้มาจัดประเภท ซึ่งจะได้ดังนี้
 - ย่อหน้าที่ 1 สถานที่สร้าง
 - ย่อหน้าที่ 2 ประเภทของป็น
 - ย่อหน้าที่ 3 ผู้สร้าง
 - ย่อหน้าที่ 4 สถานที่เก็บปัจจุบัน

5. ให้นักเรียนช่วยกันเชื่อมโยงกลุ่มคำสำคัญของประเภทที่จัดไว้ให้สัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่องแล้วนำไปเขียนบนกระดานดำ ใช้เวลา 5 นาที

(แนวการตอบ) - ราชธานีซึ่งเป็นเจ้าเมืองตานีสั่งให้ลิมเตาเคียนหล่อป็นใหญ่ชื่อพญาตานีเพื่อใช้ยิงกับกระสุนที่พ่อค้าจีนนำมาถวาย แต่ปัจจุบันป็นใหญ่พญาตานีตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ ฯ

6. ให้นักเรียนตอบแนวคิดของเรื่องคืออะไร

(แนวการตอบ) - พญาตานีเป็นชื่อป็นใหญ่ของเมืองตานีที่หล่อขึ้นโดยชาวจีนชื่อ ลิมเตาเคียน

7. ให้นักเรียนอ่านตำนานป็นใหญ่พญาตานี อย่างละเอียดอีกครั้ง หากมีคำศัพท์ที่ยังไม่เข้าใจให้หาจากพจนานุกรม ใช้เวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้ปิดเอกสาร แล้วทำแบบฝึกหัด การอ่านและการเขียนสรุปความ เรื่อง ตำนานป็นใหญ่พญาตานี ใช้เวลา 10 นาที
8. เก็บแบบฝึกหัด ร่วมกันเฉลยคำตอบ ครูอธิบายแนวการตอบคำถามที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

9. ร่วมสรุปขั้นตอนการอ่านแบบอุปนัย อีกครั้ง โดยให้นักเรียนอ่านแผนภูมิหลักการอ่านแบบอุปนัย
10. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 เอกสาร เรื่องตำนานป็นใหญ่พญาตานี
- 4.2 พจนานุกรม
- 4.3 แผนภูมิการอ่านแบบอุปนัย
- 4.4 แผนภูมิหลักการอ่านจับใจความและหลักการเขียน

5. การวัดผลประเมินผล

- 5.1 ตอบคำถาม ตำนานป็นใหญ่พญาตานีผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.2 เขียนสรุปความ ตำนานป็นใหญ่พญาตานี ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 5.3 สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบสังเกต
- 5.4 สังเกตการปฏิบัติตนในการเขียน โดยใช้แบบสังเกต

ตำนานปืนใหญ่พญาตานี

จำนวนคำประมาณ 252 คำ

ปืนพญาตานีสร้างขึ้นในสมัยราชอาณาจักรแรกของเมืองตานี คือรายาฮีเยา จากหนังสืออิกะฮ์คิปัตตานีกล่าวว่า การสร้างปืนใหญ่นั้นเกิดจากเจ้าเมืองตานีเกรงว่าจะเสียหน้าแก่พ่อค้าชาวจีน เนื่องจากพ่อค้าชาวจีนได้นำกระสุนปืนขนาดใหญ่มาถวาย กระสุนที่นำมานั้นไม่สามารถยิงกับปืนที่มีอยู่ในเมืองตานีได้

เจ้าเมืองจึงสั่งให้หล่อปืนใหญ่ขึ้นมาเพื่อใช้ยิงกับกระสุนดังกล่าว ผู้ที่เป็นช่างหล่อปืนคือ ลิมเตาเคียน เล่ากันว่าปืนที่หล่อได้สำเร็จ มี 2 กระบอก ส่วนกระบอกที่สามเททองเหลืองไม่ลง คือเมื่อเททองเหลืองลงไปในเบ้า ทองเหลืองแล่นไม่เต็มกระบอก ทำพิธีเช่นไหว้อย่างไรก็ไม่สำเร็จ ลิมเตาเคียนจึงได้อธิษฐานจนในที่สุดก็เททองเหลืองได้สำเร็จ

เมื่อถึงเวลาทดสอบยิงปืนกระบอกที่สาม เขาได้ไปยืนตรงปากกระบอกปืน พอจุดชนวนปืนลั่นแรงดินปืนได้พาตัวของเขาปลิวหายไป เข้าใจว่าร่างกายคงแหลกอยู่ในป่า ไม่มีใครพบศพ (ปัจจุบันมีหลักฐานเกี่ยวกับศพลิมเตาเคียนฝังอยู่ที่สุสาน ตำบลตันหยงลูโ๊ะ จังหวัดปัตตานี)

ในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรี พม่ายกทัพมารุกรานประเทศไทย สมเด็จพระราชวังบวรสถานมงคลได้ยกกองทัพลงมาปราบพม่าจนสำเร็จ หลังจากนั้นได้ยกทัพลงมาทางใต้เพื่อมาตีเมืองตานี แล้วได้นำปืนใหญ่ไปไว้ที่กรุงเทพฯ ปัจจุบันปืนพญาตานีตั้งอยู่หน้ากระทรวงกลาโหม

ที่มา : บุษงปัตตานี

โดย ประพนธ์ เรืองณรงค์

แบบฝึกหัดชุดที่ 16

ตำนานปี่พาทย์พญาคานี

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ตรงกับคำตอบที่สุด

1. ใครเป็นคนสร้างปี่พาทย์พญาคานี (รู้-จำ)
 - ก. ชาวพม่า
 - ข. พ่อค้าจีน
 - ค. เจ้าเมืองคานี
 - ง. ลี้มเตาเคียน
2. ปัจจุบันปี่พาทย์พญาคานีอยู่ที่ใด (รู้-จำ)
 - ก. หน้าศาลากลางจังหวัดปัตตานี
 - ข. ศูนย์วัฒนธรรมปัตตานี
 - ค. หน้ากระทรวงกลาโหม
 - ง. ริมแม่น้ำปัตตานี
3. ข้อใดคือจุดประสงค์ของการสร้างปี่พาทย์พญาคานี (เข้าใจ)
 - ก. เอาใจพ่อค้าชาวจีน
 - ข. ให้อยู่ต่อผู้ข้าศึกชาวพม่า
 - ค. ทดสอบฝีมือของลี้มเตาเคียน
 - ง. สร้างไว้เป็นสัญลักษณ์ของเมืองคานี
4. ประโยคในข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. พญาคานีคือปี่พาทย์ที่หล่อขึ้นเป็นกระบอกแรก
 - ข. พญาคานีเป็นชื่อปี่พาทย์ที่ทำลายชีวิตของลี้มเตาเคียน
 - ค. พญาคานีคือปี่พาทย์ที่เจ้าเมืองคานีสั่งให้หล่อขึ้นเพื่อยิงกับกระสุนที่พ่อค้าจีนนำมาถวาย
 - ง. พญาคานีเป็นชื่อปี่พาทย์ของเมืองคานีที่หล่อขึ้นในสมัยราชธานีเขาโดยชาวจีนชื่อลี้มเตาเคียน
5. ลี้มเตาเคียน เป็นตัวอย่างที่ควรปฏิบัติตามในเรื่องใด (นำไปใช้)
 - ก. ความเสียสละ
 - ข. ความพยายาม
 - ค. ความเด็ดเดี่ยว
 - ง. ความกล้าตัดสินใจ

6. สาเหตุที่ทำให้การหล่อปืนกระบอกที่สามสำเร็จได้ยาก คือข้อใด (วิเคราะห์)
- ส่วนผสมไม่เพียงพอ
 - ปืนมีขนาดใหญ่เกินไป
 - ช่างหล่อปืนไม่ได้เช่นไหว
 - มีปัญหาระหว่างส่วนผสมกับเบ้า
7. ปืนพญาตานีมีความสำคัญต่อชาวปัตตานีอย่างไร (วิเคราะห์)
- เป็นปืนใหญ่กระบอกแรกของจังหวัดปัตตานี
 - เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดปัตตานี
 - เป็นปืนที่ต้องแลกกับชีวิตลิ้มเตาเคียน
 - เป็นปืนที่ชาวปัตตานีได้ร่วมกันสร้าง
8. สถานการณ์ใด ตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- พระเสวตคชาธาร เป็นข้ออ้างที่ชาวบ้านยะลานามาทูลถวายในหลวง
 - พระเสวตคชาธารเป็นข้ออ้างเพื่อกลุ่มพระบารมี
 - พระเสวตคชาธารเป็นข้ออ้างประจำจังหวัดยะลา
 - พระเสวตคชาธารเป็นข้ออ้างเพื่อแสนรู้
9. ขณะทดสอบยิงปืนหากลืมเตาเคียน ไม่ไปยื่นตรงปากกระบอกปืน จะเกิดผลในข้อใด (ประเมินค่า)
- เจ้าเมืองตานีไม่พอใจ
 - การหล่อปืนใหญ่ไม่สำเร็จ
 - ปืนใหญ่ไม่สามารถยิงได้
 - ลิ้มเตาเคียนไม่เสียชีวิตไปพร้อมดินปืน
10. ประโยคในข้อใดเป็นความคิดเห็น (ประเมินค่า)
- ร่างกายของลิ้มเตาเคียนอาจจะเหลืออยู่ในป่า
 - ร่างของลิ้มเตาเคียนหายไปพร้อมกับดินปืน
 - ปืนกระบอกที่สามมีขนาดใหญ่มาก
 - ปืนใหญ่พญาตานีอยู่ที่กรุงเทพ

ตอนที่ 2 เขียนสรุปความ เรื่อง ตำนานปืนใหญ่พญาตานี จำนวน 1-2 ประโยค

.....

.....

.....

แบบทดสอบการอ่านและการเขียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

ที่	วรรณกรรม	จำนวนข้อ
1	ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช “อะไรหว่า แกวกผ้าเห็นขน แกวกขนเห็นเม็ด แกะเม็ดเห็นไส้”	10
2	สำนวนไทย “ชาติลูกท้อนไม่ข้อนไม่หวาน”	10
3	เพลงกล่อมเด็ก “เพลงไก่เถื่อน”	10
4	นิทานเรื่อง โด่ฮาลิมผู้ฉลาด	10
รวม		40

แบบทดสอบหลังเรียน

ที่	วรรณกรรม	จำนวนข้อ
1	ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช “อะไรหว่า หน้่งหุ้มขน ขนหุ้มดุก ดุกหุ้มเนื้อ เนื้อหุ้มน้ำ”	10
2	สำนวนไทย “ขี้หมิ่นยังไม่ทันหล่นจากหัว”	10
3	เพลงกล่อมเด็ก “เพลงนกกระจาบ”	10
4	ตำนานเกาะเล่าปี	10
รวม		40

**แบบทดสอบการอ่านและการเขียนก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

.....

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ตอน

ตอนที่ 1-4 แบบทดสอบการอ่าน จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบที่มี 4 ตัวเลือก

คะแนนเต็ม 40 คะแนน ใช้เวลา 40 นาที ประกอบด้วย

1. ปริศนาคำทาย 10 ข้อ
2. สำนวนไทย 10 ข้อ
3. เพลงกล่อมเด็ก 10 ข้อ
4. นิทานพื้นบ้าน 10 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบทดสอบการเขียนจำนวน 4 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที

ประกอบด้วย

- ข้อที่ 1. เขียนอธิบายความหมายปริศนาคำทาย 1 ปริศนา มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค
พร้อมคำเฉลย
- ข้อที่ 2. เขียนอธิบายความหมาย สำนวนไทย 1 สำนวน มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค
- ข้อที่ 3. เขียนสรุปความเพลงกล่อมเด็ก 1 เพลง มีความยาว 1-2 ประโยค
- ข้อที่ 4. เขียนสรุปความนิทาน 1 เรื่อง มีความยาว 1-2 ประโยค

ตอนที่ 1-4 เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ตรงกับข้อที่ถูกที่สุด
ในกระดาษคำตอบ

ตอนที่ 1 อ่านปริศนาคำทาย แล้วตอบข้อ 1 -10

“อะไรหว่า แกวกผ้าเห็นขน แกวกขนเห็นเม็ด แกะเม็ดเห็นไส้”

1. “แกวกผ้าเห็นขน” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. เมื่อต้องการจะดูขนก็ต้องแกวกผ้าออก
 - ข. เมื่อแกวกผ้าออกจะมองเห็นขนอยู่ข้างใน
 - ค. เมื่อแกวกผ้าและขนออกจะมองเห็นสิ่งหนึ่งอยู่ข้างใน
 - ง. เมื่อแกวกส่วนที่เหมือนผ้าจะมองเห็นส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขน
2. “แกวกขนเห็นเม็ด” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. เมื่อแกวกขนเม็ดจะหลุดออกมา
 - ข. เมื่อดึงขนออกจะมองเห็นเม็ดอยู่ข้างใน
 - ค. เมื่อแกวกส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขนจะมองเห็นเป็นเม็ด
 - ง. เมื่อจับส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขนจะทำให้เจอสิ่งที่เป็นเม็ด
3. “แกะเม็ดเห็นไส้” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. เมื่อแกะเม็ดออกจะมองเห็นไส้ในหรือแก่น
 - ข. เมื่อผ่าเม็ดออกจะมองเห็นลำไส้
 - ค. เมื่อหยิบเอาเม็ดออกจะเห็นไส้
 - ง. เมื่อเอามือจับเม็ดจะเจอไส้
4. จากปริศนานี้ ส่วนใดอยู่ชั้นในสุด (รู้-จำ)
 - ก. ขน
 - ข. ไส้
 - ค. ผ้า
 - ง. เม็ด

5. ข้อใดเรียงลำดับจากส่วนที่อยู่นอกสุดถึงส่วนที่อยู่ในสุดถูกต้อง (เข้าใจ)
- ส่วนที่เหมือนผ้า ส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขน ส่วนที่เป็นเม็ด ส่วนที่เป็นไส้หรือแก่น
 - ส่วนที่เหมือนผ้า ส่วนที่เป็นไส้หรือแก่น ส่วนที่เป็นเม็ด ส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขน
 - ส่วนที่เหมือนผ้า ส่วนที่เป็นเม็ด ส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขน ส่วนที่เป็นไส้หรือแก่น
 - ส่วนที่เป็นเม็ด ส่วนที่เป็นไส้หรือแก่น ส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขน ส่วนที่เหมือนผ้า
6. ข้อใดเป็นคำเฉลยของปริศนานี้ (เข้าใจ)
- กล้วย
 - ส้มโอ
 - มะม่วง
 - ข้าวโพด
7. จากคำตอบในข้อ 6 น่าจะหมายถึง ส่วนใดของพืช (วิเคราะห์)
- ใบ
 - ผล
 - ดอก
 - ลำต้น
8. จากคำตอบของปริศนานี้ นักเรียนควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องใด(นำไปใช้)
- การนำส่วนประกอบไปใช้ประโยชน์
 - แหล่งที่ปลูกมาก
 - วิธีการเก็บเกี่ยว
 - วิธีการปลูก
9. ข้อใดที่มีส่วนประกอบซับซ้อน เหมือนกับคำเฉลยของปริศนานี้ (สังเคราะห์)
- มะขม
 - มะดัน
 - มะกอก
 - มะพร้าว
10. จากปริศนานี้ข้อใดเป็นความคิดเห็น(ประเมินค่า)
- ขนและเม็ดอยู่ในผ้า
 - ผ้าและเม็ดอยู่ติดกัน
 - สิ่งที่อยู่ถัดจากเม็ดคือไส้
 - สิ่งที่เปรียบเหมือนผ้าอยู่ชั้นนอกสุด

ตอนที่ 2 อ่านสำนวน นี้แล้วตอบ ข้อ 11-20

ชาติลูกท่อนไม่ย่อนไม่หวาน

11. “ชาติ” มีความหมายว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ชนิด
 - ข. ัญชาติ
 - ค. เชื้อชาติ
 - ง. รูปร่าง
12. “ลูกท่อน” หมายถึงอะไร(เข้าใจ)
 - ก. ต้นกระท้อน
 - ข. ผลกระท้อน
 - ค. กระท้อนผลเล็ก
 - ง. กระท้อนพันธุ์ใหม่
13. ย่อน มีความหมายว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. สับ
 - ข. ทูบ
 - ค. หั่น
 - ง. ตี
14. ผลไม้ที่กล่าวถึงนี้มีรสหวาน เพราะอะไร (รู้-จำ)
 - ก. ใส่น้ำเชื่อม
 - ข. ทูบให้เข้า
 - ค. จิ้มน้ำตาล
 - ง. ผสมน้ำหวาน
15. “ชาติลูกท่อน ไม่ย่อนไม่หวาน” สรุปได้ว่าอย่างไร(เข้าใจ)
 - ก. กระท้อนเป็นผลไม้ที่ไม่ทูบแล้วจะไม่หวาน
 - ข. กระท้อนจะมีรสชาติหวานเมื่อสุกเต็มที่
 - ค. กระท้อนเป็นผลไม้ที่มีรสชาติหวานจัด
 - ง. กระท้อนเป็นผลไม้ที่ไม่มีรสชาติหวาน

16. ข้อใด คือ ความหมายของสำนวน “ชาติลูกท้อน ไม่ย้อนไม่หวาน” (เข้าใจ)
- หากลงโทษจะยิ่งทำผิด
 - ลงโทษอย่างไรก็ไม่ดีขึ้น
 - ถึงจะลงโทษก็ไม่หลาบจำ
 - ถ้าไม่ลงโทษก่อนก็ไม่รู้จักเกรงกลัว
17. จากสำนวนนี้ สิ่งใดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
- การดูแลรักษาสุขภาพ
 - การลงโทษผู้ที่ทำผิด
 - การเอาอกเอาใจผู้อื่น
 - การควบคุมอารมณ์
18. คนที่มีสภาพเหมือนสำนวนนี้ เป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)
- ขาดความรับผิดชอบ
 - ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
 - มีความพยายาม
 - ขยันทำงาน
19. สถานการณ์ในข้อใด คล้ายกับสำนวนนี้ (สังเคราะห์)
- ชาติลูกแม่บังคับให้ทำการบ้านทุกวันทำให้เขาเบื่อการเรียน
 - ไมตรี ถูกแม่ตีเพราะชอบแกล้งเพื่อนแต่เมื่อโตขึ้นเขาเป็นเด็กดี
 - นารีขยันอ่านหนังสือทำให้เขาได้รับรางวัลนักเรียนที่เรียนดี
 - มาลี เป็นคนขยันทำงานจึงได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนๆ
20. ถ้ามีผู้ที่เป็นอย่างสำนวนนี้ในสังคมอยู่จำนวนมาก สังคมนั้นจะเป็นอย่างไร(ประเมินค่า)
- พัฒนาได้ช้า
 - ได้รับการยกย่อง
 - พัฒนาอย่างรวดเร็ว
 - เป็นที่สนใจของสังคมอื่น

ตอนที่ 3 อ่านเพลงไก่อ่เดือน แล้วตอบ ข้อ 21-30

เพลงไก่อ่เดือน

ไก่อ่เดือนเหอ	ชั้นเทียนทั้งบ้าน
โลกสาวซี้คร้าน	นอนให้แม่ปลุก
แม่จวยค้ำขวาน	แยงวานดั่งพลุก
นอนให้แม่ปลุก	ไอ้..โลกสาวซี้คร้าน

ที่มา : นายนอบ บุญฤทธิ์

21. เพลงกล่อมเด็กนี้ กล่าวถึงสัตว์ชนิดใด (รู้-จำ)
 - ก. ไก่อ่แจ้
 - ข. ไก่อ่วง
 - ค. ไก่อ่เดือน
 - ง. ไก่อ่ตะเกา
22. จากเนื้อร้องในเพลงนี้ใครเป็นปลุกให้ลูกตื่นนอน(รู้-จำ)
 - ก. พี่
 - ข. พ่อ
 - ค. แม่
 - ง. ยาย
23. คำใด มีความหมายว่า “ป่า” (เข้าใจ)
 - ก. คร้าน
 - ข. เดือน
 - ค. เทียน
 - ง. วาน
24. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเพลงนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ลูกสาวมักจะตื่นนอนตอนที่ไก่อ่เดือนชั้น
 - ข. แม่ชอบปลุกลูกสาวให้ตื่นนอนตอนที่ไก่อ่เดือนชั้น
 - ค. ไก่อ่เดือนชั้นดังสนั่นแต่ลูกสาวยังไม่ตื่นนอนต้องให้แม่ปลุก
 - ง. ลูกสาวซี้เกียจทำงานจึงนอนตื่นสายรอให้ไก่อ่เดือนชั้นก่อน

25. จากเพลงนี้ สิ่งใดที่นักเรียนควรนำไปปฏิบัติ (นำไปใช้)
- นอนหัวค่ำตื่นสาย
 - ตื่นนอนเมื่อแม่ปลุก
 - ตื่นนอนเมื่อได้ยินเสียงไก่ขัน
 - ตื่นนอนแต่เช้าโดยไม่ต้องให้ใครปลุก
26. เหตุการณ์จากเพลงกล่อมเด็กนี้ น่าจะเกิดขึ้นที่ใด (วิเคราะห์)
- ในเมือง
 - ในชนบท
 - ในหมู่บ้านชายป่า
 - ในหมู่บ้านชายทะเล
27. จากเหตุการณ์ในเนื้อเพลง น่าจะเป็นช่วงเวลาใด (วิเคราะห์)
- เช้าตรู่
 - สาย
 - บ่าย
 - เย็น
28. พฤติกรรมของลูกสาวตามในเนื้อเพลงนี้ตรงกับข้อใด (สังเคราะห์)
- ซีเกียจหันหลังยาว
 - ตื่นก่อนนอนที่หลัง
 - ตื่นนอนตอนไก่โห่
 - นอนหลับไม่รู้นอนคูไม่เห็น
29. ประโยคในข้อใดน่าจะเป็นความจริง (ประเมินค่า)
- ลูกสาวตื่นนอนเพราะได้ยินไก่เถื่อนขัน
 - แม่ใช้ด้ามขวานแย่งกันลูกสาว
 - ไก่เถื่อนขันอยู่บนบ้าน
 - ไก่เถื่อนขันเสียงดัง
30. เพลงนี้ ให้ข้อคิดแก่ผู้ฟัง ในเรื่องใด (ประเมินค่า)
- การตื่นนอนแต่เช้า
 - ภารกิจที่แม่ต้องทำ
 - วิธีการนอนที่ถูกต้อง
 - วิธีการปลุกให้ลูกสาวตื่น

ตอนที่ 4 อ่านนิทานเรื่องนี้แล้วตอบคำถามข้อ 31 - 40

นิทานเรื่องโตะอาลิมผู้ฉลาด

จำนวนคำประมาณ 286 คำ

มีชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อฮาเซ็ม ได้ยืมเงินของผู้เฒ่าชื่อเปาะอาลีโดยสัญญาว่าจะจ่ายเงินภายในสองเดือน พอครบกำหนดสองเดือนเปาะอาลีก็ไปทวงเงินคืน ฮาเซ็มไม่ยอมจ่ายและตอบอย่างตลบตะแลงว่า “เราจะจ่ายเงินคืนเมื่อครบสองเดือนแล้ว ตอนนี้ฉันเห็นดวงเดือนในท้องฟ้ามีเพียงดวงเดียวเท่านั้น”

เปาะอาลีได้ฟังดังนั้นก็รู้ทันว่าฮาเซ็มคิดโกงตนแน่แล้ว จึงไปหาโตะอาลิม ซึ่งเป็นผู้ฉลาดที่สุดในตำบลนั้น พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ฟัง เมื่อโตะอาลิมทราบเรื่องต่างๆ ดีแล้วก็นัดให้คู่ความทั้งสองไปพบตนในวันรุ่งขึ้น เมื่อฮาเซ็มและเปาะอาลีไปพบ โตะอาลิมก็ชวนชายทั้งคู่ไปยังหนองน้ำแห่งหนึ่ง แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องราวที่ทั้งคู่กำลังเป็นความกันอยู่ ฮาเซ็มก็ยื่นกรานตอบเจ้าเล่ห์เหมือนเดิมว่า คราบไคที่ดวงเดือนยังไม่ครบสองดวง ตนก็ไม่ยอมจ่ายเงินคืน

โตะอาลิมรู้ทันเล่ห์กลของฮาเซ็ม จึงชี้ให้ชายหนุ่มมองไปที่หนองน้ำทันที “ฮาเซ็ม เจ้าเห็นอะไรบ้างไหม?” โตะอาลิม ถาม ฮาเซ็มมองไปที่ผิวน้ำแล้วทำให้ใจหายวาบเพราะภาพที่ปรากฏคือ ดวงเดือนอีกดวงหนึ่งปรากฏอยู่ในหนองน้ำที่เงียบสงบนั่นเอง โตะอาลิมพูดต่อไปว่า

“ฮาเซ็มเอ๋ย อะไรที่เจ้ามองเห็นในหนองน้ำนั้น”

“ดวงเดือน” ฮาเซ็ม ตอบเสียงอ่อยๆ “แล้วอยู่บนท้องฟ้านั้นเล่า?” โตะอาลิม ถามต่อ

“ดวงเดือนเช่นกัน” หนุ่มเจ้าเล่ห์ตอบ “แล้วรวมกันเป็นเท่าไร?” โตะอาลิมสรุป

“สองดวง” จำเลยยอมจำนน ฮาเซ็มยอมรับผิดพร้อมทั้งจ่ายเงินคืนให้แก่เจ้าหนี้ด้วยความอับอาย

ที่มา : “นิทานเรื่องผู้พิพากษากวาง”

จากนิทานพื้นบ้านชายแดนภาคใต้

โดย ประพนธ์ เรืองณรงค์

31. ฮาเซ็มได้สัญญากับเปาะอาลีว่า จะจ่ายเงินที่ยืมไป คืนภายในระยะเวลาใด (รู้-จำ)

ก. 2 วัน

ข. 2 สัปดาห์

ค. 2 เดือน

ง. 2 ปี

32. โต้ะอาลิมได้นัดให้เปาะอาลีและฮาเซ็มไปพบที่ไหน (รู้-จำ)
- หนองน้ำ
 - ลำคลอง
 - ลำธาร
 - ทะเล
33. “คู่ความ” ในที่นี้ หมายถึงใคร (เข้าใจ)
- โต้ะอาลิม - ฮาเซ็ม
 - โต้ะอาลิม - เปาะอาลี
 - เปาะอาลี - ฮาเซ็ม
 - ฮาเซ็ม - อาลี
34. อะไรคือข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
- ฮาเซ็มยืมเงินเปาะอาลีแล้วลืมจ่าย
 - เปาะอาลีไปทวงเงินจากฮาเซ็มที่หนองน้ำ
 - ฮาเซ็มนัดจ่ายเงินคืนให้แก่เปาะอาลีที่หนองน้ำ
 - ฮาเซ็มโกงเงินเปาะอาลีแต่ต้องยอมคืนให้ด้วยวิธีการของโต้ะอาลิม
35. สิ่งใดเป็นข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ (นำไปใช้)
- เมื่อยืมสิ่งของผู้อื่นต้องคืนเมื่อเจ้าของทวง
 - เมื่อยืมสิ่งของผู้อื่นต้องปฏิบัติตามข้อตกลง
 - เมื่อให้ผู้อื่นยืมสิ่งของต้องให้เพื่อนเป็นพยาน
 - เมื่อให้ผู้อื่นยืมสิ่งของต้องหมั่นคอยทวงคืน
36. การปฏิบัติในข้อใดที่นักเรียนควรนำไปเป็นตัวอย่าง (นำไปใช้)
- สมชายยืมเงินเพื่อนแล้วจ่ายคืนก่อนกำหนด
 - สมคิดยืมเงินเพื่อนแล้วจ่ายคืนหลังกำหนด 2 วัน
 - สมปองยืมเงินเพื่อนแล้วจะจ่ายคืนทันทีที่เพื่อนมาทวง
 - สมบัติยืมเงินเพื่อน แล้วรอวันที่ครบกำหนดจึงจะคืน
37. จากเรื่องนี้ เปาะอาลี เป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)
- ค่อนข้างตระหนี่
 - มีความโลภมาก
 - มีความซื่อสัตย์
 - รู้จักแก้ปัญหา

38. สุภามิตไคตรงข้อสรุปของเรื่องนี้(สังเคราะห์)
- ก. กงเวียนกำเวียน
 - ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ค. ผู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
 - ง. ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว
39. สถานการณ์ใดใกล้เคียงกับเรื่องนี้มากที่สุด (สังเคราะห์)
- ก. แดงโกงเงินดำแต่ถูกตำรวจจับได้
 - ข. เขียวหลอกเอาเงินดำแต่ดำรู้ทันเสียก่อน
 - ค. เล็กให้เพื่อนยืมเงินแล้ว โคนเพื่อนโกง
 - ง. แอนวางแผน โกงเงินอ้ม แต่เพื่อนของอ้มบังคับให้แอนใช้คืน
40. อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ฮาเซ็มต้องคืนเงินให้เปาะอาลี (ประเมินค่า)
- ก. โต๊ะอาลิมบังคับให้คืนเงิน
 - ข. ครบกำหนดตามที่สัญญาไว้
 - ค. เปาะอาลีแจ้งจับในข้อหาฉ้อโกง
 - ง. วิธีการของ โต๊ะอาลิมทำให้เห็นดวงเดือนครบตามสัญญา

ตอนที่ 5 แบบทดสอบการเขียน จำนวน 4 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที

1. เขียนอธิบายความหมายปริศนาคำทาย “อะไรหว่า แกวกผ้าเห็นขน แกวกขนเห็น
และเม็ดเห็นได้” มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค พร้อมคำเฉลย

.....

.....

.....

.....

2. เขียนอธิบายความหมายสำนวนไทย “ชาติลูกท่อน ไม่อ่อนไม่หวาน” มีความยาวไม่เกิน
2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

3. เขียนสรุปความเพลงไก่เถื่อน มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

4. เขียนสรุปความนิทานเรื่องโต๊ะอาลิมผู้ฉลาด มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบการอ่านและการเขียนหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

.....

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ตอน

ตอนที่ 1-4 แบบทดสอบการอ่าน จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบที่มี 4 ตัวเลือก
คะแนนเต็ม 40 คะแนน ใช้เวลา 40 นาที ประกอบด้วย

1. ปริศนาคำทาย 10 ข้อ
2. สำนวนไทย 10 ข้อ
3. เพลงกล่อมเด็ก 10 ข้อ
4. คำานาน 10 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบทดสอบการเขียนจำนวน 4 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที
ประกอบด้วย

- ข้อที่ 1. เขียนอธิบายความหมายปริศนาคำทาย 1 ปริศนา มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค พร้อมคำเฉลย
- ข้อที่ 2. เขียนอธิบายความหมายสำนวนไทย 1 สำนวน มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค
- ข้อที่ 3. เขียนสรุปความเพลงกล่อมเด็ก 1 เพลง มีความยาว 1-2 ประโยค
- ข้อที่ 4. เขียนสรุปความคำานาน 1 เรื่อง มีความยาว 1-2 ประโยค

ตอนที่ 1-4 เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ตรงกับข้อที่ถูกที่สุด
ในกระดาษคำตอบ

ตอนที่ 1 อ่านปริศนาคำทาย แล้วตอบข้อ 1-10

อะไรหว่า หน้หุ้มขน ขนหุ้มคูก คูกหุ้มเนื้อ เนื้อหุ้มน้ำ

1. “หน้หุ้มขน” หมายถึงอะไร (เข้าใจ)
 - ก. ส่วนที่เป็นหนังคลุมรอบส่วนที่เป็นเส้น
 - ข. ส่วนที่เป็นหนังมีขนหลายเส้นติดอยู่
 - ค. ขนอยู่ข้างในส่วนที่เป็นหนัง
 - ง. ขนอยู่นอกส่วนที่เป็นหนัง
2. “ขนหุ้มคูก” หมายถึงอะไร(เข้าใจ)
 - ก. ส่วนที่เป็นเส้นคลุมรอบส่วนที่แข็งเหมือนกระดูก
 - ข. ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูกคลุมรอบส่วนที่เป็นเส้น
 - ค. ส่วนที่เป็นเส้นงอกออกมาจากกระดูก
 - ง. กระดูกมีขนห่อหุ้มอยู่
3. “คูกหุ้มเนื้อ” หมายถึงอะไร(เข้าใจ)
 - ก. กระดูกกับเนื้ออยู่ติดกัน
 - ข. เนื้อห่อหุ้มกระดูกไว้โดยรอบ
 - ค. ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูกมีเนื้อติดอยู่
 - ง. ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูกคลุมรอบส่วนที่เป็นเนื้อ
4. จากปริศนานี้ส่วนใดที่มีเนื้อหุ้ม (รู้จำ)
 - ก. คูก
 - ข. หน้
 - ค. ขน
 - ง. น้ำ

5. ข้อใดเรียงลำดับจากส่วนที่อยู่นอกสุดถึงส่วนที่อยู่ในสุดถูกต้อง (เข้าใจ)
- ส่วนที่เป็นหนัง ส่วนที่เป็นเส้น ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูก ส่วนที่เป็นเนื้อ ส่วนที่เป็นน้ำ
 - ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูก ส่วนที่เป็นหนัง ส่วนที่เป็นเส้น ส่วนที่เป็นเนื้อ ส่วนที่เป็นน้ำ
 - ส่วนที่เป็นเนื้อ ส่วนที่เป็นน้ำ ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูก ส่วนที่เป็นหนัง ส่วนที่เป็นเส้น
 - ส่วนที่เป็นหนัง ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูก ส่วนที่เป็นเนื้อ ส่วนที่เป็นน้ำ ส่วนที่เป็นเส้น
6. คำเฉลยของปริศนานี้ คือข้อใด (เข้าใจ)
- มะพร้าว
 - มะละกอ
 - มะม่วง
 - มะไฟ
7. ปริศนานี้ กล่าวถึงส่วนใดของพืช (วิเคราะห์)
- ใบ
 - ผล
 - ดอก
 - ลำต้น
8. จากคำตอบ ในข้อ 6 ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องใด (นำไปใช้)
- การนำส่วนประกอบไปใช้ประโยชน์
 - แหล่งที่ปลูกมาก
 - วิธีการเก็บเกี่ยว
 - วิธีการปลูก
9. พืชข้อใดมีความซับซ้อนคล้ายกับปริศนานี้ (สังเคราะห์)
- เงาะ
 - ลำไย
 - ลิ้นจี่
 - ตาล
10. ข้อใดเป็นความจริง (ประเมินค่า)
- ส่วนที่เป็นขนอยู่ติดกับเนื้อ
 - ส่วนที่เป็นน้ำอยู่ติดกับขน
 - ส่วนที่เป็นขนห่อหุ้มกระดูก
 - ส่วนที่เป็นขนอยู่ชั้นนอกสุด

ตอนที่ 2 อ่านสำนวนไทย แล้วตอบข้อ 11–20

ซีหมิ่นยังไม่ทันหล่นจากหัว

11. “ซีหมิ่น” ในที่นี้หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. หัวซีหมิ่น
 - ข. สีจากซีหมิ่น
 - ค. ใบซีหมิ่น
 - ง. ต้นซีหมิ่น
12. “หล่น” หมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. ตกหล่น
 - ข. จางหาย
 - ค. หลุดออก
 - ง. ไหลออก
13. “หัว” ในที่นี้หมายถึง ข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. หัวไหล่
 - ข. หัวเข่า
 - ค. สมอง
 - ง. ศีรษะ
14. “ซีหมิ่นยังไม่ทันหล่นจากหัว” สรุปได้ว่าอย่างไร(เข้าใจ)
 - ก. ซีหมิ่นที่ดำพอกไว้ยังไม่หลุดออกจากศีรษะ
 - ข. สีซีหมิ่นที่ทาไว้บน ไหล่ยังไม่จางหาย
 - ค. น้ำใบซีหมิ่นที่ทาไว้ยังไม่ไหลจากศีรษะ
 - ง. ซีหมิ่นที่ดำพอกไว้ยังไม่หลุดออกจากเข่า
15. ข้อใดคือความหมายของสำนวนนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ความรู้น้อย
 - ข. เงินทองยังมีน้อย
 - ค. อายุยังน้อยเกินไป
 - ง. ประสบการณ์ยังน้อย

16. จากข้อสรุปในข้อ 14 เนื่องจากคนสมัยก่อนมีความเชื่อในเรื่องใด (วิเคราะห์)
- ก. ตำขมึ้นพอกไว้บนศีรษะของเด็กทารกเพื่อให้สมองแข็งแรง
 - ข. ตำขมึ้นพอกไว้ที่เข้าของเด็กทารกเพื่อให้เข้าแข็งแรง
 - ค. ตำขมึ้นพอกไว้ที่ไหล่เพื่อให้ไหล่แข็งแรง
 - ง. ตำขมึ้นทาบนศีรษะเพื่อให้สมองแข็งแรง
17. จากสำนวนนี้ การนำไปปฏิบัติควรคำนึงถึง ข้อใดมากที่สุด (นำไปใช้)
- ก. ภัยและประสบการณ์
 - ข. ฐานะครอบครัว
 - ค. พื้นฐานความรู้
 - ง. งบประมาณ
18. จากความหมายของสำนวนในข้อ 15 ข้อใดมีความหมายใกล้เคียงมากที่สุด (สังเคราะห์)
- ก. ดิ้นเท่าฝ่าหอย
 - ข. ชิงสุกก่อนห่าม
 - ค. เด็กเมื่อวานชื่น
 - ง. ปากไม่สิ้นกลิ่นนํ้านม
19. สถานการณ์ใดใกล้เคียงกับความหมายของสำนวนนี้ (สังเคราะห์)
- ก. จ้อย เรียนจบปริญญาตรีตอนอายุ 24 ปี
 - ข. จี๊บบ ช่วยแม่ขายขนมตั้งแต่อายุ 8 ปี
 - ค. จู๊บบ รับราชการเมื่ออายุ 26 ปี
 - ง. แจ้ว แต่งงานเมื่ออายุ 15 ปี
20. ผู้ที่ปฏิบัติตนตามสำนวนนี้ มักจะเกิดผลกระทบในข้อใด(ประเมินค่า)
- ก. ขาดการตัดสินใจที่รอบคอบ
 - ข. ขาดความอดทน อดกลั้น
 - ค. ขาดความรู้ความสามารถ
 - ง. ขาดความนับถือจากบุคคลอื่น

ตอนที่ 3 อ่านเพลงกล่อมเด็กนี้ แล้วตอบข้อ 21–30

เพลงนกระจาบ

โน โน ดีเยาะ
ดีเยาะ มาแก ป่าดี
อานาะ โคะ ดีเยาะ
เมาะ จารี ลากี้

เห่เยยเจ้านกระจาบ
บินลงกินเม็ถั่ว
เด็กร้องให้น้ำตาอาบ
แม่ตามผัวใหม่ไต่เต้า

ที่มา : “บทเพลงกล่อมเด็ก”
โดย มัลลิกา คณานุรักษ์

21. เพลงนี้กล่าวถึงสัตว์ชนิดใด (รู้-จำ)
- นกเขา
 - นกเอี้ยง
 - นกระจิบ
 - นกระจาบ
22. จากเพลงนี้ เด็กกำลังทำอะไร (รู้-จำ)
- ร้องไห้
 - นอน
 - เดิน
 - วิ่ง
23. ความหมายของเนื้อหาเพลงนี้เน้นความรู้สึกอย่างไร (เข้าใจ)
- สนุกสนาน
 - โศกเศร้า
 - ครีครวญ
 - หดหู่

24. จากเพลงนี้ สิ่งใดที่ลูกต้องการมากที่สุด (เข้าใจ)
- ให้แม่กลับมาอยู่ด้วย
 - ให้แม่ไปอยู่ที่อื่นก่อน
 - ให้อาหารแก่นกกระจาบ
 - ให้แม่กลับมาดูนกกระจาบ
25. อะไร คือข้อสรุปของเพลงนี้ (เข้าใจ)
- ขณะที่นกกระจาบลงมากินเมล็ดข้าวเด็กร้องไห้เพราะคิดถึงแม่ที่หนีตามพ่อใหม่
 - ขณะที่นกกระจาบลงมากินเมล็ดข้าวเด็กเดินตามหาแม่ที่หนีตามพ่อใหม่
 - เด็กร้องไห้เพราะสงสารนกกระจาบกำลังหิว
 - แม่หนีตามพ่อใหม่เด็กจึงร้องไห้เพราะคิดถึงแม่
26. จากเพลงนี้ ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องใด (นำไปใช้)
- ที่อยู่อาศัยของนกกระจาบ
 - จำนวนนกกระจาบที่ยังเหลืออยู่
 - ธรรมชาติของนกในชุมชนของนักเรียน
 - นกที่จัดอยู่ประเภทเดียวกับนกกระจาบ
27. เหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นกับครอบครัวที่ประกอบอาชีพใด (วิเคราะห์)
- ค้าขาย
 - ประมง
 - ทำสวน
 - ทำนา
28. ผู้ร้อง ร้องเพลงนี้เพื่ออะไร(วิเคราะห์)
- ให้เด็กดูนกกระจาบ
 - ฝึกให้เด็กอยู่ตามลำพัง
 - นำไปขู่เด็กอย่าให้ร้องไห้
 - ให้เด็กสงสารนกกระจาบ
29. สถานการณ์ในข้อใดใกล้เคียงกับเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- นิต หนีไปเที่ยวกับเพื่อนทิ้งน้องไว้ตามลำพัง
 - น้อย หนีแม่ไปดูหนังกับเพื่อนๆ
 - โหน่ง พาน้องๆ ไปเล่นบ้านเพื่อน
 - เหน่ง วิ่งตามแม่ไปซื้อของเล่น

30. จากเนื้อหาของเพลง สิ่งใดที่เป็นความจริง (ประเมินค่า)

- ก. แม่ทิ้งลูกให้อยู่คนเดียว
- ข. นกกระจาบกินเมล็ดข้าว
- ค. แม่ไล่นกกระจาบท่อกินเมล็ดข้าว
- ง. เด็กร้องไห้เพราะเสียดายเมล็ดข้าว

ตอนที่ 4 อ่านคำานานนี้แล้วตอบคำถามข้อ 31-40

ตำนานเกาะเล่าปี

จำนวนคำประมาณ 294 คำ

หญิงม่ายคนหนึ่งมีลูกชาย 1 คน สองแม่ลูกได้พลัดพรากจากกันเป็นเวลานาน เนื่องจากลูกชายต้องติดตามกองคาราวานเรือพาณิชย์ไปค้าขายต่างเมือง ต่อมาลูกชายของนางได้อภิเษกสมรสกับพระธิดาของกษัตริย์เมืองหนึ่ง เพื่อเห็นแก่ความสุขของตน ชายหนุ่มได้ปิดบังตัวเองไม่ยอมกลับมาเยี่ยมแม่จนแม่อายุ 81 ปี ความชราก็ให้นางมีรูปร่างหน้าตาไม่มีเค้าเดิมเหลืออยู่เลย

วันหนึ่งพระธิดาทรงชวนสามีกลับไปเยี่ยมบ้านเกิด พระธิดาเข้าใจว่าชายหนุ่มคงเป็นโอรสของ กษัตริย์เมืองใดเมืองหนึ่ง ทั้งสองจึงเดินทางมากับเรือสำเภา ฝ่ายแม่เมื่อทราบข่าวจึงรีบวิ่งไปที่ท่าเรือนางได้ทักทายและชวนให้ลูกกลับบ้าน ชายหนุ่มกลัวว่าจะเป็นที่อับอายขายหน้าแก่ข้าราชการจึงทำไม่รู้จักรโดยอ้างว่าแม่ของตนเป็นคนสวย สะอาด

ผู้เป็นแม่พยายามอธิบายแต่ชายหนุ่มไม่ยอมรับฟัง ด้วยความโมโหสุดขีด นางจึงเกิดความแค้นจึงเดินจากท่าเรือไปนั่งอยู่บนเนินเขา พร้อมทั้งได้สาปแช่งต่อฟ้าดินว่า “ลูกข้าเป็นคนอกตัญญูขอให้ฟ้าดินลงโทษเขาด้วยเถิด” เมื่อลูกชายเล่นเรือออกไปกลางทะเลได้เกิดพายุพัดกระหน่ำ พาเรือล่มพลิกคว่ำหายท้อง เรือได้กลายเป็นหินซึ่งปัจจุบันคือเกาะเล่าปี ส่วนลูกชายได้วิงวอนขอร้องไห้มารดาช่วย หญิงชราไม่ยอมช่วยเหลือ ในที่สุดนางก็ทนต่อคำอ้อนวอนของลูกไม่ได้ นางได้ขอให้ฟ้าดินบันดาลให้ลูกชายกลายเป็นอิกแล้วบินลับหายไป ฝ่ายผู้เป็นแม่ได้ตรอมใจตายบนเนินเขาลูกนั้นซึ่งเป็นที่เชื่อกันว่า คือ “เขาบูโด” นั่นเอง

ที่มา : “ตำนานเกาะเล่าปี (ปูเลาเยื่อลาปี)” จากการวิเคราะห์

นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี

โดย นุชนาถ เหลาะคูหวิ

31. จากเรื่องนี้สองแม่ลูกจากกันด้วยเหตุผลใด (รู้-จำ)
- ลูกชายต้องติดตามกองคาราวานเรือพาณิชย์
 - ลูกชายต้องไปอภิเษกสมรสกับพระธิดา
 - แม่ต้องการให้ลูกช่วยเหลือตนเอง
 - ลูกชายต้องไปทำงานต่างถิ่น
32. หญิงม่ายไปรอรับลูกชายของนางที่ไหน (รู้-จำ)
- สถานีขนส่ง
 - สถานีรถไฟ
 - ท่าอากาศยาน
 - ท่าเรือ
33. สิ่งใดที่ทำให้หญิงม่ายมีรูปร่างหน้าตาไม่เหมือนเดิม (เข้าใจ)
- นางแก่ชรามาก
 - นางประสบอุบัติเหตุ
 - นางแต่งกายสกปรก
 - นางทำงานหนักมากเกินไป
34. อะไรคือข้อสรุปของตำนานนี้ (เข้าใจ)
- เกาะเล่าปี่มาจากเรือของชายหนุ่มที่ล่มกลางทะเลด้วยคำสาปแช่งของแม่แล้วกลายเป็นหิน
 - เกาะเล่าปี่ มาจากชื่อของชายหนุ่มที่ติดตามกองคาราวานเรือพาณิชย์
 - เกาะเล่าปี่ มาจากกองคาราวานเรือพาณิชย์ที่ล่มกลางทะเล
 - เกาะเล่าปี่ มาจากเนินเขาที่หญิงม่ายตรอมใจตาย
35. จากข้อคิดเรื่องนี้ สิ่งใดที่ควรนำไปปฏิบัติ(นำไปใช้)
- ทำงานเลี้ยงตัวเอง
 - เลี้ยงดูแม่ยามชรา
 - ยอมรับโทษที่กระทำผิด
 - ฝากแม่ไว้ให้ผู้อื่นเลี้ยง
35. จากเรื่องนี้หญิงม่ายมีนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ใจดี
 - ใจน้อย
 - ดีฮั่น
 - โหดร้าย

37. การเกิดพายุกระหน่ำกลางทะเล ตามตำนานนี้ คิดว่ามาจากสาเหตุใด (วิเคราะห์)
- ก. เกิดจากคำสาปแช่ง
 - ข. เกิดขึ้นโดยบังเอิญ
 - ค. เป็นช่วงเวลาที่เกิดพายุพอดี
 - ง. เกิดจากการลงโทษของฟ้าดิน
38. สถานการณ์ใดตรงกับข้อสรุปของตำนานนี้ (สังเคราะห์)
- ก. เกาะแมว มาจากแมวซึ่งวิ่งหนีสุนัขจากเรือสำเภา เพื่อขึ้นฝั่งแต่จมน้ำตายกลางทะเล
 - ข. เกาะแมว มาจากชื่อของบุคคลที่ขึ้นไปอยู่บนเกาะเป็นคนแรก
 - ค. เกาะแมว มาจากแมวที่หนีผู้คนขึ้นไปอยู่บนเกาะ
 - ง. เกาะแมว มาจากแมวที่มีคนนำไปทิ้งไว้บนเกาะ
39. การกระทำของชายหนุ่มในเรื่องนี้ ตรงกับสำนวนใด (สังเคราะห์)
- ก. วัวลี้มดดิน
 - ข. กิ่งกำไ้ทอง
 - ค. ไก่กับพลอย
 - ง. ลิงกับคนทอดแห
40. ประโยคในข้อใดเป็นความจริง ตามสถานการณ์ในเรื่อง (ประเมินค่า)
- ก. พายุพัดกระหน่ำทำให้เรือล่ม
 - ข. แม่ตรอมใจตายบนเนินเขา
 - ค. ลูกชายกลายเป็นอีกา
 - ง. เรือกลายเป็นหิน

ตอนที่ 5 แบบทดสอบการเขียน จำนวน 4 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที

- เขียนอธิบายความหมายปริศนาคำทาย “อะไรหว่า หนังกุ่มขน ขนหุ้มลูก ลูกหุ้มเนื้อ เนื้อหุ้มน้ำ” มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค พร้อมคำเฉลย

.....

.....

.....

.....

- เขียนอธิบายความหมายสำนวนไทย “จี๋หมิ่นยังไม่ทันหล่นจากหัว” มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

- เขียนสรุปความเพลงนกระเจาบ มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

- เขียนสรุปความตำนานเกาะเล่าปี่ มีความยาวไม่เกิน 2 ประโยค

.....

.....

.....

.....

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนจากวรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

ตอนที่ 1

เรื่อง/ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์	ค	ง	ง	ง	ค	ก	ข	ง	ค	ข
2. ปริศนาคำทายเกี่ยวกับอาชีพ	ค	ง	ก	ค	ก	ค	ก	ข	ข	ก
3. ส่วนวนไทย	ค	ก	ก	ง	ข	ก	ก	ข	ง	ก
4. ส่วนวนไทย	ง	ข	ข	ก	ค	ง	ก	ค	ข	ก
5. ส่วนวนไทย	ค	ข	ก	ค	ง	ง	ข	ก	ค	ง
6. เพลงชาน้อง	ก	ค	ง	ก	ข	ก	ง	ค	ข	ค
7. เพลงไควแปล	ค	ข	ก	ง	ค	ค	ง	ง	ก	ข
8. นิทานเรื่องเส้นของแม่	ค	ข	ง	ข	ค	ก	ง	ก	ก	ค
9. นิทานเรื่องโต๊ะลาตุตาดง	ง	ค	ง	ก	ก	ง	ง	ก	ก	ค
10. นิทานเรื่องเศรษฐีกับยาจก	ค	ข	ง	ก	ก	ค	ค	ก	ข	ง
11. นิทานเรื่องกระจงกับหอย	ค	ง	ก	ค	ก	ค	ง	ก	ง	ก
12. การเล่นกุบาสามะ	ข	ค	ง	ก	ข	ข	ข	ง	ข	ข
13. ตำนานบ้านพิเทน	ค	ง	ง	ง	ก	ก	ค	ค	ข	ง
14. ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว	ค	ก	ข	ง	ค	ง	ค	ข	ก	ข
15. ตำนานบ้านควนกะลาทอง	ค	ง	ข	ง	ก	ก	ก	ค	ก	ค
16. ตำนานปืนใหญ่พญาตานี	ง	ค	ก	ง	ข	ง	ข	ก	ง	ก

ตอนที่ 2 การเขียนอธิบายความหมาย/การเขียนสรุปความ

- ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์
(แนวการตอบ) ตัวดำเหมือนอีกา ลักษณะการบินเหมือนนก มีปีกสี่ปีก มีขาหกขา
บินหายวับเข้าไปในรู คำเฉลย คือ แมลงภู่
- ปริศนาคำทายเกี่ยวกับอาชีพ
(แนวการตอบ) ก้มหัวจนก้นโค้งตึง ใช้มือข้างหนึ่งลอก น้ำไหลออกมาอย่างรวดเร็ว
หันหลังเดินไป คำเฉลยคือ การกรีดยาง

(ต่อ)

3. สำนวนไทย
(แนวการตอบ) ทำอย่างรอบคอบจะได้มีคพรั้าสองเล่ม หากทำอย่างรีบร้อนจะได้กะลาเพียงใบเดียว หมายถึง ทำอย่างรอบคอบจะประสบความสำเร็จ หากทำอย่างรีบร้อนสิ่งที่ได้มีค่าเพียงเล็กน้อย
4. สำนวนไทย
(แนวการตอบ) ภาษนะสี่เหลี่ยมที่ไม่มีอะไรบรรจุอยู่เลย หมายถึง คนที่พูดไร้สาระหรือคิดแต่พูด
5. สำนวนไทย
(แนวการตอบ) คั้นกระเสือกกระสนจนผิวกายแห้ง หมายถึง พยายามจนสุดความสามารถ
6. เพลงชาनोंง
(แนวการตอบ) ร้องเพลงกล่อมหลานเสียงดังสนั่นบ้านแต่ไม่มีเจตนาที่จะเสียคสีใคร
7. เพลงไกวเปล
(แนวการตอบ) การไกวเปลเปรียบเหมือนกับการทำงานหนักและความเหนื่อยยากที่จะแต่งงานกับผู้หญิงที่รักสวयरักงามแต่มีหนี้สิน
8. นิทานเรื่องเส้นของแม่
(แนวการตอบ) นางเมะขงน้อยใจลูกชายและความยากจนของครอบครัวจึงกระ โดคน้ำตาย ส่วนลูกเก็บเส้นผมไว้เป็นที่ระลึกทำให้ร่ำรวยและมีความสุข
9. นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง
(แนวการตอบ) ชายชราเดินทางมาจากตาบาแล้วแปลงร่างเป็นจระเข้ต่อสู้กับ โต๊ะลาตุตาดงเพื่อพิสูจน์ให้เด็กเลี้ยงควายเห็นว่าในพรุณน้ำคำมีจระเข้เฝ้ารักษาอยู่
10. นิทานเรื่องเศรษฐีกับขาก
(แนวการตอบ) เศรษฐีช่วยเหลื่อขากแต่ขากกลับวางแผนหลอกเอาเงินเศรษฐี
11. นิทานเรื่องกระจงกับหอย
(แนวการตอบ) กระจงทำหอยแข่งขันกันแต่หอยมีแผนโกงจึงชนะกระจงทำให้กระจง โกรธจึงได้จับหอยบิคนตัวเป็นเกลียว
12. การเล่นกูปาฮามะ
(แนวการตอบ) กูปาฮามะเป็นการเล่นของท้องถิ่นปัตตานีที่ใช้แถววัลย์สดเป็นอุปกรณ์ในการเล่น

(ต่อ)

13. คำนานบ้านพิเทน

(แนวการตอบ) บ้านพิเทนเพี้ยนเสียงมาจากคำว่าพีเณรซึ่งเป็นชื่อของบุคคลที่ติดตามช้างมาแต่ตามช้างไม่พบจึงตั้งรกรากที่นั่น

14. คำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว

(แนวการตอบ) หลิมกอเหนี่ยวเป็นหญิงชาวจีนที่ตามหาพี่ชายให้กลับเมืองแต่พี่ชายไม่ยอมกลับนางจึงสาปแช่งและผูกคอตาย

15. คำนานบ้านควนกะลาทอง

(แนวการตอบ) ควนกะลาทองมาจากกะลาที่วางอยู่บนเนาเขาเมื่อแสงจันทร์ส่องทำให้แวววาวเป็นสีทอง

16. คำนานปิ่นใหญ่พญาตานี

(แนวการตอบ) พญาตานีเป็นชื่อปิ่นใหญ่ของเมืองตานีที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาโดยชาวจีน ชื่อลิ้มเตาเคียน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนจากวรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดปัตตานีตอนที่ 1ข้อ

1. ง
2. ค
3. ก
4. ข
5. ก
6. ง
7. ข
8. ก
9. ง
10. ง

ตอนที่ 2

11. ก
12. ข
13. ข
14. ข
15. ก
16. ง
17. ข
18. ก
19. ข
20. ก

ตอนที่ 3

21. ค
22. ค
23. ข

(ต่อ)

- 24. ก
- 25. ง
- 26. ก
- 27. ก
- 28. ก
- 29. ง
- 30. ก

ตอนที่ 4

- 31. ค
- 32. ก
- 33. ค
- 34. ง
- 35. ข
- 36. ก
- 37. ง
- 38. ข
- 39. ง
- 40. ง

ตอนที่ 5

1. ปริศนาคำทาย “อะไรหว่า แกวกผ้าเห็นขน แกวกขนเห็นเม็ด แกะเม็ดเห็นไส้ ”
(แนวการตอบ) เมื่อแหวกผ้าจะมองเห็นขน แกวกขนจะเห็นเม็ด แกะเม็ดออกจะมองเห็นไส้ คำเฉลยคือ ข้าวโพด
2. สำนวนไทย “ชาติลูกท้อไม่ยอมน้ำหวาน ”
(แนวการตอบ) กระท้อนเป็นผลไม้ที่ไม่ท้อแล้วจะไม่หวาน หมายถึง ถ้าไม่ลงโทษก่อนก็จะไม่ได้ดี
3. เพลงไก่เถื่อน
(แนวการตอบ) ไก่เถื่อนขันเสียงดังสนั่นแต่ลูกสาวยังไม่ตื่นนอนต้องให้แม่ปลุก
4. นิทานเรื่อง โต้ะอาถิมผู้ฉลาด
(แนวการตอบ) ฮาเซ็ม โกงเงินเปาะอาถิมแต่ต้องยอมคืนให้ด้วยวิธีการของโต้ะอาถิม

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนจากวรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี**ตอนที่ 1****ข้อ**

1. ก
2. ก
3. ง
4. ง
5. ก
6. ก
7. ข
8. ก
9. ง
10. ค

ตอนที่ 2

11. ก
12. ค
13. ง
14. ก
15. ค
16. ก
17. ก
18. ง
19. ง
20. ก

ตอนที่ 3

21. ง
22. ก
23. ข
24. ก
25. ก

(ต่อ)

- 26. ค
- 27. ง
- 28. ค
- 29. ก
- 30. ข

ตอนที่ 4

- 31. ก
- 32. ง
- 33. ก
- 34. ก
- 35. ค
- 36. ข
- 37. ค
- 38. ก
- 39. ก
- 40. ก

ตอนที่ 5

1. ปริศนาคำทาย “อะไรหว่า หนึ่งหุ้มขน ขนหุ้มคูก คูกหุ้มเนื้อ เนื้อหุ้มน้ำ”
(แนวการตอบ) ส่วนที่เป็นหนังหุ้มส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขน ส่วนที่เป็นเส้นเหมือนขน หุ้มส่วนที่แข็งเหมือนกระดูก ส่วนที่แข็งเหมือนกระดูกหุ้ม ส่วนที่เป็นเนื้อ และส่วนที่เป็นเนื้อหุ้มส่วนที่เป็นน้ำ คำเฉลย คือ ผลมะพร้าว
2. สำนวนไทย “ขี้หมิ่นยังไม่ทันหล่นจากหัว ”
(แนวการตอบ) ขมื่นที่ตำพอกไว้ยังไม่หลุดออกจากศีรษะ หมายถึง อายุยังน้อยเกินไป
3. เพลงนกกระจาบ
(แนวการตอบ) ขณะที่นกกระจาบลงมากินเมล็ดข้าวเด็กร้องไห้เพราะคิดถึงแม่ที่หนีตามสามีใหม่
4. ตำนานเกาะเล่าปี
(แนวการตอบ) เกาะเล่าปีมาจากเรือของชายหนุ่มที่ล่มด้วยคำสาปแช่งของแม่แล้วกลายเป็นหิน

เกณฑ์ในการตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน

และแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ประกอบด้วย

1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก คะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยมีเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่น 4 เรื่อง แต่ละเรื่องให้คะแนน ดังนี้

1) ตอบถูกให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน

2) ตอบผิดให้คะแนนข้อละ 0 คะแนน

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ซึ่งเป็นการเขียนสรุปความจากเรื่องและเขียนอธิบายความหมายจากสำนวนไทยและปริศนาคำทาย มีความยาว 1-2 ประโยค โดยให้คะแนนเรื่องละ 10 คะแนน มีเกณฑ์ ดังนี้

1.2.1 สรุปความตรงประเด็น/เขียนอธิบายความหมายตรงประเด็น 4 คะแนน

1) สรุปความตรงประเด็นทุกประเด็นในแนวคิดของเรื่อง / เขียนอธิบายความหมายตรงประเด็นตามสำนวนหรือปริศนาคำทายและเขียนคำเฉลยถูกต้อง 4 คะแนน

2) สรุปความผิดหรือขาดประเด็นบางส่วนในการเขียนแนวคิดของเรื่องหักประเด็นละ $1/2$ คะแนน

3) อธิบายความหมายผิดหรือขาดบางประเด็นหรือคำเฉลยไม่ถูกต้องหักประเด็นละ $1/2$ คะแนน

1.2.2 เขียนประโยคถูกต้องตามหลักภาษา 3 คะแนน ประกอบด้วย

ประธาน กริยา หรือกรรม หรือมีส่วนขยาย

1) เขียนเป็นประโยคถูกต้องตามหลักภาษาทุกประเด็น 3 คะแนน

2) ขาดประธาน กริยา หรือกรรม หรือส่วนขยายที่ทำให้ขาดความชัดเจน ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือวางผิดตำแหน่งหักที่ละ $1/2$ คะแนน

1.2.3 การสะกดคำ 2 คะแนน

1) สะกดคำ ถูกต้องทุกคำ ให้ 2 คะแนน

2) สะกดคำผิด 2-3 คำ หักครั้งละ $1/2$ คะแนน

1.2.4 ความสะอาด เรียบร้อย 1 คะแนน

- 1) สะอาดเรียบร้อย ไม่มีรอยลบ รอยขีดฆ่า ให้ 1 คะแนน
- 2) เขียนไม่เรียบร้อย มีรอยลบสกปรก รอยขีดฆ่า หักที่ละ $1/2$ คะแนน

2. แบบฝึกหัด ประกอบด้วยแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน ดังนี้

2.1 แบบฝึกหัดการอ่าน ประกอบด้วยเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่น 1 เรื่อง (1 ส่วนหรือ 1 ปริศนา) คำถามจำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 1) ตอบถูกให้คะแนนข้อถูกข้อละ 1 คะแนน
- 2) ตอบผิดให้คะแนนข้อผิดข้อละ 0 คะแนน

2.2 แบบฝึกหัดการเขียน ซึ่งเป็นการเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน / เขียนอธิบายความหมายจากสำนวนหรือปริศนาคำทายพร้อมทั้งคำเฉลย มีความยาว 1-2 ประโยค คะแนนเต็ม 10 คะแนน มีเกณฑ์เช่นเดียวกับข้อ 1.2

ภาคผนวก ค
การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1. แบบตรวจสอบเครื่องมือ
2. การวิเคราะห์ความยากง่ายของเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่น

แบบประเมินแผนการเรียนรู้การฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

คำชี้แจง 1. ให้ผู้ประเมินพิจารณาแผนการเรียนรู้การอ่านและการเขียน แล้วโปรดพิจารณา
ให้ความคิดเห็นโดยทำเครื่องหมาย (/) ที่ตรงกับความเห็นของท่านในประเด็น
ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. ขอความกรุณาให้ผู้ประเมิน ให้คำแนะนำเพิ่มเติมในช่อง ข้อเสนอแนะเพื่อเป็น
ประโยชน์ในการ ปรับปรุงแผนการเรียนรู้ต่อไป

แบบประเมินแผนการเรียนรู้การฝึกทักษะการอ่านและการเขียน
แผนการเรียนรู้ที่..... เรื่อง.....

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ความชัดเจน ความถูกต้องของจุดประสงค์ตามแผนการเรียนรู้
2. ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้
4. ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้กับสื่อการเรียนรู้
5. ความเหมาะสมของแบบฝึกหัด
6. ความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดผลประเมินผล
7. ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับการวัดผลประเมินผล
8. ความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้กับเครื่องมือวัดผลประเมินผล
9. ความเหมาะสมของเวลาตามแผนการเรียนรู้
10. ความเหมาะสมของเวลาในการทำแบบฝึกหัดการอ่านและเขียน

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สอนภาษาไทย/วัดผล

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
สำหรับแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และแบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน**

คำชี้แจง 1. ให้ท่านพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้ ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยให้ท่านพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

- +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุ
 - 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุ
 - 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุ
2. ขอความกรุณาเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมในช่องข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงข้อสอบต่อไป

แบบประเมินแบบฝึกหัดการอ่านที่.....

ข้อที่	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สอนภาษาไทย/วัดผล

แบบประเมินแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อที่	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				

ข้อที่	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สอนภาษาไทย/วัดผล

แบบประเมินแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อที่	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				

ข้อที่	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สอนภาษาไทย/วัดผล

วรรณกรรมท้องถิ่นที่นำมานับค่า

1. การเล่นลูกบาสฮามะ
2. นิทานเรื่อง โต๊ะอาลิมผู้ฉลาด
3. นิทานเรื่องกระจงกับหอย
4. นิทานเรื่องเส้นผมของแม่
5. นิทานเรื่อง โต๊ะลาตุตาดง
6. นิทานเรื่อง เศรษฐีกับยาจก
7. ตำนานบ้านควนกะลาทอง
8. ตำนานปืนใหญ่พญาตานี
9. ตำนานบ้านพิเทน
10. ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว
11. ตำนานเกาะเล่าปี

วรรณกรรมท้องถิ่นที่ไม่ได้นับค่า

1. เพลงพื้นบ้าน
2. ปริศนาคำทาย
3. สำนวนไทย

จำนวนคำ ค่าเฉลี่ยประโยคและพยางค์ของวรรณกรรมที่นำมานับคำ

เรื่องที่	ชื่อเรื่อง	จำนวนคำ โดยประมาณ	ค่าเฉลี่ยของ ประโยค	ค่าเฉลี่ยของ พยางค์	ค่าที่ นำไปใช้ กับกราฟ ของ FRY
1	ภูเขาหิมะ (การละเล่น)	294	7.26	127.5	132.5
2	นิทานเรื่องโต๊ะอาลิมผู้ฉลาด	288	8.25	132.5	137.5
3	นิทานเรื่องกระจงกับหอย	274	5.50	125.5	130.5
4	นิทานเรื่องเส้นผมของแม่	281	8.20	126	131
5	นิทานเรื่องโต๊ะลาดูดาดง	410	7.45	126	131
6	นิทานเรื่องเศรษฐีกับขยาจก	345	6.05	121.5	126.5
7	ตำนานบ้านควนกะลาทอง	318	7.03	129.5	134.5
8	ตำนานปิ่นใหญ่พญาดานี	253	7.70	144.5	149.5
9	ตำนานบ้านพิเทน	379	7.44	133	138
10	ตำนานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว	341	9.15	137	142
11	ตำนานเกาะเล่าปี	296	6.78	128	133

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยของพยางค์ที่คำนวณได้ + 5 (ค่าคงที่) เพื่อเปิดตาราง FRY

ตัวอย่างการหาค่าเฉลี่ยพยางค์และประโยคตามหลักของ Fry
นิทานเรื่อง โตะอาลิมผู้ฉลาด

1. หาจำนวนประโยคและพยางค์จากตอนต้น ตอนกลาง(สำหรับเรื่องยาว) ตอนท้าย
 ตอนที่ 1 (ตอนต้น)

$$\text{จำนวนพยางค์} \quad 11 + 14 + 14 + 11 + 13 + 12 + 14 + 11 + 15 + 11 = 126 \text{ พยางค์}$$

$$\text{รวมประโยคตอนที่ 1} \quad = 7 \text{ ประโยค}$$

$$\text{ตอนที่ 2 (ตอนท้าย)} \quad 14 + 14 + 13 + 14 + 15 + 13 + 14 + 12 + 17 + 13 = 139$$

พยางค์

$$\text{รวมประโยคตอนที่ 2} \quad = 9.50 \text{ ประโยค}$$

$$\text{ค่าเฉลี่ยพยางค์} \quad = \frac{\text{ผลรวมของจำนวนพยางค์}}$$

จำนวนข้อความ

$$= \frac{\text{พยางค์ตอนที่ 1} + \text{พยางค์ตอนที่ 2}}$$

2

$$= \frac{126 + 139}{2}$$

2

$$= 132.5 \text{ พยางค์}$$

นำ 5 ซึ่งเป็นค่าคงที่ไปบวกกับค่าเฉลี่ยของพยางค์ที่หาได้ เพื่อใช้กับกราฟของ Fry

$$132.5 + 5 = 137.5 \text{ พยางค์}$$

2. หาค่าเฉลี่ยประโยค = ผลรวมของจำนวนประโยค

จำนวนข้อความ

$$= \frac{\text{ประโยคตอนที่ 1} + \text{ประโยคตอนที่ 2}}$$

2

$$= \frac{7 + 9.50}{2}$$

2

$$= 8.25 \text{ ประโยค}$$

นิทานเรื่องโต๊ะอาลิมผู้ฉลาด

จำนวนคำประมาณ 288 คำ

ค่าเฉลี่ยของพยางค์/ประโยค = 132.5 / 8.25

[¹ มี ชาย หนุ่ม คน หนึ่ง ชื่อ ฮาเซ็ม/² ได้ ยืม เงิน ของ ผู้เฒ่า ชื่อ เปาะอาลี โดย สัญญา ว่า จะ จ่าย คืน ภายใน สอง เดือน/³ พอ ครบ กำหนด สอง เดือน เปาะอาลี ก็ ไป ทวง เงิน คืน/⁴ ฮาเซ็ม ไม่ ยอม จ่าย และ ตอบ อย่าง คลบตะแลง ว่า เรา จะ จ่าย เงิน คืน เมื่อ ครบ สอง เดือน แล้ว/⁵ ตอน นี้ ฉันทเห็น ดวงเดือน ใน ท้องฟ้า มี เพียง ดวง เดียว เท่านั้น/

‘เปาะอาลี ได้ ฟัง ดังนั้น ก็ รู้ ทัน ว่า ฮาเซ็ม คิด โกง คน แน่ แล้ว/⁷ จึง ไป หา โต๊ะอาลิม ซึ่ง เป็น ผู้ ที่ ฉลาด ที่สุด ใน ตำบล นั้น พร้อม ทั้ง ได้ เล่า เรื่องราว ที่ เกิด ขึ้น ให้ ฟัง ^{100 คำ}] เมื่อ โต๊ะอาลิมทราบเรื่องต่าง ๆ ดีแล้วก็นัดให้คู่ความทั้งสองไปพบตนในวันรุ่งขึ้น เมื่อฮาเซ็มและเปาะอาลีไปพบ โต๊ะอาลิมก็ชวนชายทั้งคู่เดินไปยังหนองน้ำแห่งหนึ่ง แล้วถาม เกี่ยวกับเรื่องราวที่ทั้งคู่กำลังเป็นความกันอยู่ ฮาเซ็มก็ยังยืนกรานตอบเจ้าเล่ห์เหมือนเดิมว่า คราบไค ที่ดวงเดือนยังไม่ครบสองดวง ตนก็จะไม่ยอมจ่ายเงินคืน

โต๊ะอาลิมรู้ทันเล่ห์กลของฮาเซ็ม จึงชี้ให้ชายหนุ่ม [^{100 คำ} มอง ไป ที่ หนองน้ำ ทันที/⁹ “ฮาเซ็ม เจ้า เห็น อะไร บ้าง ไหม?” โต๊ะอาลิม ถาม/⁸ ฮาเซ็ม มอง ไป ที่ ผิวน้ำ แล้ว ทำ ให้ ใจหาย วาบ เพราะ ภาพ ที่ ปรากฏ คือ ดวงเดือน อีก ดวง หนึ่ง ปรากฏ อยู่ใน หนองน้ำ ที่ เงียบ สงบ นั้นเอง/⁷ โต๊ะอาลิม พุด ต่อไป ว่า “ฮาเซ็ม เอ๊ย อะไร ที่ เจ้า มอง เห็น ใน หนองน้ำ นั้น?”⁶ “ดวงเดือน” ฮาเซ็ม ตอบ เสียง อ่อย ๆ/⁵ “แล้ว อยู่ บน ท้องฟ้า นั้น เล่า?” โต๊ะอาลิม ถาม ต่อ /⁴ “ดวงเดือน เช่น กัน” หนุ่ม เจ้าเล่ห์ ตอบ/³ “แล้ว รวม กัน เป็น เท่าไร?” โต๊ะอาลิม สรุปล /² “สอง ดวง” จำเลย ยอม จำนวน /

¹ ฮาเซ็ม ยอมรับ ผิด พร้อม ทั้ง จ่าย เงิน คืน ให้ แก่ เจ้าหนี้ ด้วย ความอับอาย]

ที่มา : นิทานพื้นบ้านชายแดนภาคใต้

(นิทานเรื่องผู้พิพากษาขาว)

โดย ประพนธ์ เรืองณรงค์

ตารางแสดงการนับจำนวนคำ พยางค์และประโยค

เรื่อง โต้อาถิมผู้ฉลาด ตอนที่ 1

คำที่ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม พยางค์
¹ มี	ชาย	หนุ่ม	คน	หนึ่ง	ชื่อ	ฮาเซ็ม /	² ได้	ฮิม	เงิน	11
ของ	ผู้เฒ่า	ชื่อ	เปาะอาลี	โดย	สัญญา	ว่า	จะ	จ่าย	คืน	14
ภายใน	สอง	เดือน /	³ หอ	ครบ	กำหนด	สอง	เดือน	เปาะอาลี	ก็	14
ไป	ทวง	เงิน	คืน /	⁴ ฮาเซ็ม	ไม่	ยอม	จ่าย	และ	ตอบ	11
อย่าง	ตลบ ตะแลง	ว่า	เรา	จะ	จ่าย	คืน	เมื่อ	ครบ	สอง	13
เดือน	แล้ว /	⁵ ตอน	นี้	ฉัน	เห็น	ดวง เดือน	ใน	ท้องฟ้า	มี	12
เพียง	ดวง	เดียว	เท่านั้น /	⁶ เปาะ อาลี	ได้	ฟัง	คังนั้น	ก็	รู้	14
ทัน	ว่า	ฮาเซ็ม	คิด	โกง	คน	แน่	แล้ว /	⁷ จึง	ไป	11
หา	โต๊ะ อาถิม	ซึ่ง	เป็น	ผู้	ฉลาด	ที่สุด	ใน	ตำบล	นั้น	15
พร้อม	ทั้ง	ได้	เล่า	เรื่องราว	ที่	เกิด	ขึ้น	ให้	ฟัง /	11
รวม										126

รวมจำนวนพยางค์ = 126 พยางค์

รวมจำนวนประโยค 7 ประโยค เศษ - คำ จากจำนวนคำ - คำ ในประโยค

= 7 ประโยค

ตารางแสดงการนับจำนวนคำ พยางค์และประโยค

เรื่อง โต้ะอาลิมผู้ฉลาด ตอนที่ 2

(คำที่เหลือในประโยค) / จึงชี้ให้ชายหนุ่ม

คำที่ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม พยางค์
มอง	ไป	ที่	หนอง น้ำ	ทันที /	⁹ ฮาเซ็ม	เจ้า	เห็น	อะไร	บ้าง	14
ใหม่	โต้ะ อาลิม	ถาม /	⁸ ฮาเซ็ม	มอง	ไป	ที่	ผิวน้ำ	แล้ว	ทำ	14
ให้	ใจหาย	วาบ	เพราะ	ภาพ	ที่	ปรากฏ	คือ	ดวง เดือน	อีก	13
ดวง	หนึ่ง	ปรากฏ	อยู่	ใน	หนอง น้ำ	ที่	เงียบ	สงบ	นั่นเอง /	14
⁷ โต้ะ อาลิม	พูด	ต่อไป	ว่า	ฮาเซ็ม	เอ๋ย	อะไร	ที่	เจ้า	มอง	15
เห็น	ใน	หนอง น้ำ	นั้น /	⁶ ดวง เดือน	ฮาเซ็ม	ตอบ	เสียง	อ่อย	ๆ /	13
⁵ แล้ว	อยู่	บน	ท้องฟ้า	นั้น	เล่า	โต้ะ อาลิม	ถาม	ต่อ /	⁴ ดวง เดือน	14
เช่น	กัน	หนุ่ม	เจ้าเล่ห์	ตอบ /	³ แล้ว	รวม	กัน	เป็น	เท่าไร	12
โต้ะ อาลิม	สรุป /	² สอง	ดวง	จำเลย	ยอม	จำนน /	¹ ฮาเซ็ม	ยอมรับ	ผิด	17
พร้อม	ทั้ง	จ่าย	เงิน	คืน	ให้	แก่	เจ้าหนี้	ด้วย	ความ อับอาย	13
รวม										139

รวมจำนวนพยางค์ = 139 พยางค์

รวมจำนวนประโยค 9 ประโยค เศษ 5 คำ จากจำนวนคำ 10 คำ ในประโยค

= 9.50 ประโยค

นิทานเรื่อง โตะลาตุตาดง (จระเข้พรุณ้ำดำ)

จำนวนคำประมาณ 410 คำ

ค่าเฉลี่ยของพยางค์/ประโยค = 126 / 7.45

[¹ ชาย ชรา คน หนึ่ง เดินทาง มา จาก ตาบา / ² เขา ได้ พบ กับ เด็กชาย คน หนึ่ง กำลัง เลี้ยง ควาย อยู่ ใน ท่ง น้ำดำ จึง ได้ ถาม ทาง ไป ลูโบ๊ะลือซง / ³ เด็กชาย ก็ บอก ทาง ให้ / ⁴ ชาย ชรา ได้ ขวน ไป เที้ยว ลูโบ๊ะลือซง ด้วย กัน / ⁵ เด็ก เลี้ยง ควาย ตอบ ว่า เขา ไป คัวย ไม่ได้ เพราะ ต้อง เลี้ยง ควาย / ⁶ ชาย ชรา จึง อาสา ผูก ควาย ไว้ ให้ / ⁷ เขา บอก เด็ก ว่า ควาย จะ ไม่ หาย ไป ไหน เพราะ ผูก ไว้ ดี แล้ว /

⁸ เมื่อ ทั้ง สอง ไป ถึง ลูโบ๊ะลือซง ชาย ชรา จึง ถาม ว่า เจ้า ยาก ดู จระเข้ ไหม / เด็ก เลี้ยง ควาย ตอบ ว่า ไม่ ¹⁰⁰ คำ] ยากดูหอรอกเพราะกลัว ชายชราบอกให้เด็กเลี้ยงควายป็น ขึ้นไปควบนต้นไม้ จากนั้นค่อยๆ กลายร่างเป็นจระเข้ใหญ่ คลานลง ไปในน้ำอย่างช้าๆ เด็กเลี้ยง ควายตะโกนว่า พอแล้ว กลัวแล้ว ไม่อยากดู จระเข้ตัวนั้นค่อยๆ คลานขึ้นจากน้ำแล้วกลายร่างเป็น ชายชราอย่างเดิม และเรียกเด็กลงมาจากต้นไม้ ชายชราได้หยิบขมิ้นและถ่านไม้จากกระเป่า แบ่งให้ เด็กชายอย่างละครึ่งหนึ่ง แล้วชวนกันกลับไปยังท่งหญ้าที่ผูกควายไว้ ชายชราแก้เชือกแล้วให้เด็กจูง ควายกลับบ้าน พร้อมทั้งกำชับว่า ของที่ให้นั้นอย่าเปิดระหว่างทางให้เปิดดูเมื่อถึงบ้าน ครั้นกลับถึง บ้านเด็กชายก็เปิดดู พบว่า ห่อขมิ้น กลายเป็นทอง ส่วนห่อถ่านก็กลายเป็นเงิน

วันรุ่งขึ้น เด็กชายได้ออกไปเลี้ยงควายที่เดิม พบชายชราอีก ชายชราพูดว่า ถ้าอยากดูจระเข้ ต่อสู้กันให้ไปดูที่ลูโบ๊ะลือซง เป็นการต่อสู้ระหว่างชายชราที่กลายร่างเป็นจระเข้ กับ โตะลาตุตาดงซึ่งเป็นจระเข้ใหญ่ที่อาศัยอยู่ในพรุณ้ำดำ ขณะต่อสู้กันนั้น ถ้าเห็นเลือดสีขาวคือเลือดของ [¹⁰⁰ คำ ลาดู ตาบา แต่ ถ้า เลือด สี แดง เป็น เลือด ของ ลาดูตาดง / ⁶ เมื่อ ต่อสู้ กัน ได้ ทรู หนึ่ง ก็ มี เลือด สี ขาว ลอย ขึ้น มา / ⁵ ลาดูตาบา พ่ายแพ้ จึง ค่อยๆ คลาน ขึ้น มา / ⁴ จาก นั้น จึง กลาย ร่าง เป็น ชาย ชรา พุด ลัง เด็ก เลี้ยง ควาย ให้ บอก กับ ชาว บ้าน ว่า “ใน พรุ น้ำดำ มี จระเข้ ลาดูตาดง ฝ้า รักษา อยู่ / ³ จระเข้ ตัว นี้ จะ ไม่ ทำร้าย ใคร / ² ถ้า ผู้ ไใด พุดจา ลบ หลู่ จระเข้ ก็ จะ แค่ หลอก ให้ กลัว” / ¹ จาก นั้น ชาย ชรา ก็ เดินทาง กลับ ไป ยัง ตาบา และ ไม่ กลับ มา ปรากฏ ตัว ที่ พรุ น้ำดำ อีก เลย]

ที่มา : นางจ๊ะเป๊าะ หะมะ - ผู้เล่า

ตารางแสดงการนับจำนวนคำ พยางค์และประโยค

เรื่อง โตะลาตุตาง ตอนที่ 1

คำที่ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม พยางค์
¹ ชาย	ชรา	คน	หนึ่ง	เดินทาง	มา	จาก	คาบา /	² เขา	ได้	13
พบ	กับ	เด็กชาย	คน	หนึ่ง	กำลัง	เลี้ยง	ควาย	อยู่	ใน	12
ทุ่ง	น้ำคำ	จึง	ได้	ถาม	ทาง	ไป	ดูโบ๊ะ ลือซง /	³ เด็ก	ก็	15
บอก	ทาง	ให้ /	⁴ ชาย	ชรา	ได้	ชวน	ไป	เที่ยว	ดูโบ๊ะ ลือซง	14
ควาย	กัน /	⁵ เด็ก	เลี้ยง	ควาย	ตอบ	ว่า	เขา	ไป	ควาย	10
ไม่	ได้	เพราะ	ต้อง	เลี้ยง	ควาย /	⁶ ชาย	ชรา	จึง	อาสา	12
ผูก	ควาย	ไว้	ให้ /	⁷ เขา	บอก	เด็ก	ว่า	ควาย	จะ	10
ไม่	หาย	ไป	ไหน	เพราะ	ผูก	ไว้	ดี	แล้ว /	⁸ เมื่อ	10
ทั้ง	สอง	ไป	ถึง	ดูโบ๊ะ ลือซง	ชาย	ชรา	จึง	ถาม	ว่า	14
เจ้า	อยาก	ดู	จะเข้	ไหม /	เด็ก	เลี้ยง	ควาย	ตอบ	ว่า	12
ไม่ยอกดูหอกเพราะเขากลัว /									รวม	122

รวมจำนวนพยางค์ = 122 พยางค์

รวมจำนวนประโยค 8 ประโยค เศษ 5 คำ จากจำนวนคำ 12 คำในประโยค

= 8.42 ประโยค

ตารางแสดงการนับจำนวนคำ พยางค์และประโยค

เรื่อง โตะดาตูดาง ตอนที่ 2

(คำที่เหลือในประโยค)/ขณะต่อสู้นั้นเห็นเลือดสีขาวคือเลือดของ

คำที่ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม พยางค์
ลาตุ ดาบา	แต่	ถ้า	เห็น	เลือด	สี	แดง	เป็น	เลือด	ของ	13
ลาตุ ดาตูดาง /	⁶ เมื่อ	ต่อสู้	กัน	ได้	ครู	หนึ่ง	ก็	มี	เลือด	14
สี	ขาว	ลอย	ขึ้น	มา /	⁵ ลาตุ ดาบา	พ่ายแพ้	จึง	ค่อย	ๆ	14
คลาน	ขึ้น	มา /	⁴ จาก	นั้น	จึง	ได้	กลาย	ร่าง	เป็น	10
ชาย	ชรา	พูด	ตั้ง	เด็ก	เสียง	ควาย	ให้	บอก	กับ	11
ชาวบ้าน	ว่า	ใน	พรู	น้ำคำ	มี	จระเข้	ลาตุ ดาตูดาง	เฝ้า	รักษา	18
อยู่ /	³ จระเข้	ตัว	นี้	จะ	ไม่	ทำร้าย	ใคร /	² ถ้า	ผู้	13
ใด	พูดจา	ลบหลู่	ก็	จะ	แต่	หลอก	ให้	กลัว /	¹ จาก	12
นั้น	ชาย	ชรา	ก็	เดินทาง	กลับ	ไป	ยัง	ดาบา	และ	13
ไม่	กลับ	มา	ปรากฏ	ตัว	ที่	พรู	น้ำคำ	อีก	เลข	12
รวม										130

รวมจำนวนพยางค์ = 130 พยางค์

รวมจำนวนประโยค 6 ประโยค เศษ 11 คำ จากจำนวนคำ 23 คำ ในประโยค

= 6.48 ประโยค

นิทานเรื่องกระงงกับหอย

ภาคผนวก ง
การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

1. การหาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนการอ่านก่อนเรียน
และหลังเรียน
2. การหาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนการเขียนก่อนเรียน
และหลังเรียน

ตารางผนวกที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน
ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนน		ผลต่าง d	ผลต่างกำลังสอง d ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	16	18	2	4
2	15	20	5	25
3	11	22	11	121
4	26	30	4	16
5	31	31	0	0
6	24	32	8	64
7	23	28	5	25
8	35	38	3	9
9	35	37	2	4
10	29	38	9	81
11	22	29	7	49
12	11	20	9	81
13	7	19	12	144
14	9	20	11	121
15	24	34	10	100
16	31	36	5	25
17	32	35	3	9
18	32	36	4	16
19	29	33	4	16
20	28	31	3	9

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

คนที่	คะแนน		ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	d	d ²
21	24	33	9	81
22	27	33	6	36
23	14	19	5	25
24	31	36	5	25
25	6	17	11	121
26	25	31	6	36
27	31	37	6	36
28	25	28	3	9
คะแนนรวม	653	821	168	1,288
คะแนนเฉลี่ย	23.32	29.32	6.54	45.96

ตารางผนวกที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน
ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนน		ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	d	d ²
1	16	22	6	36
2	15	27	12	144
3	15	23	8	64
4	26	29	3	9
5	26	32	6	36
6	24	27	3	9
7	15	25	10	100
8	31	34	3	9
9	30	37	7	49
10	23	35	12	144
11	18	26	8	64
12	14	21	7	49
13	7	21	14	196
14	18	25	7	49
15	25	36	11	121
16	28	32	4	16
17	32	34	2	4
18	26	37	11	121
19	24	32	8	64
20	27	34	7	49

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

คนที่	คะแนน		ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	d	d ²
21	25	31	6	36
22	22	31	9	81
23	12	21	9	81
24	31	33	2	4
25	7	18	11	121
26	22	31	9	81
27	34	36	2	4
28	21	28	7	49
คะแนนรวม	614	818	204	1,790
คะแนนเฉลี่ย	21.93	29.21	7.29	63.93

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

กระดาษคำตอบชุดที่ เรื่อง เพลงไก่ป่า

ตอนที่ 1

1. ก ข ~~ค~~ ง /

6. ก ข ~~ค~~ ง /

2. ก ~~ข~~ ค ง /

7. ก ข ค ~~ง~~ /

3. ~~ก~~ ข ค ง /

8. ก ข ค ~~ง~~ /

4. ก ข ค ~~ง~~ /

9. ~~ก~~ ข ค ง /

5. ก ข ~~ค~~ ง /

10. ก ~~ข~~ ค ง /

ตอนที่ 2

...การไปเล่นเปียโนเพื่อเล่นการตีวงวงซอและสามารถเล่นวงดนตรีได้
 กลุ่มที่.....

ชื่อ สุภาว นว.๖๖๖ เลขที่ ๑ ชั้น ป.๔

คะแนนที่ได้ตอนที่ 1

10

คะแนนที่ได้ตอนที่ 2

9 1/2

กระดาษคำตอบชุดที่ ๑ เรื่อง โศกนาฏศาสตร์

ตอนที่ 1

- 1. ก ข ค ~~ง~~ / 6. ก ข ค ~~ง~~ /
- 2. ก ข ~~ค~~ ง / 7. ก ข ค ~~ง~~ /
- 3. ก ข ค ~~ง~~ / 8. ~~ก~~ ข ค ง /
- 4. ~~ก~~ ข ค ง / 9. ~~ก~~ ข ค ง /
- 5. ~~ก~~ ข ค ง / 10. ก ข ~~ค~~ ง /

ตอนที่ 2

...ชายชราเดินทางมาเพื่อที่สุคนธ์ให้คนในชุมชนนำตัวไปพบคุณงามความดี
ชื่อ โศกนาฏศาสตร์แล้วรักษาอยู่

.....
.....
.....
.....

ชื่อ ด.ศ. น. รุ่งชัย ๑๐๗๐ เลขที่ ๕๕ ชั้น ๗๕

คะแนนที่ได้ตอนที่ 1 ๕

คะแนนที่ได้ตอนที่ 2 ๑๕

กระดาษคำตอบชุดที่ 16 เรื่อง คำหาพหูพจน์ในหมู่พจนานาน

ตอนที่ 1

1.	ก	ข	ค	ง /	6.	ก	ข	ค	ง /
2.	ก	ข	ค	ง /	7.	ก	ข	ค	ง /
3.	ก	ข	ค	ง /	8.	ก	ข	ค	ง /
4.	ก	ข	ค	ง /	9.	ก	ข	ค	ง /
5.	ก	ข	ค	ง /	10.	ก	ข	ค	ง /

ตอนที่ 2

พจนานานเป็นชื่อพหูพจน์ของสิ่งของตามคำหลักอื่นใดที่พิมพ์มา
เขียนตามข้อที่เขียนชื่อพหูพจน์ต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ๑. พ. วิเศษณ์ หมู่ที่ ๑๖ เลขที่ ๒๖ ชั้น ๒. ๖

คะแนนที่ได้ตอนที่ 1

9

คะแนนที่ได้ตอนที่ 2

10